

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την περίοδο από 1^η Ιανουαρίου 2019 έως την 30^η Ιουνίου 2019
(Σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34)

Σύμφωνα με τον Ν. 3556/ 2007

Αύγουστος 2019

Η Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 29^η Αυγούστου 2019 και έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Τράπεζας Πειραιώς στη διεύθυνση www.piraeusbankgroup.com.

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	5
Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου	
Εξαμηνιαία Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου.....	6
Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ) σε επίπεδο Ομίλου	27
Έκθεση Επισκόπησης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	30
Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις 30 Ιουνίου 2019	
Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων 6μήνου	31
Ενδιάμεση Κατάσταση Συνολικών Εσόδων 6μήνου.....	32
Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων 2 ^{ου} 3μήνου	33
Ενδιάμεση Κατάσταση Συνολικών Εσόδων 2 ^{ου} 3μήνου.	34
Ενδιάμεση Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	35
Ενδιάμεση Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος.....	36
Ενδιάμεση Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Τράπεζα.....	37
Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών	38
Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	
1 Γενικές πληροφορίες	39
2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών.....	40
3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	47
4 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	47
5 Επιχειρηματικοί τομείς	63
6 Καθαρά έσοδα προμηθειών	66
7 Έξοδα προσωπικού	69
8 Διακοπείσες Δραστηριότητες	69
9 Φόρος εισοδήματος έσοδο/ (έξοδο)	73
10 Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	75
11 Κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή	76

12 Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	78
13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	80
14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος.....	86
15 Επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες	86
16 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα.....	95
17 Υποχρεώσεις προς πελάτες	95
18 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	96
19 Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.....	97
20 Υποχρεώσεις μισθώσεων.....	98
21 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις	98
22 Μετοχικό κεφάλαιο και υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες.....	101
23 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	103
24 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	104
25 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο των ενοποιούμενων εταιρειών	108
26 Κεφαλαιακή επάρκεια	109
27 Αναμορφώσεις/ αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών πληροφοριών συγκριτικής περιόδου.....	111
28 Γνωστοποιήσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις».....	115
29 Γεγονότα μετά την ημερομηνία των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	120

Η Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση 2019 είναι αναρτημένη στον ιστότοπο της Τράπεζας στη διεύθυνση <http://www.piraeusbankgroup.com/el/investors/financials/financial-statements>

Δήλωση Προέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου και Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2(γ) του άρθρου 5 του Ν.3556/2007, όπως ισχύει, οι κατωτέρω υπογράφωντες, δηλώνουμε ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της εξάμηνης περιόδου που έληξε την 30 Ιουνίου 2019, καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Τράπεζας, καθώς και των εταιριών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3-5 του άρθρου 5 του Ν. 3556/2007, όπως ισχύουν.

Η εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την ίδια ως ανωτέρω περίοδο απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του Ν. 3556/2007, όπως ισχύει.

Αθήνα, 29 Αυγούστου 2019

Πρόεδρος Δ.Σ.

Διευθύνων Σύμβουλος

Μέλος Δ.Σ

Γεώργιος Π. Χαντζηνικολάου

Χρήστος Ι. Μεγάλου

Σολομών Α. Μπεράχας

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (N.3556/2007)

Διεθνές Περιβάλλον και Οικονομικές Εξελίξεις

Το 2018, η παγκόσμια οικονομία επιβραδύνθηκε οριακά, καθώς ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ») διαμορφώθηκε στο 3,6% έναντι 3,8% το 2017, ενώ για το 2019 ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να επιβραδυνθεί περαιτέρω στο 3,2% (στοιχεία και εκτιμήσεις ΔΝΤ). Ταυτόχρονα, ο πληθωρισμός στις ανεπτυγμένες οικονομίες θα υποχωρήσει, λόγω των χαμηλότερων διεθνών τιμών ενέργειας. Το βασικό θέμα για τις εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία θα είναι η ομαλή επίλυση των εμπορικών διενέξεων μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας, καθώς και των άλλων μεγάλων εμπορικών εταίρων. Ο ρυθμός ανάπτυξης του όγκου του διεθνούς εμπορίου επιβραδύνθηκε σημαντικά επηρεάζοντας αρνητικά τις εξαγωγικές οικονομίες.

Όσον αφορά την οικονομία των ΗΠΑ, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 2,4% το 2019 από 2,9% το 2018, λόγω της εξασθένησης των θετικών επιπτώσεων από τους χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές και τις αρνητικές συνέπειες από τη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής. Τον Ιούλιο η Fed μείωσε το παρεμβατικό της επιτόκιο από 2,25%-2,50% στο 2,00%-2,25%. Άλλη μια μείωση του παρεμβατικού επιτοκίου αναμένεται μέχρι το τέλος του 2019, οδηγώντας το στο 1,75%-2,00%. Επιπλέον, η Fed αποφάσισε να διατηρήσει σταθερό το ύψος του ενεργητικού της στα επίπεδα του Αυγούστου 2019.

Στην Ευρωζώνη, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί περαιτέρω σε 1,2% το 2019 από 1,9% το 2018 και 2,5% το 2017 λόγω της μέτριας εξαγωγικής δραστηριότητας. Η ΕΚΤ ολοκλήρωσε το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης («QE») στα τέλη του 2018. Ωστόσο, αναμένεται ότι θα χαλαρώσει περαιτέρω τη νομισματική της πολιτική κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019, μειώνοντας περαιτέρω σε αρνητικό έδαφος το επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων και πιθανώς ξεκινώντας ένα νέο πρόγραμμα QE, ώστε να αμβλυνθούν οι αρνητικές επιπτώσεις που προκαλούνται από τις εμπορικές διενέξεις και να ανακάμψει ο σταθερά χαμηλός ρυθμός του δομικού πληθωρισμού. Ταυτόχρονα, υπάρχουν αβεβαιότητες λόγω του αδιεξόδου του Brexit και της πολιτικής αστάθειας της Ιταλίας.

Η Ιαπωνία και η πλειοψηφία των αναδυόμενων οικονομιών υποφέρουν από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις εμπορικές διενέξεις. Οι κεντρικές τους τράπεζες προχωρούν σε χαλαρότερη νομισματική πολιτική σε συνδυασμό με χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής για να υποστηρίξουν την εγχώρια ζήτηση. Για το 2019, ο ρυθμός ανάπτυξης στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες αναμένεται να επιβραδυνθεί περαιτέρω σε 4,1% από 4,5% το 2018 και 4,8% το 2017 (στοιχεία και εκτιμήσεις ΔΝΤ).

Εξελίξεις στην Ελληνική Οικονομία και στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα

Το πρώτο εξάμηνο του 2019, η ελληνική οικονομία, σύμφωνα με τους διαθέσιμους δείκτες οικονομικής δραστηριότητας, διατήρησε τη δυναμική της ανάπτυξης, αν και με βραδύτερο ρυθμό, έχοντας εισέλθει σε περίοδο θετικών ρυθμών ανάπτυξης, παρά τις εγχώριες προκλήσεις και την αβεβαιότητα που επικρατεί στο διεθνές περιβάλλον. Με την ολοκλήρωση του τριετούς Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής τον Αύγουστο του 2018, η Ελλάδα εντάχθηκε στον κύκλο συντονισμού της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και τώρα υπόκειται επίσης σε ενισχυμένη εποπτεία του κανονισμού (ΕΕ) 472/2013. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ολοκληρωθεί τρεις αξιολογήσεις τον Νοέμβριο του 2018, τον Φεβρουάριο του 2019 και τον Ιούνιο του 2019. Τον Απρίλιο του 2019, εφαρμόστηκαν περαιτέρω μέτρα ελάφρυνσης του χρέους που είχαν αρχικά ανακοινωθεί τον Ιούνιο του 2018. Επιπλέον, τον Απρίλιο 2019, το ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών

ζήτησε την πρόωγη αποπληρωμή μέρους των δανείων του ΔΝΤ. Επιπρόσθετα, από τον Ιούνιο του 2018, δημιουργήθηκε ένα ταμειακό απόθεμα για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Το 2018 και στις αρχές του 2019, οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's, S&P Global και Fitch αναβάθμισαν σταδιακά την πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελληνικής Δημοκρατίας σε «B1» (με Σταθερές Προοπτικές), «B+» (με Θετικές Προοπτικές) και «BB-» (με Σταθερές Προοπτικές) αντίστοιχα. Τον Ιανουάριο του 2019, η Ελλάδα επέστρεψε στις διεθνείς αγορές με την έκδοση ενός πενταετούς ομολόγου ύψους € 2,5 δις με απόδοση 3,6%. Επιπλέον, τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του 2019, η Ελλάδα εξέδωσε ομόλογα ονομαστικής αξίας € 2,5 δις το καθένα, με διάρκεια δέκα ετών και επτά ετών αντίστοιχα, και με απόδοση 3,9% και 1,9% αντίστοιχα, αντανακλώντας ένα σταθερό περιβάλλον, απαραίτητη προϋπόθεση ώστε η ελληνική οικονομία να παραμείνει σε μια βιώσιμη πορεία ανάπτυξης.

Το 2018, το πραγματικό ΑΕΠ διατηρώντας τη δυναμική ανάπτυξης του 2017 (+ 1,5%), αυξήθηκε κατά 1,9%. Η ελληνική οικονομία διατήρησε τη θετική της πορεία το πρώτο τρίμηνο του 2019, αν και με βραδύτερο ρυθμό, σημειώνοντας ανάπτυξη κατά 1,3% σε ετήσια βάση. Οι εξαγωγές υπηρεσιών, οι επενδύσεις και η ιδιωτική κατανάλωση είχαν θετική συμβολή στην ανάπτυξη. Παράλληλα, ο δείκτης οικονομικού κλίματος εξακολουθεί να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα (πάνω από 100 μονάδες) κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουαρίου-Ιουλίου 2019, φθάνοντας στο υψηλότερο (από τον Απρίλιο του 2008) επίπεδο των 105,3 μονάδων τον Ιούλιο του 2019. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2019, το ποσοστό ανεργίας ανερχόταν σε 19,2%, ενώ η απασχόληση συνέχισε να αυξάνεται κατά 2,4% σε ετήσια βάση. Επιπλέον, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 0,5%, ενσωματώνοντας μερικώς τις μεταβολές στις τιμές της ενέργειας. Επίσης, πληθώρα δεικτών οικονομικής δραστηριότητας, όπως του τουρισμού, της βιομηχανίας, του λιανικού και του χονδρικού εμπορίου, των υπηρεσιών και των εξαγωγών έχουν σημειώσει θετικές τάσεις τα τελευταία δύο χρόνια. Στο δημοσιονομικό επίπεδο, το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης για το 2018 εκτιμάται σε 1,1% του ΑΕΠ και το πρωτογενές πλεόνασμα σύμφωνα με τον ορισμό της Ενισχυμένης Επιτήρησης ανήλθε στο 4,3% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με τον στόχο του 3,5% του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας για τέταρτη συνεχή χρονιά τους στόχους του προγράμματος.

Η οικονομική δραστηριότητα της Ελλάδας αναμένεται να επιταχυνθεί κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019, υποβοηθούμενη από την απασχόληση, τις επενδύσεις, τις εξαγωγές και την ιδιωτική κατανάλωση, παρόλο που εξακολουθεί να υπόκειται στις συνεχιζόμενες οικονομικές και δημοσιονομικές δεσμεύσεις στο πλαίσιο του Ενισχυμένου Πλαισίου επιτήρησης. Η ύπαρξη τέτοιων μηχανισμών ανάπτυξης θα βελτιώσει την ευελιξία και την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας σε τυχόν δυσμενείς εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, μειώνοντας την οικονομική μεταβλητότητα και αυξάνοντας τα επίπεδα εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία.

Τραπεζικό Σύστημα

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα παρουσίασε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 βελτίωση της ποιότητας ενεργητικού του μέσω της μείωσης του αποθέματος Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων («ΜΕΑ»), καθώς και βελτίωση της ρευστότητάς του (μείωση εξάρτησης από τη χρηματοδότηση μέσω της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας «ΕΚΤ») μέσω διεύρυνσης των πηγών χρηματοδότησής του (π.χ. έκδοση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης Tier II).

Όσον αφορά στις χορηγήσεις της ελληνικής τραπεζικής αγοράς, ο ετήσιος προσαρμοσμένος ρυθμός μείωσης της χρηματοδότησης του εγχώριου ιδιωτικού τομέα επιβραδυνόταν κατά τη διάρκεια του 2018 και του πρώτου εξαμήνου 2019, κάτι που οφειλόταν αποκλειστικά στη μείωση της χρηματοδότησης των νοικοκυριών, καταλήγοντας σε ελάχιστη ετήσια μείωση της τάξεως του 0,2% τον Ιούνιο του 2019. Ο ετήσιος ρυθμός χρηματοδότησης των μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων έχει επιστρέψει σε θετικό έδαφος από τις αρχές του 2019. Ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις της ελληνικής τραπεζικής αγοράς βελτιώθηκε περαιτέρω σε 85% στις 30 Ιουνίου 2019 από 94% στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Σε σχέση με τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019, οι καταθέσεις της εγχώριας αγοράς (ιδιωτικού και δημόσιου τομέα) παρέμειναν σχεδόν σταθερές, και διαμορφώθηκαν σε € 152,5 δις στις 30 Ιουνίου 2019 από € 152,4 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Η μικρή αυτή αύξηση προέρχεται αποκλειστικά από τον ιδιωτικό τομέα, καθώς οι καταθέσεις του δημοσίου τομέα παρουσίασαν μείωση κατά € 2,3 δις.

Παράλληλα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 συνεχίστηκε η μείωση της άντλησης ρευστότητας μέσω Ευρωσυστήματος εκ μέρους των εγχώριων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, και συγκεκριμένα κατά € 2,5 δις από τα € 11,1 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018 στα € 8,6 δις στις 30 Ιουνίου 2019. Η μείωση οφείλεται στη μειωμένη άντληση από τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (κατά € 1,5 δις σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2018) και στην εξάλειψη της χρηματοδότησης από τον Έκτακτο Μηχανισμό Ρευστότητας – ELA («Emergency Liquidity Assistance») (κατά € 0,9 δις σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2018).

Επιπλέον, οι Ελληνικές τράπεζες επανέκτησαν την πρόσβαση, μετά από μεγάλη χρονική περίοδο, στις διεθνείς αγορές χρέους χωρίς εξασφάλιση, με την πρόσφατη έκδοση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης Tier II από την Τράπεζα Πειραιώς και μία ακόμα συστημική ελληνική τράπεζα, για τις οποίες υπήρξε μεγάλη ανταπόκριση από τη διεθνή επενδυτική κοινότητα, όπως αποδεικνύεται από τις συνολικές προσφορές που υποβλήθηκαν.

Στις συνεδριάσεις του Μαρτίου και του Ιουνίου 2019, η ΕΚΤ ανακοίνωσε και εξειδίκευσε επτά νέες Στοχευμένες Πράξεις Μακροχρόνιας Χρηματοδότησης (“Targeted Long-term Refinancing Operations” “TLTROs”) με αφετηρία τον Σεπτέμβριο 2019 και λήξη τον Μάρτιο 2021, καθεμία εκ των οποίων θα έχει διάρκεια δύο ετών. Οι ελληνικές τράπεζες αναμένουν την περαιτέρω εξειδίκευση των προδιαγραφών συμμετοχής τους από την Τράπεζα της Ελλάδος για να αξιολογήσουν και να αποφασίσουν για τη χρήση της διευκόλυνσης TLTRO III.

Λαμβάνοντας υπόψη την ολοκλήρωση του τρίτου Προγράμματος Προσαρμογής της Ελλάδας τον Αύγουστο 2018, τη σχεδόν πλήρη άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων από τον Οκτώβριο του 2018 και την επαναφορά της οικονομίας σε αναπτυξιακή πορεία, εκτιμάται ότι οι ελληνικές τράπεζες είναι σε θέση να βελτιώσουν περαιτέρω το προφίλ χρηματοδότησής τους και να ενισχύσουν περαιτέρω την καταθετική τους βάση.

Η αντιμετώπιση του υψηλού σωρευμένου αποθέματος ΜΕΑ αποτελεί την πλέον σημαντική πρόκληση για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Στα τέλη Νοεμβρίου 2016, η Τράπεζα της Ελλάδος σε συνεργασία με τον SSM δημοσιοποίησε τους επιχειρησιακούς στόχους για τη μείωση των ΜΕΑ των ελληνικών τραπεζών, οι οποίοι συνοδεύονταν από βασικούς δείκτες απόδοσης. Τον Σεπτέμβριο του 2017 αναθεωρήθηκαν οι επιχειρησιακοί στόχοι, στοχεύοντας σε μείωση των ΜΕΑ κατά 37% κατά την περίοδο Ιουνίου 2017-Δεκεμβρίου 2019. Τον Σεπτέμβριο του 2018, νέοι στόχοι μείωσης των ΜΕΑ κατατέθηκαν από τις ελληνικές τράπεζες στον SSM για την περίοδο που επεκτείνεται μέχρι το τέλος του 2021, οι οποίοι στοχεύουν σε μείωση των ΜΕΑ στα επίπεδα του 20% επί του συνόλου των ανοιγμάτων, ή περίπου € 50 δις μείωση σε σχέση με τα ΜΕΑ στις 30 Σεπτεμβρίου 2018. Στο τέλος Μαρτίου 2019 οι ελληνικές τράπεζες επανακατέθεσαν, μαζί με όλες τις ευρωπαϊκές τράπεζες με υψηλά ΜΕΑ, επικαιροποιημένους στόχους για το 2021, με σκοπό να μειώσουν περαιτέρω τα ΜΕΑ κατά € 6 δις σε σχέση με του στόχους που είχαν τεθεί τον Σεπτέμβριο του 2018 και να επιτύχουν δείκτη ΜΕΑ χαμηλότερο από 20% στο τέλος του 2021. Για το τέλος του 2019 στοχεύεται το απόθεμα των ΜΕΑ να πέσει χαμηλότερα των € 60 δις για τις 4 συστημικές τράπεζες σύμφωνα με τους επικαιροποιημένους στόχους.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός μείωσης των ΜΕΑ, το θεσμικό πλαίσιο έχει βελτιωθεί, απομακρύνοντας σημαντικά θεσμικά και διοικητικά εμπόδια και οι τράπεζες έχουν αναλάβει σημαντικές δράσεις. Συγκεκριμένα, έχουν τεθεί σε λειτουργία ηλεκτρονικές πλατφόρμες για πλειστηριασμούς ακινήτων που δείχνουν σημάδια προόδου. Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων έχει προσαρμοστεί, με 18 εταιρίες διαχείρισης πιστωτικών απαιτήσεων να βρίσκονται

σε λειτουργία αυτή τη στιγμή, ενώ προσπάθειες για τη βελτίωση της διατραπεζικής συνεργασίας (π.χ. NPL Forum) έχουν ενταθεί. Εν τω μεταξύ, η δευτερογενής αγορά ΜΕΑ έχει ξεκινήσει με πολύ θετικά αποτελέσματα, με περισσότερες από 10 συναλλαγές να έχουν ολοκληρωθεί ή να βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο από το 4^ο τρίμηνο του 2017. Τέσσερις συναλλαγές που αφορούσαν εξασφαλισμένα χαρτοφυλάκια έχουν ήδη ολοκληρωθεί, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές συναλλαγές σε μη εξασφαλισμένα χαρτοφυλάκια λιανικής. Επιπλέον, έχει ξεκινήσει να λειτουργεί η αγορά τιτλοποιήσεων ΜΕΑ, με μια συναλλαγή € 2 δις που αφορά την τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων να έχει ολοκληρωθεί, ενώ αναμένεται να ακολουθήσουν άλλες παρόμοιες συναλλαγές. Τέλος, ένας καινούριος νόμος προσφέρει προστασία από ποινικές διώξεις στα τραπεζικά στελέχη που ασχολούνται με αναδιαρθρώσεις δανείων και ενισχύθηκαν τα δικαιώματα των πιστωτών οι οποίοι κατέχουν εξασφαλίσεις.

Με στοιχεία Μαρτίου 2019, το ύψος των ΜΕΑ μειώθηκε κατά 2,2% και 25,4% συγκριτικά με τις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 31 Μαρτίου 2016 (όταν ανήλθαν στο υψηλότερο ιστορικά επίπεδο) αντίστοιχα, υποχωρώντας στα € 80 δις ή το 45,1% των συνολικών ανοιγμάτων. Η κάλυψη από προβλέψεις σε επίπεδο συστήματος έφτασε στο 47,1%. Εφόσον συμπεριληφθεί στην κάλυψη από προβλέψεις και η αξία των εξασφαλίσεων (με ανώτατη αξία το υπόλοιπο του δανείου προ προβλέψεων απομείωσης), η κάλυψη των ΜΕΑ που επιτυγχάνεται υπερβαίνει το 100%.

Άλλες σημαντικές εξελίξεις που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες διαχείρισης των ΜΕΑ κατά το 2019 αποτελούν:

- Ο νέος νόμος για την προστασία της πρώτης κατοικίας, που αντικατέστησε το πλαίσιο που έληξε στις 28 Φεβρουαρίου 2019, είναι σε ισχύ από τον Απρίλιο του 2019. Ο νόμος ενσωματώνει κρατική επιχορήγηση στα στεγαστικά δάνεια και αναμένεται να παρέχει βοήθεια σε μία στοχευμένη ομάδα δανειοληπτών με δάνεια που εξασφαλίζονται από πρώτη κατοικία.
- Δύο σχήματα που υποστηρίζονται από την ελληνική κυβέρνηση α) ένα από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») μαζί με το Υπουργείο Οικονομικών και β) ένα από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα σχήματα αυτά που αν υιοθετηθούν θα μπορούσαν να παράσχουν περαιτέρω στήριξη στη μείωση των ΜΕΑ και στην αντιμετώπιση του ηθικού κινδύνου, έχουν τεθεί προς έγκριση των Ευρωπαϊκών αρχών.
- Νέες κατευθυντήριες γραμμές που εισάγει η ΕΚΤ για την αντιμετώπιση του αποθέματος ΜΕΑ καθώς και των νέων ΜΕΑ με σταδιακή εφαρμογή.

Εξελίξεις που Αφορούν στον Όμιλο Πειραιώς

Τα σημαντικότερα εταιρικά γεγονότα για τον Όμιλο Τράπεζας Πειραιώς κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2019, αλλά και ως τη δημοσίευση των Συνοπτικών Ενδιάμεσων Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων («Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις»), ήταν τα ακόλουθα:

- Στις 28 Φεβρουαρίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς ολοκλήρωσε την πώληση της συμμετοχής της (98,8%) που κατείχε στην θυγατρική της στην Αλβανία, Tirana Bank Sh.A., στην Balfin Sh.p.k. και την Komercijalna Banka AD, έχοντας λάβει τις απαιτούμενες εγκρίσεις από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές στην Αλβανία, συμπεριλαμβανομένης της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας (Bank of Albania), καθώς και από το ΤΧΣ.
- Στις 8 Μαρτίου 2019, η Moody's Investors Service επιβεβαίωσε την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση των καταθέσεων της Τράπεζας Πειραιώς σε «Caa2», ενώ αναθεώρησε τις προοπτικές σε θετικές από σταθερές.

- Στις 3 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε μακροχρόνια στρατηγική συνεργασία με την Intrum για τη διαχείριση ΜΕΑ και ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται στην ιδιοκτησία της Τράπεζας («REOs»), μέσω της ίδρυσης της κορυφαίας ανεξάρτητης εταιρίας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις στην Ελλάδα.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Συναλλαγής είναι:

- Η εσωτερική πλατφόρμα διαχείρισης του Recovery Banking Unit (RBU) της Τράπεζας Πειραιώς θα μεταβιβασθεί σε μια νέα εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις. Ποσοστό 80% της νέας εταιρείας θα ανήκει στην Intrum και 20% στην Τράπεζα Πειραιώς,
- Η νέα εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων θα συνάψει σύμβαση για τη διαχείριση σε αποκλειστική βάση, € 27 δις υφιστάμενων ΜΕΑ της Τράπεζας, μαζί με νέα ΜΕΑ που θα δημιουργούνται. Επιπλέον, η νέα εταιρεία θα διαχειρίζεται και ΜΕΑ από τρίτα μέρη. Η αρχική διάρκεια της σύμβασης θα είναι 10 έτη και θα περιλαμβάνει όρους και προϋποθέσεις αντίστοιχες με ανάλογες προηγούμενες συναλλαγές στην αγορά.
- Μια δεύτερη εταιρεία διαχείρισης θα δημιουργηθεί, με την ίδια μετοχική σύνθεση, και θα διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο REOs της Τράπεζας αξίας € 1 δις, μαζί με νέα REOs, ενώ θα διαχειρίζεται επίσης και REOs προερχόμενα από τρίτα μέρη,
- Ο Γεώργιος Γεωργακόπουλος, μέλος του Δ.Σ. και επικεφαλής του RBU της Τράπεζας Πειραιώς θα αναλάβει το ρόλο του Διευθύνοντος Συμβούλου των νέων εταιρειών διαχείρισης.
- Η συμφωνία αποτιμά την αξία της πλατφόρμας σε € 410 εκατ. Το αντάλλαγμα για την απόκτηση του 80% της πλατφόρμας από την Intrum διαμορφώθηκε στα € 328 εκατ, από τα οποία € 32 εκατ. εξαρτώνται από τη μελλοντική απόδοση του RBU σε χρονική περίοδο 3 ετών.

Η Τράπεζα Πειραιώς και η Intrum στοχεύουν να ολοκληρώσουν τη Συναλλαγή το τέταρτο τρίμηνο του 2019. Με την ολοκλήρωση της συναλλαγής, το ενεργητικό και τα έσοδα του υπό διαχείριση χαρτοφυλακίου παραμένουν στον ισολογισμό της Τράπεζας. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί υπό τους συνήθεις όρους και εγκρίσεις από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές και απαιτεί τη συναίνεση του ΤΧΣ.

- Στις 10 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς κατέληξε σε συμφωνία με εταιρία συνδεδεμένη με την Davidson Kempner Capital Management LP για την πώληση επιχειρηματικών ΜΕΑ, μεικτής λογιστικής αξίας € 507 εκατ. ή συνολικής πιστωτικής απαίτησης € 535 εκατ., στις 31 Οκτωβρίου 2018 (ημερομηνία αποκοπής του χαρτοφυλακίου) για συνολικό τίμημα ύψους € 240 εκατ. Η Συναλλαγή υπόκειται στους συνήθεις όρους και εγκρίσεις που απαιτούνται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης και της συναίνεσης του ΤΧΣ.
- Στις 13 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της πώλησης της συμμετοχής της (100%) στη θυγατρική της στη Βουλγαρία, Piraeus Bank Bulgaria, στην Eurobank Bulgaria AD έχοντας λάβει τις απαιτούμενες εγκρίσεις από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές στη Βουλγαρία, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης από την Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας, καθώς και την έγκριση του ΤΧΣ.
- Στις 19 Ιουνίου 2019, Η Τράπεζα Πειραιώς ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διαδικασία βιβλίου προσφορών για την έκδοση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης ύψους € 400 εκατ., δεκαετούς διάρκειας με δυνατότητα ανάκλησης στα πέντε έτη (10NC5), μέσω της θυγατρικής της στο Ηνωμένο Βασίλειο, Piraeus Group Finance Plc και υπό το Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιών (EMTN) ύψους € 25,0 δις Οι τίτλοι τοποθετήθηκαν στη διεθνή αγορά κεφαλαίων, ενώ η

ζήτηση για τη συναλλαγή διαμορφώθηκε σε περίπου € 850 εκατ. με 135 επενδυτές να συμμετέχουν στη διαδικασία βιβλίου προσφορών. Το τοκομερίδιο της έκδοσης έχει ορισθεί σε 9,75% και η ημερομηνία διακανονισμού ήταν στις 26 Ιουνίου 2019.

- Στις 15 Ιουλίου 2019, στο πλαίσιο των επιχειρησιακών της στόχων να μειώσει τα λειτουργικά της έξοδα κατά περίπου € 150 εκατ. την περίοδο 2019-2021, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε πρόγραμμα οικειοθελούς αποχώρησης για στοχευμένες ομάδες εργαζομένων.
- Στις 25 Ιουλίου 2019, ο κ. Θεόδωρος Γναρδέλλης ανέλαβε καθήκοντα Group Chief Financial Officer, ως Ανώτερος Γενικός Διευθυντής και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας Πειραιώς.

Οργανωτική Δομή του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς

Ο όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς, είτε μέσω της Τράπεζας είτε μέσω των θυγατρικών της, προσφέρει ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών σε ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με το στρατηγικό της σχέδιο, οι τομείς του Ομίλου είναι οι παρακάτω:

Βασικοί τομείς Τράπεζας Πειραιώς (“Piraeus Core Segments”)

Λιανική Τραπεζική – περιλαμβάνει μαζική τραπεζική, affluent, private banking, μικρές επιχειρήσεις και δημόσιο τομέα - διευθύνσεις και κανάλια.

Εταιρική Τραπεζική – περιλαμβάνει μεγάλες επιχειρήσεις, ναυτιλία, ΜμΕ, πράσινη τραπεζική και τραπεζική αγροτών.

Piraeus Financial Markets (PFM) – περιλαμβάνει τις δραστηριότητες στις αγορές σταθερού εισοδήματος, συναλλάγματος, treasury (συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης του επιτοκιακού κενού που δημιουργείται από όλες τις τραπεζικές εργασίες) καθώς και την εξυπηρέτηση θεσμικών επενδυτών.

Λοιπά – περιλαμβάνει δραστηριότητες διοίκησης οι οποίες δεν μπορούν ή δεν πρέπει να καταμεριστούν σε πελατειακούς τομείς. Συμπεριλαμβάνονται συναλλαγές χρηματοδότησης που πραγματοποιούνται βάσει αποφάσεων της επιτροπής διαχείρισης ενεργητικού/παθητικού.

“Piraeus Legacy Unit”

PLU – ο τομέας αυτός περιλαμβάνει το RBU το οποίο θεωρείται ως μη βασική λειτουργία της Τράπεζας, τις θυγατρικές εξωτερικού, καθώς και τα ιδιόκτητα ακίνητα, τις μη βασικές ελληνικές θυγατρικές καθώς και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Η Τράπεζα πραγματοποίησε τη συναλλαγή με την Intrum με σκοπό να μεταφέρει το RBU σε ξεχωριστή νομική οντότητα (κοίταξε «Εξελίξεις που αφορούν τον Όμιλο Πειραιώς» για περισσότερες λεπτομέρειες).

Εξέλιξη Μεγεθών και Αποτελεσμάτων Ομίλου Πειραιώς για το πρώτο εξάμηνο 2019

Η Τράπεζα Πειραιώς διατηρεί συστημική θέση στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα με το σύνολο ενεργητικού της να ανέρχεται σε € 59,2 δις στις 30 Ιουνίου 2019, διαθέτει μερίδιο αγοράς 29,0% στις καταθέσεις και μερίδιο 28,9% όσον αφορά τα δάνεια σε αποσβέσιμο κόστος (με 32,0% στα επιχειρηματικά δάνεια). Οι καταθέσεις ταμειυτηρίου ανέρχονται στο 34,0% των συνολικών εγχώριων καταθέσεων της Τράπεζας, οι προθεσμιακές καταθέσεις στο 38,8% και οι καταθέσεις όψεως στο 26,4%. Οι εταιρικές καταθέσεις αντιπροσωπεύουν το 26,6% των συνολικών εγχώριων καταθέσεων της Τράπεζας και οι καταθέσεις

ιδιωτών το υπόλοιπο 73,4%. Η Τράπεζα Πειραιώς έχει δεσπόζουσα θέση στην τραπεζική Μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με το 80% περίπου των ΜμΕ να αποτελούν πελάτες της. Το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας στην Ελλάδα αποτελείται από επιχειρηματικά δάνεια (61,7%), στεγαστικά (28,5%) και καταναλωτικά, προσωπικά και άλλα δάνεια (9,8%). Η Τράπεζα διατηρεί το μεγαλύτερο δίκτυο στην Ελλάδα με 541 καταστήματα και μια ευρεία πελατειακή βάση της τάξης των 5,4 εκατ. ενεργών πελατών. Η ελεύθερη διασπορά των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς είναι υψηλή με περίπου 28 χιλιάδες κοινούς μετόχους να έχουν στην κατοχή τους το 73,6% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας (το ΤΧΣ διαθέτει το 26,4%).

Μεγέθη Ισολογισμού

Σχετικά με την χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου Τράπεζας Πειραιώς στις 30 Ιουνίου 2019, το συνολικό ενεργητικό διαμορφώνεται στα € 59,2 δις σε σχέση με τα € 61,9 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι καταθέσεις του Ομίλου κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 ήταν σχεδόν σταθερές, ανερχόμενες σε € 44,9 δις στις 30 Ιουνίου 2019, οριακά υψηλότερες (+0,3%) σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2018, αλλά αυξημένες κατά 6,6% σε σχέση με έναν χρόνο νωρίτερα. Η συνεχιζόμενη πτώση στο κόστος των νέων προθεσμιακών καταθέσεων συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2019, με το κόστος τους να διαμορφώνεται κατά μέσο όρο σε 0,54% τον Ιούνιο 2019 έναντι 0,59% τον Δεκέμβριο 2018.

	Επιλεγμένα Μεγέθη Ισολογισμού				
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2018	YtD	YoY
Δάνεια προ προβλέψεων	50.757	53.090	53.749	-4,4%	-5,6%
Μείον: Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημίες	(12.581)	(13.333)	(14.368)	-5,6%	-12,4%
Δάνεια μετά από προβλέψεις	38.176	39.757	39.380	-4,0%	-3,1%
Χρηματοοικονομικά Μέσα	3.924	3.073	2.457	27,7%	59,7%
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	17.137	19.049	17.385	-10,0%	-1,4%
Σύνολο Ενεργητικού	59.238	61.880	59.222	-4,3%	0,0%
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	3.716	5.548	5.559	-33,0%	-33,2%
Καταθέσεις πελατών	44.890	44.739	42.102	0,3%	6,6%
Άλλα στοιχεία παθητικού	2.982	4.087	4.214	-27,0%	-29,2%
Σύνολο Υποχρεώσεων	51.587	54.374	51.875	-5,1%	-0,6%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	7.651	7.506	7.347	1,9%	4,1%

Η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σημαντικά το πρώτο εξάμηνο του 2019 στο € 1,0 δις στις 30 Ιουνίου 2019 από το επίπεδο των € 3,2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018, υποστηριζόμενη από την απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου και την έκδοση € 400 εκατ. ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης Tier II. Η χρηματοδότηση της από τον μηχανισμό έκτακτης ρευστότητας (ELA) εξαλείφθηκε τον Ιούλιο του 2018 και παρέμεινε μηδενική μέχρι τις 30 Ιουνίου 2019. Η πρόσβαση στη διατραπεζική αγορά με τη χρήση ενεχύρων ανήλθε σε € 1,3 δις στις 30 Ιουνίου 2019 από € 1,9 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και € 2,3 δις στις 30 Ιουνίου 2018. Σε συνέχεια της εξάλειψης της χρηματοδότησης από τον ELA, η Τράπεζα κατάφερε σε σύντομο χρονικό διάστημα να αυξήσει τον δείκτη της Liquidity Coverage Ratio (LCR) στο επίπεδο του 99,4% στις 30 Ιουνίου 2019 από 62,1% στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Τα δάνεια της Τράπεζας προ προβλέψεων στις 30 Ιουνίου 2019 ανήλθαν σε € 50,8 δις Τα δάνεια μετά από προβλέψεις διαμορφώθηκαν σε € 38,2 δις στις 30 Ιουνίου 2019 από € 39,8 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ενώ ο δείκτης δανείων προς

καταθέσεις του Ομίλου ανήλθε στο 85,0%, περίπου στα ίδια επίπεδα με τις 31 Δεκεμβρίου 2018 (εξαιρουμένου του εποχιακού δανείου προς τους αγρότες ύψους € 1,6 δις που αποπληρώθηκε στις αρχές του 2019), που αποτελεί απόδειξη των επιτυχημένων προσπαθειών διαχείρισης της ρευστότητας της Τράπεζας.

	Επιλεγμένα στοιχεία ποιότητας στοιχείων ενεργητικού		
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2018
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (ΜΕΑ)	26.087	27.331	29.387
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα Τράπεζας (ΜΕΑ)	25.014	26.183	28.084
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)	17.356	17.403	17.799
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια Τράπεζας (ΜΕΔ Bank)	16.769	16.756	17.077

Τα ΜΕΑ του Ομίλου υποχώρησαν στις 30 Ιουνίου 2019 σε € 26,1 δις από € 27,3 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και € 29,4 δις στις 30 Ιουνίου 2018, ενώ τα ΜΕΔ υποχώρησαν στα € 17,4 δις στις 30 Ιουνίου 2019 από € 17,8 δις πριν ένα χρόνο. Αντίστοιχα, ο δείκτης ΜΕΑ προς δάνεια προ προβλέψεων του Ομίλου μειώθηκε σε 51,4% στις 30 Ιουνίου 2019 από 53,1% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 54,7% στις 30 Ιουνίου 2018, λόγω των συνεχών προσπαθειών του Ομίλου για βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού του. Ο δείκτης κάλυψης των ΜΕΑ από προβλέψεις διαμορφώθηκε σε 48,2% στις 30 Ιουνίου 2019 από 48,8% στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών («ΜΕΔ») του Ομίλου έφτασε στο 34,2% στις 30 Ιουνίου 2019 από 33,8% στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Ο δείκτης κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών μέσω προβλέψεων για τον Όμιλο ανερχόταν σε 72,5% στις 30 Ιουνίου 2019 από 76,6% στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ο δείκτης σωρευμένων προβλέψεων προς δάνεια του Ομίλου έφτασε στο 24,8% στις 30 Ιουνίου 2019, σε σύγκριση με 25,9% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 (εξαιρουμένου του εποχιακού δανείου προς τους αγρότες ύψους € 1,6 δις που αποπληρώθηκε στις αρχές του 2019).

Στο πλαίσιο της υποβολής επιχειρησιακών στόχων για την ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων τόσο στην ΕΚΤ όσο και στην Τράπεζα της Ελλάδος, η Τράπεζα Πειραιώς δεσμεύθηκε στα τέλη Μαρτίου 2019 να μειώσει τα ΜΕΑ της κατά περίπου 57% μεταξύ Δεκεμβρίου 2018 και Δεκεμβρίου 2021 (σε επίπεδο μητρικής).

Η συνολική στρατηγική της Τράπεζας στη διαχείριση των ΜΕΑ είναι να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της φιλόδοξης μείωσης των ΜΕΑ και της διαχείρισης του αποθέματος τους με τέτοιο τρόπο ώστε να δημιουργηθεί μακροπρόθεσμα αξία:

- Μία από τις προκλήσεις για τη μείωση των ΜΕΑ μας είναι η βελτιστοποίηση μεταξύ της εμπροσθοβαρούς μείωσής τους και της αποκόμισης μελλοντικής αξίας από αυτές, δεδομένης της εκτίμησης για ανάκαμψη της οικονομίας. Ως αποτέλεσμα, ο στόχος για μείωση των ΜΕΑ συμβαδίζει με τον στόχο μεγιστοποίησης της αξίας των μετόχων.
- Η Τράπεζα αναγνωρίζει το καθήκον της να στηρίζει την πραγματική οικονομία παρέχοντας συνεχή χρηματοδότηση σε βιώσιμες εταιρείες και ιδιώτες.

Οι παρακάτω αρχές καθορίζουν τις στρατηγικές προτεραιότητες της Τράπεζας για την αντιμετώπιση των οικονομικών δυσχερειών που υπάρχουν σήμερα:

- να παρέχει όσο το δυνατόν περισσότερες μακροπρόθεσμες βιώσιμες λύσεις που θα επιτρέψουν τη μεταφορά πελατών

στο εξυπηρετούμενο χαρτοφυλάκιο και ταυτόχρονα θα διατηρούν τη δυνατότητα για να έχουν μερίδιο της μελλοντικής ανοδικής τάσης

- να προχωρήσει σε ρευστοποιήσεις για μη βιώσιμους ή μη συνεργάσιμους πελάτες / επιχειρήσεις όταν είναι σαφές ότι η αναδιάρθρωση δεν είναι βιώσιμη επιλογή, επιτρέποντας έτσι στην Τράπεζα να διατηρήσει την αξία της
- να προχωρήσει προσεκτικά σε διαγραφές είτε ως μέρος της λύσης αναδιάρθρωσης σε δικαιολογημένες περιπτώσεις είτε μετά την εξάντληση των νομικών μέσων
- λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η τράπεζα αποφάσισε να προχωρήσει σε στρατηγική συνεργασία με την Intrum για τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων της ΜΕΑ και REOs (κοιτάξτε την ενότητα παραπάνω «Εξελίξεις που Αφορούν στον Όμιλο Πειραιώς»), και συνεχώς αξιολογεί λύσεις όπως πωλήσεις και τιτλοποιήσεις διαφόρων τμημάτων του δανειακού της χαρτοφυλακίου.

Αποτελέσματα Χρήσης

Τα καθαρά έσοδα από τόκους του Ομίλου αυξήθηκαν σε € 719 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2019 από € 706 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2018 λόγω της μείωσης του κόστους χρηματοδότησης και παρά τα χαμηλότερα εκτοκίζόμενα υπόλοιπα δανείων. Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες ανήλθαν σε € 146 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2019 από € 139 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2018. Παρά τα υψηλότερα καθαρά έσοδα τόκων και προμηθειών, τα καθαρά έσοδα για το πρώτο εξάμηνο του 2019 υποχώρησαν στα € 893 εκατ. από € 906 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2018, εξαιτίας των χαμηλότερων χρηματοοικονομικών και άλλων εσόδων.

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 ανήλθαν σε € 492 εκατ., έναντι € 646 εκατ. την ίδια περίοδο του 2018, ως αποτέλεσμα της συρρίκνωσης τόσο των αμοιβών και εξόδων προσωπικού (32,7% σε ετήσια βάση) όσο και των εξόδων διοίκησης (16,1%). Εξαιρουμένου του κόστους του Προγράμματος Εθελουσίας Εξόδου (“VES”) κατά το πρώτο εξάμηνο του 2018 και το πρώτο εξάμηνο του 2019 τα συνολικά λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 7,4%.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, τα κέρδη του Ομίλου πριν από προβλέψεις, απομειώσεις και φόρο εισοδήματος για το πρώτο εξάμηνο του 2019 ανήλθαν σε € 402 εκατ. έναντι € 260 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2018. Τα αποτελέσματα του πρώτου εξαμήνου του 2019 επιβαρύνθηκαν με αναμενόμενες προβλέψεις απομείωσης δανείων ύψους € 334 εκατ., σε σύγκριση με € 312 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2018.

Τα κέρδη του Ομίλου πριν από το φόρο εισοδήματος το πρώτο εξάμηνο του 2019 ανήλθαν σε κέρδος € 57 εκατ. από ζημία € 64 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2018, ενώ τα κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε € 34 εκατ. και σε ζημιές της τάξης των € 55 εκατ. για τις αντίστοιχες περιόδους.

	Επιλεγμένα Στοιχεία Κατάστασης Αποτελεσμάτων		
	30/6/2019	30/6/2018	YoY
Καθαρά Έσοδα από Τόκους	719	706	1.9%
Καθαρά Έσοδα Προμηθειών	146	139	5.4%
Άλλα Έσοδα	28	62	-54.2%
Σύνολο Καθαρών Εσόδων	893	906	-1.4%
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	259	384	-32.7%
-εξαίρ. Προγράμματος Εθελουσίας Εξόδου	243	252	-3.6%
Έξοδα διοίκησης	174	208	-16.1%
Αποσβέσεις και λουπά	59	54	9.3%
Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων	492	646	-23.9%
-εξαίρ. Προγράμματος Εθελουσίας Εξόδου	476	514	-7.4%
Αποτέλεσμα προ Προβλέψεων	402	260	54.3%
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης	334	312	7.1%
Αποτέλεσμα προ Φόρων	57	(64)	-
Φόρος εισοδήματος	25	(6)	-
Κέρδη / (ζημίες) χρήσης	32	(58)	-
Καθαρό αποτέλεσμα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	34	(55)	-
Αποτέλεσμα από διακοπείσες δραστηριότητες	7	(313)	-

Ίδια Κεφάλαια

Στις 30 Ιουνίου 2019, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου ανήλθε σε € 7,7 δις από € 7,5 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018, κυρίως λόγω της κερδοφορίας και της θετικής κίνησης των αποθεματικών. Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας κατά Βασιλεία III του Ομίλου ανήλθε σε 14,73% στις 30 Ιουνίου 2019, και ο δείκτης Common Equity Tier 1 («CET1») σε 13,89%. Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται στο εποπτικό κεφάλαιο του Ομίλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των ελληνικών νόμων 4172/2013, 4302/2014, 4340/2015, στις 30 Ιουνίου 2019 ήταν € 3,9 δις. Ο δείκτης CET1 του Ομίλου σε πλήρη εφαρμογή του εποπτικού πλαισίου ανήλθε σε 11,22% και ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας σε 12,10% στις 30 Ιουνίου 2019. Ο pro-forma συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Βασιλείας III του Ομίλου, μετά την ενσωμάτωση της θετικής επίδρασης στο σταθμισμένο έναντι κινδύνων ενεργητικό (Risk Weighted Assets - RWA) από την πώληση χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων (που περιλαμβάνονταν στα Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού στις 30 Ιουνίου 2019) και συμπεριλαμβανομένων των κερδών του 2019, διαμορφώνεται στο 14,92%.

Μετά την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process) για το έτος 2018, η ΕΚΤ γνωστοποίησε στον Όμιλο Πειραιώς για τις συνολικές κεφαλαιακές του απαιτήσεις που ισχύουν από την 1 Μαρτίου 2019. Σύμφωνα με την σχετική απόφαση, η Τράπεζα Πειραιώς οφείλει να διατηρεί, σε ενοποιημένη βάση, συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ύψους 14,00%, ο οποίος περιλαμβάνει: (α) τις ελάχιστες συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι της Βασιλείας (8,00%) σύμφωνα με το άρθρο 92(1) του Κανονισμού 575 / 2013 / ΕΕ, (β) τις πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις υπό τον Πυλώνα ΙΙ της Βασιλείας (3,25%) βάσει του άρθρου 16(2) του κανονισμού 1024/2013 / ΕΕ, (γ) το πλήρως εφαρμοσμένο απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (2,50%) του κανονισμού 575/2013 / ΕΕ, και δ) το μεταβατικό απόθεμα κεφαλαιακής επάρκειας ("O-SSI") (0,25%) βάσει του ελληνικού νόμου 4261/2014.

Παρουσία Ομίλου

Το δίκτυο καταστημάτων του Ομίλου για τις συνεχιζόμενες δραστηριότητές του στις 30 Ιουνίου 2019 ανήλθε σε 561 μονάδες, εκ των οποίων 541 λειτουργούσαν στην Ελλάδα και 20 σε άλλες 3 χώρες. Το δίκτυο καταστημάτων στην Ελλάδα μειώθηκε κατά 33 μονάδες κατά τους τελευταίους 12 μήνες ως αποτέλεσμα του σχεδίου εξορθολογισμού. Παράλληλα, ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου ανήλθε σε 12.445 εργαζόμενους στις συνεχιζόμενες δραστηριότητες, εκ των οποίων οι 11.986 απασχολούνταν στην Ελλάδα (31 Δεκεμβρίου 2018: 12.557 και 12.097 αντίστοιχα).

Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα

Η Διοίκηση συμπέρανε ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας έχουν καταρτιστεί κατάλληλα με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (on a Going Concern basis) κατά την 30 Ιουνίου 2019 λαμβάνοντας υπόψη:

- τις σημαντικές θετικές εξελίξεις που καταγράφηκαν στην ελληνική οικονομία τα τελευταία χρόνια και τις εκτιμήσεις που διαβλέπουν τη διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής του μακροοικονομικού περιβάλλοντος,
- τη βελτιωμένη ρευστότητα του Ομίλου και της Τράπεζας συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής εξάρτησης από τον μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας ELA (Emergency Liquidity Assistance) από τον Ιούλιο 2018 και τη διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης,
- την επαναφορά της κερδοφορίας του Ομίλου και
- την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου.

Η βάση συμπεράσματος παρουσιάζεται στη Σημείωση 2.2.

Εφαρμογή Σχεδίου Αναδιάρθρωσης

Η Τράπεζα Πειραιώς είχε αναλάβει δεσμεύσεις εταιρικής διακυβέρνησης και εμπορικών πρακτικών από το 2013 και υλοποιούσε Σχέδιο Αναδιάρθρωσης από το 2014, όπως είχε συμφωνηθεί από την Ελληνική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνέχεια παροχής κρατικής ενίσχυσης. Το Νοέμβριο 2015, ως συνέπεια των εγχώριων οικονομικών εξελίξεων και του αποτελέσματος της διαγνωστικής άσκησης προσομοίωσης που διενεργήθηκε από την ΕΚΤ, η Τράπεζα υπέβαλε με τη σύμφωνη γνώμη του ΤΧΣ αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο και εγκρίθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2015. Η αναθεώρηση αυτή επέφερε και επικαιροποίηση των αρχικών δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας έναντι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπως είχαν συμφωνηθεί το 2013 και στην συνέχεια το 2014. Επίσης αναθεωρήθηκε και ο ρόλος του Monitoring Trustee («MT»), ο οποίος είχε οριστεί το 2013 για να εξασφαλιστεί η σωστή παρακολούθηση της εφαρμογής i) του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και ii) των προαναφερόμενων δεσμεύσεων. Η αναθεωρημένη αποστολή του MT περιλάμβανε επίσης τη συμμετοχή του ως παρατηρητή στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των συνεδριάσεων της Επιτροπής Κινδύνου, της Επιτροπής Στρατηγικής και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου.

Η Τράπεζα Πειραιώς ολοκλήρωσε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από αυτό (13 υποχρεώσεις του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και 27 δεσμεύσεις για την εταιρική διακυβέρνηση και τις εμπορικές πρακτικές). Η συνολική εποπτεία του Monitoring Trustee η οποία είχε ξεκινήσει το 2013 έληξε επί της ουσίας τον Δεκέμβριο 2018 και τυπικά με την υποβολή της τελευταίας αναφοράς του προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 28 Ιουνίου

2019.

Για 2 υποχρεώσεις του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης που δεν ολοκληρώθηκαν στο 100% έως την 31 Δεκεμβρίου 2018, ο ΜΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού αναγνώρισαν τη μικρή μη ουσιαστική απόκλιση καθώς και τις εκκρεμότητες νομικής φύσης ή άλλων ανεπίλυτων ζητημάτων εκτός του διαχειριστικού ελέγχου της Τράπεζας που δεν επέτρεψαν την πλήρη υλοποίηση τους εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας. Κρίθηκε ότι η μη πλήρης υλοποίηση δεν επηρεάζει την ουσιαστική υλοποίηση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης, αναγνωρίζοντας επίσης τη σημαντική ενδυνάμωση του μοντέλου και πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης καθώς και των συστημάτων Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας.

Επιλεγμένα Στοιχεία Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης για το πρώτο εξάμηνο του 2019

Ανθρώπινο Δυναμικό και Οργανωσιακή Μάθηση Ομίλου

Κτιζοντας μια Ενιαία Ισχυρή Εταιρική Κουλτούρα

Αφού φτάσαμε στο σημείο της ευρύτερης αναγνώρισης των νέων εταιρικών αξιών της Τράπεζας το 2018, στόχος είναι η εκπόνηση ενός συνόλου δραστηριοτήτων που θα επεξηγούν τη νέα νοοτροπία και θα τη συνδέουν με το επιχειρηματικό αντίκτυπο. Ενδεικτικές πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν:

Πρωινό Μαζί: Ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής συναντιούνται με εργαζόμενους σε ένα ανεπίσημο περιβάλλον για να μοιραστούν στρατηγικές κατευθύνσεις και αξίες. Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2019 συμμετείχαν 210 εργαζόμενοι.

Έρευνα Εταιρικής Κουλτούρας: Παρακολουθεί την πρόοδο στην αναδιαμόρφωση της εταιρικής κουλτούρας, ενθαρρύνοντας την κουλτούρα της ανατροφοδότησης και ενισχύοντας την εμπλοκή των εργαζόμενων. Η έρευνα είχε ποσοστό συμμετοχής 81%. Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων εσωτερικά και η συμμετοχή των εργαζόμενων στον προγραμματισμό της δράσης θα ακολουθήσει.

Focus Groups: Μέσω των οποίων διατημηματικές ομάδες εργαζόμενων συζητούν πώς αντιλαμβάνονται τα αποτελέσματα και συμβάλλουν με ιδέες στη διαδικασία σχεδιασμού δράσεων. Μέχρι στιγμής, οι αριθμοί συνοψίζουν 22 συνεδρίες με 223 συμμετέχοντες με συνολικό στόχο για την Τράπεζα τις 40 ομάδες και τους 450 συμμετέχοντες.

Έρευνα Κουλτούρας Κινδύνων – κοινός στόχος με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου: Η πρώτη έρευνα σχετικά με την κουλτούρα κινδύνων αναπτύχθηκε για τη μέτρηση της ευαισθητοποίησης στους κινδύνους της Τράπεζας μέσω 4 βασικών πυλώνων (κατεύθυνση από την ηγεσία, υπευθυνότητα, αποτελεσματική επικοινωνία και πρόκληση, κίνητρα). Θα ακολουθήσει η επικοινωνία των αποτελεσμάτων και ο στοχευμένος σχεδιασμός δράσεων.

People Online 30', ένας νέος και πρωτοποριακός τρόπος 30' επικοινωνίας με την ανώτατη διοικητική ομάδα, για να παρουσιάζει και να συζητά θέματα που σχετίζονται με τους ανθρώπους του Ομίλου. Ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2019 και μέχρι στιγμής έχουν πραγματοποιηθεί 8 συνεδρίες.

Στις αρχές του 2019 εγκαινιάστηκε το **People Careers**, το οποίο επικεντρώνεται στην επαγγελματική εξέλιξη των εργαζόμενων με βάση τις αρχές της Υπευθυνότητας, της Διαφάνειας και της Αξιοκρατίας. Οι εργαζόμενοι έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας του Ομίλου, καθώς και τις αναμενόμενες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία, ανοίγοντας νέες ευκαιρίες απασχόλησης και προκλήσεις. Μέχρι στιγμής έχουν ανακοινωθεί περισσότερες από 120 διαθέσιμες θέσεις εργασίας.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019, οι εσωτερικές μεταφορές κάλυψαν το 80% των συνολικών αναγκών σε προσωπικό.

Επαγγελματικό Πλαίσιο Ανάπτυξης

Η εφαρμογή του **Μοντέλου Οικογενειών Εργασιών (Job Family Model (“JFM”))**, θέτει τα θεμέλια για μια πιο δομημένη προσέγγιση στις προαγωγές, βάσει του εμπλουτισμού των ευθυνών και των ικανοτήτων, και δημιουργώντας ένα πιο ανταγωνιστικό πακέτο αμοιβών και παροχών, για τη διατήρηση του ταλέντου στην Τράπεζα.

Δράσεις Ανάπτυξης Προσωπικού

Βάσει της διαδικασίας του νέου συστήματος αξιολόγησης απόδοσης, **Become & Achieve**, 98% των εργαζομένων ολοκλήρωσε τις αξιολογήσεις επιδόσεων για το 2018. Οι αξιολογήσεις βελτιστοποιήθηκαν σε διοικητικό επίπεδο, προωθώντας τη διαφάνεια και εξασφαλίζοντας κοινά πρότυπα απόδοσης στην Τράπεζα.

Η διαχείριση της απόδοσης συνδέεται με την ανάπτυξη των ανθρώπων. Το **Ατομικό Πλάνο Ανάπτυξης («ΑΠΑ»)** είναι ένα νέο εργαλείο για την ανάπτυξη των εργαζομένων, την ενίσχυση της απόδοσης, την προώθηση της νοοτροπίας ανάπτυξης σε ολόκληρο τον οργανισμό και την αύξηση του επιπέδου εμπλοκής των εργαζομένων. Κάθε εργαζόμενος, σε συνεργασία με τον/την προϊστάμενο/προϊστάμενη του θέτει ένα αναπτυξιακό στόχο και επιλέγει συγκεκριμένες δράσεις με προσανατολισμό στο αποτέλεσμα, μέσω της εφαρμογής Learning & Development της Τράπεζας, για να το επιτύχει. Πάνω από 2.500 εργαζόμενοι έχουν ήδη αρχίσει να σχεδιάζουν το ΑΠΑ τους.

Εκπαίδευση και Συμμετοχή στη Γνώση

Η Εκπαίδευση στην Τράπεζα Πειραιώς υποστηρίζει τους στρατηγικούς στόχους και τις αξίες του οργανισμού καθώς και τις ατομικές ανάγκες αναβάθμισης των προσόντων των εργαζομένων. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019:

- α. το πρόγραμμα κατάρτισης χωρίζεται σε 4 διακριτά χαρτοφυλάκια, της Ευεξίας στο Χώρο Εργασίας, των Τραπεζικών και Επιχειρηματικών δεξιοτήτων, των Κοινωνικών Δεξιοτήτων και της Ανάπτυξης Ηγεσίας. Συνολικά καταγράφηκαν 205.829 ανθρωπόωρες. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις Τραπεζικές και Επιχειρηματικές δεξιότητες, στις οποίες ανατέθηκαν 172.815 ώρες εκπαίδευσης, και επικεντρώθηκαν σε προγράμματα όπως το κανονιστικό πλαίσιο “MiFID II”, το νέο εκπαιδευτικό σύστημα “ICE II”, καθώς και σε Τραπεζοασφαλιστικά (Bancassurance) και συνδεδεμένα επενδυτικά ασφαλιστικά προγράμματα (Unit-Linked).
- β. διεξήχθησαν 522 εκπαιδευτικές συνεδριάσεις, απαριθμώντας 46.913 συμμετοχές, αυξημένες κατά 30% σε σχέση με τις αντίστοιχες συμμετοχές του προηγούμενου έτους. Ο μέσος αριθμός ανθρωποωρών ανά εργαζόμενο ήταν 18, ελαφρώς αυξημένος σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2018. Συνολικά, το 88% των εργαζομένων συμμετείχαν σε τουλάχιστον ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
- γ. Ένα νέο πρόγραμμα eLearning, το “Game of Code”, με βάση το παιχνίδι, ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2019 με τη συμμετοχή περισσότερων από 2.200 εργαζομένων, με στόχο να διασφαλίσει ότι όλοι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν και συμμορφώνονται με τον Κώδικα Συμπεριφοράς της Τράπεζας.

Υγεία, Ασφάλεια και Ευεξία

Με στόχο τη διατήρηση μια κουλτούρας υγείας, ασφάλειας και ευεξίας με υψηλά πρότυπα, η Τράπεζα παρέχει ένα ευρύ φάσμα προληπτικών υπηρεσιών για τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους. Η Τράπεζα συνέχισε κατά το πρώτο εξάμηνο

του 2019 να εκπαιδεύει συστηματικά τις ομάδες πυρόσβεσης, συμπληρώνοντας 434 ασκήσεις εκκένωσης. Την ίδια περίοδο, καταγράφηκαν 2 ατυχήματα σε καταστήματα, τα οποία αντιμετωπίστηκαν σε πλήρη συμμόρφωση με το νόμο, λαμβάνοντας πρόσθετα διορθωτικά μέτρα για την αποφυγή μελλοντικών περιστατικών.

Πέραν το εργασιακού πλαισίου, η Τράπεζα συνεχίζει να παρέχει, στο πλαίσιο υπευθυνότητας «υποχρέωση φροντίδας» τα Προγράμματα Βοήθειας Εργαζόμενων και τους Επαγγελματίες Γιατρούς και Νοσηλευτές, υπεύθυνους για συμβουλές σε θέματα υγείας και ψυχοκοινωνικά ζητήματα. Στο ίδιο πλαίσιο, 480 εργαζόμενοι και οι οικογένειες τους επωφελήθηκαν επίσης από διάφορα μαθήματα, διαλέξεις και σεμινάρια. Επιπροσθέτως, το πρώτο εξάμηνο η Τράπεζα διέθεσε 16 ορθοπεδικά καθίσματα και υποστήριξε τη μητρότητα παρέχοντας 200 σωρευτικές άδειες.

Δραστηριότητες Εταιρικής Υπευθυνότητας και Εθελοντισμού

Η Τράπεζα διοργάνωσε και συμμετείχε, σε συνεργασία με 275 οργανισμούς, 56 δράσεις Εταιρικής υπευθυνότητας και εθελοντισμού, που επωφελήθηκαν 11.659 άτομα. Η προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας παρέμεινε στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων της Τράπεζας.

Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής

Η Τράπεζα Πειραιώς είναι η μόνη ελληνική τράπεζα που συμμετείχε στην ανάπτυξη των Αρχών για την Υπεύθυνη Τραπεζική, με 27 άλλες τράπεζες μελών του UNEP FI. Η υιοθέτηση των Αρχών θα ευθυγραμμίσει τον παγκόσμιο τραπεζικό κλάδο με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης («SDG») και τη Συμφωνία για το Κλίμα του Παρισιού.

Περιβαλλοντική Διαχείριση – Βελτίωση Περιβαλλοντικών Επιδόσεων

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (EMS) σε όλα τα κτίρια της, πιστοποιημένα βάσει του κανονισμού EMAS και του ISO 14001. Το 2018 η Τράπεζα Πειραιώς έλαβε εγγυήσεις προέλευσης πιστοποιώντας ότι το 100% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Τράπεζα προέρχεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Τα περιβαλλοντικά δεδομένα και οι περιβαλλοντικοί δείκτες επίδοσης δημοσιεύονται τόσο στην Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης της Τράπεζας Πειραιώς¹ όσο και στην Περιβαλλοντική Δήλωση² και επαληθεύονται από εταιρία πιστοποίησης. Το 2018, οι εκπομπές CO₂ και η κατανάλωση χαρτιού ανά εργαζόμενο μειώθηκαν κατά 4% το καθένα και η ηλεκτρική ενέργεια μειώθηκε κατά 9% σε σύγκριση με το 2017. Μερικοί από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Τράπεζας Πειραιώς για το 2019 είναι: μείωση κατά 5% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ανά τετραγωνικό μέτρο (2ετής στόχος, έτος βάσης 2018), μείωση της συνολικής κατανάλωσης χαρτιού ανά εργαζόμενο κατά 2%.

Το 2018 ολοκληρώθηκε η αντικατάσταση των υπαίθριων φωτεινών σημάτων με LED σε 351 καταστήματα (συνολικά 500 καταστήματα από το 2017) και η εξοικονόμηση ενέργειας είναι περίπου 50%. Το «Γραφείο Ενέργειας», είναι ένα περιβαλλοντικό πρόγραμμα λογισμικού που καταγράφει την κατανάλωση ενέργειας και νερού σε περισσότερα από 350 κτίρια της Τράπεζας Πειραιώς. Συνολικά, από το 2014, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά m² μειώθηκε κατά περισσότερο από 17%. Η εφαρμογή περιβαλλοντικών προγραμμάτων μειώνει τα λειτουργικά έξοδα της Τράπεζας κατά € 5 εκατ. ετησίως.

¹ Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης 2018: <https://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports>

² Περιβαλλοντική Δήλωση 2017: <https://www.piraeusbankgroup.com/en/corporate-responsibility/environment/environmental-fields-of-action/environmental-management>

Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής

Η Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζει ετησίως, με βάση τον κύκλο εργασιών τους, τον κλιματικό κίνδυνο των επιχειρηματικών πιστούχων της σε οικονομικούς τομείς που ενδέχεται να επηρεαστούν από την κλιματική αλλαγή. Για το 2018, η συνολική έκθεση των επιχειρηματικών πιστούχων της υπολογίστηκε σε € 926 εκατ., δηλαδή το 1,7% του συνολικού κύκλου εργασιών τους, από € 542 εκατ. το 2017 (1,3% του συνολικού κύκλου εργασιών)³. Μόνο το 8,6% του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας ανήκει σε τομείς με μέτρια και υψηλή κλιματική έκθεση.

Δίκτυο Μουσείων ΠΙΟΠ

Το ΠΙΟΠ («Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς») είναι ένα φιλανθρωπικό μη κερδοσκοπικό ίδρυμα, το οποίο χρηματοδοτείται από την Τράπεζα Πειραιώς. Για το 2018 το ΠΙΟΠ έλαβε τη διάκριση του Ασημένιου Μεταλλίου του Τάγματος Γραμμάτων και Τεχνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Διαχείριση Περιβαλλοντικών & Κοινωνικών Κινδύνων στην Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων

Σκοπός του ESMS είναι η εφαρμογή περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων στη διαδικασία αξιολόγησης της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων. Από το 2017, η Πιστωτική Πολιτική και τα Κριτήρια Επιχειρηματικής Πίστης του Ομίλου περιλαμβάνουν αξιολόγηση περιβαλλοντικών και κοινωνικών κινδύνων, με στόχο την ολιστική απεικόνιση και αξιολόγηση κινδύνων. Το 2018 η Τράπεζα Πειραιώς πραγματοποίησε συνολικά 2.383 αξιολογήσεις (συμπεριλαμβανομένων νέων έργων, ανανεώσεων, ασφαλίσεων κλπ.).

Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Αναφορικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας με συνδεδεμένα μέρη, όπως τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τη διοίκηση της Τράπεζας και των θυγατρικών της, αυτές δεν ήταν σημαντικές για το πρώτο εξάμηνο του 2019, ενώ σχετική αναλυτική αναφορά περιλαμβάνεται στις Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις Σημείωση 24.

Risk Management

Η διαχείριση κινδύνων συγκεντρώνει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον και τη συνεχή μέριμνα της Διοίκησης με στόχο την αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων, σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου, με γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και συνέχειας των εργασιών της. Η συνετή εφαρμογή και η διαρκής εξέλιξη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων συνιστούν προτεραιότητα και συνυπολογίζονται στη χάραξη των επιχειρηματικών και στρατηγικών σχεδίων του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων βελτιώνεται συνεχώς με την ενεργοποίηση συνετής ποσοτικοποίησης του κινδύνου, την παρακολούθηση και πρακτικές λήψης αποφάσεων καθώς και ισχυρούς μηχανισμούς ελέγχου, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούνται οι τρέχουσες και μελλοντικές εποπτικές οδηγίες.

Group Risk Management

Το Group risk management είναι διοικητικά ανεξάρτητη μονάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες μονάδες της Τράπεζας και επιτελεί

³ Η μέση ετήσια τιμή των δικαιωμάτων ρύπων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ανήλθε σε € 16 / τόνο και χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της κλιματικής έκθεσης σε σχέση με την τιμή των € 7/ τόνο που χρησιμοποιήθηκε την προηγούμενη χρονιά.

τις εκτελεστικές αρμοδιότητες για την ενεργοποίηση και ανάληψη συναλλαγών, ενώ επιτελεί καθήκοντα διαχείρισης κινδύνων και Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου. Το Group Risk Management είναι υπεύθυνο για το σχεδιασμό την καταγραφή και την εφαρμογή των πολιτικών της Τράπεζας με αντικείμενο τη διαχείριση κινδύνων και την κεφαλαιακή επάρκεια σύμφωνα με τις οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου, και καλύπτει το πλήρες φάσμα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας για όλους τους τύπους κινδύνων. Ο επικεφαλής του Group Risk Management εποπτεύει τη διαχείριση κινδύνων Ομίλου. Για τα θέματα εποπτείας του αναφέρεται απευθείας στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή/και μέσω αυτής, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μια επίσημη εγκεκριμένη Στρατηγική Κινδύνου και Κεφαλαιακής Επάρκειας, η οποία περιλαμβάνει ένα πλαίσιο για την ανάληψη κινδύνων. Η Στρατηγική για τον Κίνδυνο και την Κεφαλαιακή Επάρκεια του Ομίλου λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες και τις δεσμεύσεις του Ομίλου, παρέχει κατευθυντήριες γραμμές και θέτει τη βάση για τον ορισμό και τη διαμόρφωση μιας ευρείας κουλτούρας διαχείρισης κινδύνου, σύμφωνα με τα στρατηγικά σχέδια σε σχέση με τις εποπτικές προσδοκίες.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019, η Διαχείριση Κινδύνων Ομίλου συνέχισαν να αναπτύσσουν το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας σε ευθυγράμμιση με το στρατηγικό της σχέδιο.

Όπως αντικατοπτρίζεται στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου, αποτελεί μεγάλη προτεραιότητα για την Τράπεζα να αναπτύξει περαιτέρω εξελιγμένες πρακτικές διαχείρισης κινδύνου και ισχυρά μοντέλα και μεθοδολογίες. Το πιο σημαντικό είναι ότι η Τράπεζα στοχεύει στην εδραίωση συμπαγούς κουλτούρας διαχείρισης των κινδύνων και στην ευαισθητοποίηση για το ζήτημα αυτό σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού.

Τον Μάρτιο του 2019 είχε πλήρως υλοποιηθεί η εκσυγχρονισμένη και μετασχηματισμένη οργανωτική δομή της Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου, με στόχο μια πιο οργανωμένη προσέγγιση της διαχείρισης κινδύνων με συνεπή, ισορροπημένο και ολοκληρωμένο τρόπο. Επιπλέον, η αναθεωρημένη δομή ευθυγραμμίστηκε καλύτερα με τους στρατηγικούς στόχους της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένου του κερδοφόρου και βιώσιμου επιχειρηματικού μοντέλου, τη βελτιστοποίηση της κατανομής κεφαλαίων, την ενίσχυση της παρακολούθησης και ελέγχου των κινδύνων και την υιοθέτηση ανώτερων προτύπων διακυβέρνησης καθώς και την ικανοποίηση των ρυθμιστικών απαιτήσεων και εποπτείας.

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική αποστολή και τους στόχους της Διαχείρισης Κινδύνου Ομίλου, δημιουργήθηκε μια δομή 4 πυλώνων, με σαφείς και διακριτές λειτουργικές περιοχές και ευθύνες, που αποτελείται από:

- Risk
- Balance sheet & capital planning
- Control
- Analytics

Επιπλέον, σε ευθυγράμμιση με την εφαρμογή της πρωτοβουλίας Ενίσχυσης Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου σε επίπεδο τράπεζας, δημιουργήθηκε ο ρόλος του ελεγκτή τμημάτων με μια διακριτή γραμμή αναφοράς προς τον CRO (segment Head).

Ενδεικτικά, αλλά όχι εξαντλητικά, για το πρώτο εξάμηνο του 2019 οι βασικοί στρατηγικοί και λειτουργικοί στόχοι της διαχείρισης κινδύνων περιλάμβαναν:

- Ενίσχυση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων από πλευράς πολιτικών, μεθοδολογιών, μοντέλων και διαδικασιών
- Διαχείριση σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού («RWA») και πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης σχετικά με τα κεφάλαια
- Δημιουργία / λειτουργία μιας πλήρως κεντροποιημένης Μονάδας Ατομικών Απομειώσεων
- Εφαρμογή πρωτοβουλιών για την ποιότητα των δεδομένων κινδύνου και βελτίωση της αναφοράς κινδύνων
- Βελτιώσεις στο πλαίσιο του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου («ICS»)
- Σχεδιασμός και διεξαγωγή έρευνας σχετικά με την κουλτούρα κινδύνων.

Risk | Λειτουργία & Πρωτοβουλίες:

Ο πυλώνας “Risk” είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων (πολιτικές, μεθοδολογίες, μοντέλα και διαδικασίες) σε σχέση με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο εξασφάλισεων, τους κινδύνους αγοράς, ρευστότητας και διαχείρισης ενεργητικού-παθητικού (ALM). Για τον σκοπό αυτό, η μονάδα εφαρμόζει κατάλληλες μεθόδους, συμπεριλαμβανομένων των μοντέλων, που επιτρέπουν την αναγνώριση, μέτρηση και παρακολούθηση των προαναφερθέντων κινδύνων. Περαιτέρω, το “Risk” παράγει πληροφορίες σχετικές με τον κίνδυνο (υποβολή εκθέσεων) στη Διοίκηση της Τράπεζας και τις επιτροπές του Δ.Σ. και Τράπεζας, καθώς και στις εποπτικές αρχές.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2019, το “Risk” ανέλαβε την πρωτοβουλία διεξαγωγής/συμμετείχε σε διάφορες στρατηγικές και λειτουργικές πρωτοβουλίες στον τομέα των κινδύνου. Ενδεικτικά:

- Πιστωτικός κίνδυνος
 - Δημιουργία κεντροποιημένης μονάδας απομειώσεων
 - Ενίσχυση του πλαισίου διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου (πολιτικές, μεθοδολογίες, μοντέλα και διαδικασίες) και υποβολή εκθέσεων, με παράλληλη τήρηση των κανονιστικών απαιτήσεων
- Αγορά, ρευστότητα και διαχείριση ενεργητικού-παθητικού («AML»)
 - Βελτιώσεις της διαχείρισης κινδύνων αγοράς, των πλαισίων και εκθέσεων Internal Liquidity Adequacy Assessment Process («ILAAP») και Interest Rate Risk in the Banking Book («IRRBB») με παράλληλη τήρηση των κανονιστικών απαιτήσεων
 - Υποστήριξη των πρωτοβουλιών IRRBB (μοντέλα συμπεριφοράς, απαιτήσεις δεδομένων)
- Κίνδυνος ιδίων στοιχείων ενεργητικού και εξασφάλισεων
 - Ανάπτυξη του πλαισίου διαχείρισης του κινδύνου ιδίων στοιχείων ενεργητικού και του κινδύνου εξασφάλισεων και υποβολή εκθέσεων
 - Ενεργός συμμετοχή της διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου σε Ακίνητα και On-Boarding Επιτροπές

- Διαγνωστικές αναφορές για τα ίδια στοιχεία ενεργητικού και τον κίνδυνο εξασφαλίσεων

Balance Sheet & Capital Planning | Λειτουργία & Πρωτοβουλίες:

Ο πυλώνας «Balance Sheet & Capital Planning» υποστηρίζει την ανάπτυξη και εφαρμογή της στρατηγικής του Ομίλου, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και τη βελτιστοποίηση του ισολογισμού. Για το σκοπό αυτό, η μονάδα είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη και τη διατήρηση της στρατηγικής κινδύνων και κεφαλαίων, καθώς και του Πλαισίου για την Ανάλυση Κινδύνων του Ομίλου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και την καθοδήγηση της Επιτροπής Κινδύνων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Επιπλέον, είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της Διεθνούς Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Κεφαλαίων του Ομίλου (ICAAP) και καθοδηγεί την προετοιμασία και την εκτέλεση τακτικών προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο επιχείρησης. Επίσης, είναι υπεύθυνος για το συντονισμό και τη συνολική διατήρηση του Σχεδίου Ανάκαμψης του Ομίλου.

Τέλος, το Balance Sheet & Capital Planning είναι υπεύθυνο για τη μέτρηση, την παρακολούθηση και την αναφορά των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019, το Balance Sheet & Capital Planning ανέλαβε μια σειρά στρατηγικών και λειτουργικών πρωτοβουλιών διαχείρισης κινδύνων. Ενδεικτικά:

- Στρατηγική Κινδύνου
 - Διαγνωστικές λύσεις ισολογισμών και πρωτοβουλίες βελτιστοποίησης
 - Στρατηγική Κινδύνων και Κεφαλαίων: Βελτιώσεις 2019 και σχέδιο δράσης
- Κεφαλαιακός Προγραμματισμός & Προσομοίωση Ακραίων Καταστάσεων
 - Εφαρμογή του ICAAP 2018 και επικαιροποίηση του σχεδίου δράσης ICAAP
 - Προσομοίωση ακραίων καταστάσεων και βελτιώσεις του σχεδίου ανάκτησης
- Υπολογισμός Κεφαλαίων & Αναφορές
 - Διεύρυνση του αναλυτικού πλαισίου κεφαλαίων και του πλαισίου αναφορών
 - Συμβολή στην επιτυχή εφαρμογή των πρωτοβουλιών διαχείρισης σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού RWA
 - Ενίσχυση της πολιτικής και των διαδικασιών του Πυλώνα I και του Πυλώνα III

Έλεγχος | Λειτουργία & Πρωτοβουλίες:

Ο Έλεγχος είναι υπεύθυνος για τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση όλων των τύπων κινδύνων (πιστωτικού, αγοράς, λειτουργικού, ρευστότητας, κλπ.) που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της Τράπεζας, μέσω της ανάπτυξης, εφαρμογής και αξιολόγησης ενός κατάλληλου Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου για την εξασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας της Τράπεζας και την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων. Επίσης, η

μονάδα συνεργάζεται με τους ελεγκτές τμημάτων για να ολοκληρώσει την αποστολή της.

Επιπλέον, ο Έλεγχος είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων (πολιτικών, μεθοδολογιών και διαδικασιών) με βάση τη στρατηγική του Ομίλου για τους Κινδύνους και την πολιτική Κεφαλαίων και τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Επιπρόσθετα, η μονάδα είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη και εφαρμογή της αναθεώρησης του πιστωτικού κινδύνου και την αξιολόγηση του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου. Συγκεκριμένα, εξετάζει και αξιολογεί συστηματικά τα πιστωτικά ανοίγματα, τα όρια και τους αναλαμβανόμενους κινδύνους στο επίπεδο του δανειολήπτη (ή ομίλου δανειοληπτών) καθώς και την τήρηση της Πιστωτικής Πολιτικής. Επίσης, εξετάζει και παρακολουθεί τη διαδικασία παροχής πίστης μέσω δειγματοληψίας.

Επίσης, ο Έλεγχος είναι αρμόδιος να πραγματοποιεί ανεξάρτητες αξιολογήσεις των μοντέλων της Τράπεζας που θα επικυρώνουν την επάρκεια, την ορθότητα και την αποτελεσματικότητά τους. Το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνει, κατά προτεραιότητα, τα μοντέλα που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, την κεφαλαιακή επάρκεια, τον κίνδυνο αγοράς, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον λειτουργικό κίνδυνο καθώς και την τιμολόγηση.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019, ο Έλεγχος ανέλαβε την πρωτοβουλία / συμμετείχε σε διάφορες πρωτοβουλίες στρατηγικού και λειτουργικού κινδύνου. Ενδεικτικά:

- Λειτουργικός Κίνδυνος & Έλεγχος
 - Εφαρμογή του σχεδίου αναβάθμισης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (Μαγιόρκα)
 - Ενίσχυση του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου
 - Αναβάθμιση της συλλογής απωλειών λειτουργικού κινδύνου
 - Αξιολόγηση λειτουργικού κινδύνου και ελέγχου
 - 2019 Ετήσια εφαρμογή του σχεδίου Annual Risk Control Self Assessment (“RCSA”)
- Πιστωτικός έλεγχος
 - Αναβάθμιση / επέκταση περιμέτρου πιστωτικού ελέγχου
 - Αναβάθμιση του πλαισίου ελέγχου και της υποβολής εκθέσεων
 - Εφαρμογή του ετήσιου σχεδίου πιστωτικού ελέγχου 2019
- Επικύρωση Μοντέλου
 - Βελτίωση του πλαισίου επικύρωσης του μοντέλου
 - Εφαρμογή ετήσιου σχεδίου επικύρωσης μοντέλου 2019

Analytics | Function & Initiatives:

Το analytics είναι υπεύθυνο για τη διεξαγωγή ολιστικής ανάλυσης με σκοπό την αντιμετώπιση των προκλήσεων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Για το σκοπό αυτό, η μονάδα χρησιμοποιεί λογιστική, financial engineering, προϊοντική εξειδίκευση, έρευνα, πληροφορίες, τεχνολογία, οικονομικά και δεξιότητες του κλάδου, καθώς και αποδεδειγμένες παγκόσμιες μεθοδολογίες που συμβάλλουν στη μείωση των ανεπιθύμητων κινδύνων και των εμπορικών ζημιών. Το Analytics επίσης συντονίζει και παρακολουθεί τα έργα κάτω από την αιγίδα της Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου και είναι υπεύθυνο για τα δεδομένα και τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019, το Analytics είχε την πρωτοβουλία / συμμετείχε σε διάφορες πρωτοβουλίες στρατηγικού και λειτουργικού κινδύνου. Ενδεικτικά:

- Forensics / Λύσεις
 - Αναθεώρηση και βελτιστοποίηση του εργαλείου NPV (Καθαρής Παρούσας Αξίας) και των παραδοχών του
 - Εισαγωγή Εργαλείου Προσαρμοσμένης Απόδοσης («ART») και μεθοδολογίας στα ναυτιλιακά, μικρών επιχειρήσεων, γεωργικά και χαρτοφυλάκια εγγυητικών επιστολών
 - Ενίσχυση της ART και σύνδεση με τον προϋπολογισμό, τις επιδόσεις από την αρχή της χρονιάς και τα όρια του Πλαισίου Ανάλυσης Κινδύνου («RAF»)
 - Επανασχεδιασμός και εφαρμογή πίνακα ελέγχου αναφοράς κινδύνου, χρήση εργαλείων Business Intelligence εργαλείων και βελτιστοποίηση άλλων εργαλείων αναφοράς
- Γραφείο Διαχείρισης Έργων Risk Ομίλου
 - Ενεργή συμμετοχή στην προπαρασκευαστική φάση των προσεχών αναθεωρήσεων του τεστ προσομοίωσης κινδύνων 2020 της EBA (Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής)
 - Σχεδιασμός και παράδοση της έρευνας σχετικά με την κουλτούρα κινδύνων
- Risk Data Office & Λειτουργίες
 - Διάφορες πρωτοβουλίες που οδηγούν σε βελτιώσεις των δεδομένων, λειτουργιών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων
 - Ενεργή συμμετοχή σε πρωτοβουλίες σχετικές με το πλαίσιο διαχείρισης δεδομένων

Εκτιμήσεις για την Εξέλιξη των Δραστηριοτήτων του Ομίλου Πειραιώς κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας για το δεύτερο εξάμηνο του 2019 παραμένουν θετικές, καθώς η μακροοικονομική ανάκαμψη αναμένεται να επιταχυνθεί σε σχέση με τους μειωμένους ρυθμούς στην αρχή της χρονιάς. Οι περισσότεροι διεθνείς οργανισμοί προβλέπουν ότι το ελληνικό ΑΕΠ θα ενισχυθεί περίπου 2,0% το 2019, με βασικούς άξονες τις επιχειρηματικές επενδύσεις, τις εξαγωγές και την ιδιωτική κατανάλωση.

Εντούτοις, οι κίνδυνοι για την οικονομία δεν έχουν εξαλειφθεί και οι προκλήσεις παραμένουν, καθώς η οικονομική ανάκαμψη

της Ελλάδας εξαρτάται από τη διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και τις διεθνείς πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις.

Η εμπιστοσύνη στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα συνεχίζει να βελτιώνεται, με σταδιακά βελτιούμενο προφίλ χρηματοδότησης, με σημαντικά ορόσημα την πρόσφατη έκδοση από την Τράπεζα Πειραιώς και μία ακόμα ελληνική συστημική τράπεζα τίτλων μειωμένης εξασφάλισης Tier II μετά από πολλά χρόνια, και την επιστροφή σε κερδοφορία.

Η εξυγίανση του ενεργητικού παραμένει πρώτη προτεραιότητα για τις ελληνικές τράπεζες, και στον τομέα αυτό έχει καταγραφεί σημαντική πρόοδος στη μείωση των ΜΕΑ, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη πρόσθετες πρωτοβουλίες για την περαιτέρω μείωση του αποθέματός τους, μεταξύ των οποίων οι τιτλοποιήσεις αναμένεται να παίξουν πολύ σημαντικό ρόλο. Πέραν από τις προσπάθειες των ίδιων των ελληνικών τραπεζών, περαιτέρω ώθηση στη μείωση των ΜΕΑ αναμένεται να δώσουν δυο συστημικές λύσεις που εξετάζονται αυτή τη στιγμή. Το Σχήμα Προστασίας Ενεργητικού (APS) του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η Εταιρεία Διαχείρισης Ενεργητικού της Τράπεζας της Ελλάδος, μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τα σχέδια μείωσης των ΜΕΑ των τραπεζών, παρέχοντας ένα ευρύ φάσμα ευελιξίας στις ελληνικές τράπεζες, εφόσον γίνουν διαθέσιμες. Επίσης, ιδιαίτερα σημαντική για την επιτυχία των σχεδίων μείωσης των ΜΕΑ των τραπεζών είναι η πρόσφατη αναθεώρηση του πτωχευτικού δικαίου ιδιωτών και ιδιαίτερα του πλαισίου προστασίας της πρώτης κατοικίας. Συγκεκριμένα για την Τράπεζα Πειραιώς, η στρατηγική συνεργασία με την Intrum αναμένεται να βελτιώσει τις προοπτικές ανάκτησης ΜΕΑ, διευκολύνοντας την επίτευξη και πιθανώς την υπεραπόδοση των στόχων για τη μείωση των ΜΕΑ της Τράπεζας.

Η Τράπεζα Πειραιώς, στο πλαίσιο του επιχειρηματικού της σχεδιασμού επικεντρώνεται σε όλες τις δυνατότητες και ευκαιρίες για ανάκαμψη. Οι κύριοι στόχοι για το 2019 είναι: α) η ενίσχυση των πηγών εσόδων και η λειτουργική αποτελεσματικότητα για τη δημιουργία βιώσιμης κερδοφορίας β) η βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού μέσω της συνεπούς εκτέλεσης του πλάνου μείωσης των ΜΕΑ με ορίζοντα το 2021, γ) η ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης και δ) η αύξηση του δανεισμού ως μέσου στήριξης της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Πέραν από τις δράσεις οργανικής ενίσχυσης των κεφαλαίων που έχουν προϋπολογισθεί για το 2019, και της πρόσφατης έκδοσης ομολόγου κατηγορίας Tier 2, η Διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς επεξεργάζεται και μία σειρά πρόσθετων πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της κεφαλαιακής της θέσης, χωρίς την έκδοση κοινών μετοχών.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου,

Γεώργιος Π. Χαντζηνικολάου

Πρόεδρος Δ.Σ.

29 Αυγούστου 2019

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ («ΕΔΜΑ») ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΜΙΛΟΥ

	Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης	Επεξήγηση
1	Προσαρμογή σε Εύλογη Αξία του Κόστους Επιμερισμού Εξαγορών (PPA)	Η προσαρμογή σε εύλογη αξία του κόστους επιμερισμού («Προσαρμογή PPA») των εξαγορασθεισών δραστηριοτήτων επτά τραπεζών (πρώην ΑΤΕBank, δραστηριότητες στην Ελλάδα των Κυπριακών τραπεζών -Τράπεζα Κύπρου, Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου, Ελληνική Τράπεζα-, Millennium Bank ΑΕ, Γενική Τράπεζα ΑΕ και Πανελλήνια Τράπεζα ΑΕ) ύψους € 3,2 δισ. στις 30 Ιουνίου 2019, € 3,5 δισ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 4,6 δισ. στις 30 Ιουνίου 2018.
2	Δάνεια προ Προβλέψεων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος προ αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και προσαρμογών PPA.
3	Δάνεια μετά από Προβλέψεις	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος προ προσαρμογών PPA.
4	Καταθέσεις	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πλέον υποχρεώσεων προς πελάτες (καταθέσεις πελατών)
5	Δείκτης Δανείων (μετά από Προβλέψεις) προς Καταθέσεις	Δάνεια μετά από προβλέψεις προς καταθέσεις πελατών.
6	Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ)	Προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών προ προβλέψεων και προσαρμογών PPA.
7	Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ)	Πιστοδοτικά ανοίγματα εντός ισολογισμού προ προβλέψεων και προσαρμογών PPA, τα οποία: (α) έχουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών, (β) έχουν υποστεί απομείωση ή ο οφειλέτης κρίνεται απίθανο να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις του πλήρως («UTP») χωρίς τη ρευστοποίηση καλυμμάτων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ποσού σε καθυστέρηση ή του αριθμού ημερών καθυστέρησης, (γ) έχουν υποστεί ρύθμιση και δεν έχει εκπνεύσει η περίοδος παρακολούθησης κατά τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (δ) έχουν επιμόλυνση από τα (α) ποσά, κατά τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής.
8	Δείκτης Κάλυψης μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) από Αναμενόμενες Ζημίες Απομείωσης	Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος και προσαρμογές PPA προς μη εξυπηρετούμενα δάνεια.
9	Δείκτης Κάλυψης μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ) από Αναμενόμενες Ζημίες Απομείωσης	Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος και προσαρμογές PPA προς μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.

10	Καθαρό αποτέλεσμα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας	Κέρδη / (ζημίες) περιόδου αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας.
11	Σωρευμένες προβλέψεις	Σωρευμένες αναμενόμενες ζημίες απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος συμπεριλαμβανομένων των προσαρμογών PPA.
12	Σωρευμένες προβλέψεις προς δάνεια	Σωρευμένες αναμενόμενες ζημίες απομείωσης συμπεριλαμβανομένων των προσαρμογών PPA προς δάνεια προ αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.
13	Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης δανείων	Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος
14	Προ Προβλέψεων Αποτέλεσμα	Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων.
15	Προ Φόρων Αποτέλεσμα	Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων.
16	Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας - Liquidity Coverage Ratio (LCR)	Ο δείκτης κάλυψης ρευστότητας είναι το ποσό επαρκούς αποθέματος ρευστότητας για μια τράπεζα για να επιβιώσει σε μια σημαντική κρίση που διαρκεί έναν μήνα
17	Μεγέθη Ισολογισμού	Ενδιάμεση Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης
18	Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων
19	Χρηματοοικονομικά Μέσα	Το άθροισμα των: Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών, Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος
20	Άλλα Στοιχεία Ενεργητικού	Σύνολο ενεργητικού μείον δάνεια μετά από προβλέψεις μείον χρηματοοικονομικά μέσα όπως παρουσιάζονται στο στοιχείο 19 παραπάνω
21	Άλλα Στοιχεία Παθητικού	Σύνολο παθητικού μείον καταθέσεις
22	Άλλα Έσοδα	Το άθροισμα των: Έσοδα από μερίσματα, Καθαρά κέρδη/(ζημίες) από από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών, Καθαρά κέρδη/(ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, Καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα)

23	Αποτέλεσμα από διακοπείσες δραστηριότητες	Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες
24	Pro-forma συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Βασιλείας III του Ομίλου, μετά την ενσωμάτωση της θετικής επίδρασης στο σταθμισμένο έναντι κινδύνων ενεργητικό (Risk Weighted Assets - RWA) από την πώληση χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων που περιλαμβάνονταν στα Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού στις 30 Ιουνίου 2019 και συμπεριλαμβανομένων των κερδών του 2019

Η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει χρηματοοικονομικές πληροφορίες και μεγέθη που προκύπτουν από την Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ("ΔΠΧΑ"), όπως εγκρίθηκαν από την ΕΕ, και τις Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2019 που συντάχθηκε σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση». Επιπλέον, περιέχει χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία καταρτίζονται στο πλαίσιο της τακτικής Διαδικασίας Οριστικοποίησης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και της διοικητικής ενημέρωσης. Για παράδειγμα, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ταξινομούνται σε διεθνή ή εγχώρια με βάση τη δικαιοδοσία της μεμονωμένης οντότητας του Ομίλου, των οποίων οι ξεχωριστές χρηματοοικονομικές καταστάσεις καταγράφουν αυτά τα στοιχεία.

Επιπλέον, περιέχει παραπομπές σε ορισμένες μετρήσεις που δεν ορίζονται στο ΔΠΧΑ. Οι μετρήσεις αυτές είναι μη-ΔΠΧΑ χρηματοοικονομικές μετρήσεις. Μια μη-ΔΠΧΑ χρηματοοικονομική μέτρηση είναι ένα μέγεθος που μετρά την ιστορική ή μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, την χρηματοοικονομική θέση ή τις ταμειακές ροές, αλλά αποκλείει ή περιλαμβάνει ποσά που δεν θα προσαρμοσθούν στη πιο συγκρίσιμη ΔΠΧΑ μέτρηση. Η Διοίκηση πιστεύει ότι οι μη-ΔΠΧΑ χρηματοοικονομικές μετρήσεις που δεν προκύπτουν από τα ΔΠΧΑ επιτρέπουν μια πιο ουσιαστική ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Ομίλου και των αποτελεσμάτων των εργασιών του. Ωστόσο, οι μη-ΔΠΧΑ χρηματοοικονομικές μετρήσεις δεν υποκαθιστούν τις ΔΠΧΑ μετρήσεις.

Έκθεση Επισκόπησης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους μετόχους της «Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.»

Έκθεση Επισκόπησης Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Εισαγωγή

Έχουμε επισκοπήσει τη συνημμένη ενδιάμεση εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου της «Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.» (ο «Όμιλος») της 30^{ης} Ιουνίου 2019 και τις σχετικές ενδιάμεσες εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της εξαμηνιαίας περιόδου που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις που συνθέτουν τις ενδιάμεσες εξαμηνιαίες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ενδιάμεσης εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης του Ν. 3556/2007.

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και παρουσίαση αυτών των ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται στην Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά (Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο «ΔΛΠ» 34). Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε συμπέρασμα επί των εταιρικών και ενοποιημένων ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση την επισκόπησή μας.

Εύρος Επισκόπησης

Διενεργήσαμε την επισκόπησή μας σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Αναθέσεων Επισκόπησης (ΔΠΑΕ) 2410 "Επισκόπηση ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που διενεργείται από τον ανεξάρτητο ελεγκτή της οντότητας". Η επισκόπηση της ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης συνίσταται στην υποβολή διερευνητικών ερωτημάτων κυρίως σε πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για χρηματοοικονομικά και λογιστικά θέματα και στην εφαρμογή αναλυτικών και άλλων διαδικασιών επισκόπησης. Η επισκόπηση έχει ουσιαστικά μικρότερο εύρος από τον έλεγχο, ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και συνεπώς, δεν μας δίνει τη δυνατότητα να αποκτήσουμε τη διασφάλιση ότι έχουν περιέλθει στην αντίληψή μας όλα τα σημαντικά θέματα που θα μπορούσαν να εντοπιστούν σε έναν έλεγχο. Κατά συνέπεια δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου.

Συμπέρασμα

Με βάση την επισκόπησή μας, δεν έχει περιέλθει στην αντίληψή μας οτιδήποτε που θα μας έκανε να πιστεύουμε ότι οι συνημμένες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις δεν έχουν καταρτιστεί, από κάθε ουσιαστική άποψη, σύμφωνα με το ΔΛΠ 34.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Η επισκόπησή μας δεν εντόπισε ουσιαστική ασυνέπεια ή σφάλμα στις δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και στις πληροφορίες της εξαμηνιαίας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 5 και 5α του Ν. 3556/2007, σε σχέση με τις συνημμένες ενδιάμεσες εξαμηνιαίες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Αθήνα, 29 Αυγούστου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δημήτρης Κουτσός – Κουτσόπουλος

A.M. ΣΟΕΛ: 26751

Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Φραγκοκκλησιάς 3^α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ: E 120

€ Εκατ.	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1/1 έως		Από 1/1 έως	
		30/6/2019	30/6/2018	30/6/2019	30/6/2018
			Όπως αναμορφώθηκε	Όπως αναμορφώθηκε	
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
		927	954	915	943
		(208)	(248)	(209)	(251)
		719	706	706	693
	6	188	180	161	150
	6	(42)	(42)	(36)	(42)
		146	139	125	108
		1	7	1	6
		13	24	14	20
		(4)	(19)	1	(26)
		2	17	2	17
		17	34	(5)	1
		893	906	843	820
	7	(259)	(384)	(246)	(363)
		(174)	(208)	(163)	(198)
		(61)	(52)	(59)	(47)
		2	(2)	2	(2)
		(492)	(646)	(467)	(611)
		402	260	376	209
	13	(332)	(245)	(340)	(270)
		(5)	(20)	4	(17)
		10	7	10	7
		-	(50)	(1)	(83)
		(5)	(4)	(4)	(4)
		(1)	0	(1)	(0)
		0	11	1	13
		(11)	(24)	-	-
		57	(64)	45	(145)
	9	(25)	6	(15)	21
		32	(58)	30	(124)
		7	(313)	-	-
		38	(370)	30	(124)
		34	(55)	-	-
		(2)	(3)	-	-
		7	(312)	-	-
		0	(1)	-	-
		0,08	(0,12)	-	-
	11	0,04	(0,12)	-	-
		0,02	(0,71)	-	-
	11	0,01	(0,71)	-	-

€ Εκατ.	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1/1 έως		Από 1/1 έως	
		30/6/2019	30/6/2018	30/6/2019	30/6/2018
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου (Α)		32	(58)	30	(124)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:					
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	72	(26)	72	(26)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	12	4	5	0	-
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	21	4	19	4
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	12	0	(0)	0	-
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Β)	12	97	(18)	91	(22)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Α)+(Β)		129	(75)	121	(146)
- Αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας		131	(72)	-	-
- Αναλογούνται στα δικαιώματα μειοψηφίας		(2)	(3)	-	-
ΔΙΑΚΟΠΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου (Γ)		7	(313)	0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:					
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	(4)	0	-	-
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	12	(4)	145	-	-
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	(1)	0	-	-
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	12	(0)	(0)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Δ)	12	(9)	145	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Γ)+(Δ)		(2)	(168)	0	0
- Αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας		(2)	(167)	-	-
- Αναλογούνται στα δικαιώματα μειοψηφίας		(0)	(1)	-	-

€ Εκატ.	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1/4 έως		Από 1/4 έως	
		30/6/2019	30/6/2018	30/6/2019	30/6/2018
			Όπως αναμορφώθηκε		Όπως αναμορφώθηκε
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
		461	476	454	468
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		(102)	(124)	(102)	(125)
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα					
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		359	352	352	343
Έσοδα προμηθειών	6	100	92	85	77
Έξοδα προμηθειών	6	(23)	(23)	(19)	(23)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		77	70	66	54
Έσοδα από μερίσματα		0	7	0	6
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		9	25	8	25
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών		(4)	(24)	1	(30)
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων		1	7	1	7
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)		7	21	(5)	(1)
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		449	458	423	404
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(139)	(125)	(133)	(114)
Έξοδα διοίκησης		(94)	(110)	(88)	(104)
Αποσβέσεις		(30)	(25)	(29)	(23)
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού		2	(2)	2	(2)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		(261)	(262)	(248)	(244)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		188	196	174	160
Αναμενόμενες ζημιές απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	13	(146)	(82)	(149)	(89)
Αναστροφές/ (ζημιές) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(4)	(9)	4	(9)
Αναμενόμενες (ζημιές απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων		0	(8)	0	(8)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών		-	(32)	(1)	(83)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού		(4)	(3)	(3)	(3)
Λοιπές απομειώσεις (ζημιές απομειώσεων) / αναστροφές		(0)	0	(0)	(0)
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων		1	5	2	5
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες		(0)	(16)	-	-
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		34	51	27	(27)
Φόρος εισοδήματος	9	(16)	(29)	(10)	(17)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		18	22	17	(44)
ΔΙΑΚΟΠΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Κέρδη/ (ζημιές) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	8	1	(310)	-	-
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΕΡΙΟΔΟΥ		19	(287)	17	(44)
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κέρδη/ (ζημιές) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας		20	24	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(2)	(2)	-	-
Από διακοπείσες δραστηριότητες					
Κέρδη/ (ζημιές) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας		1	(309)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(0)	(1)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας (σε €):					
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
- Βασικά	11	0,05	0,05	-	-
- Προσαρμοσμένα	11	0,02	0,05	-	-
Από διακοπείσες δραστηριότητες					
- Βασικά	11	0,00	(0,71)	-	-
- Προσαρμοσμένα	11	0,00	(0,71)	-	-

€ Εκατ.	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1/4 έως		Από 1/4 έως	
	30/6/2019	30/6/2018	30/6/2019	30/6/2018
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου (Α)	18	22	17	(44)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:				
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	56	7	56	6
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	1	3	-	-
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	4	1	3	1
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	0	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Β)	61	11	59	7
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Α)+(Β)	79	33	76	(37)
- Αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας	81	35	-	-
- Αναλογούνται στα δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	(2)	-	-
ΔΙΑΚΟΠΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου (Γ)	1	(310)	0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:				
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(0)	(1)	-	-
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(0)	143	-	-
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(1)	0	-	-
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	(0)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Δ)	(2)	143	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Γ)+(Δ)	(0)	(167)	0	0
- Αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας	(0)	(166)	-	-
- Αναλογούνται στα δικαιώματα μειοψηφίας	(0)	(1)	-	-

€ Εκατ.	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
		2.195	2.572	2.175	2.548
		1.218	1.120	1.084	1.130
		249	382	232	372
		127	110	127	110
		523	378	526	380
		94	103	94	103
	13	38.176	39.757	39.089	40.557
		73	84	73	84
		2.231	2.270	2.229	2.262
	14	1.222	208	1.222	208
		256	307	251	428
		1.126	1.079	442	418
		-	-	604	602
	15	163	162	179	179
		1.062	1.010	1.001	877
		296	292	257	252
	10	201	221	200	218
		6.586	6.647	6.543	6.600
		3.332	3.458	2.971	3.092
	8	107	1.721	-	-
		59.238	61.880	59.299	60.420
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
	16	3.716	5.548	3.709	5.862
	17	44.890	44.739	45.114	44.919
		86	62	86	62
		562	413	562	413
	18	522	528	522	528
	19	395	-	395	-
		5	2	-	-
		33	32	-	-
		129	192	125	187
		176	168	168	160
		1.056	885	943	736
	8	17	1.804	-	-
		51.587	54.374	51.624	52.866
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
	22	2.620	2.620	2.620	2.620
	22	13.075	13.075	13.075	13.075
	22	2.040	2.040	2.040	2.040
	22	(1)	(1)	-	-
	23	227	155	254	163
	23	(10.425)	(10.499)	(10.313)	(10.343)
		7.535	7.390	7.675	7.554
		116	116	-	-
		7.651	7.506	7.675	7.554
		59.238	61.880	59.299	60.420

Όμιλος	Σημείωση	Αναλογούνται στους μετόχους της μητρικής						Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο
		Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον			
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2018 σύμφωνα με την οριστική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α 9		2.620	13.075	2.040	(0)	51	(10.308)	7.477	126	7.602
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	12	-	-	-	-	127	-	127	0	127
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου 1/1 - 30/6/2018	23	-	-	-	-	-	(366)	(366)	(4)	(370)
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/1 - 30/6/2018		0	0	0	0	127	(366)	(239)	(4)	(243)
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	22, 23	-	-	-	(1)	-	(0)	(1)	-	(1)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	23	-	-	-	-	1	(1)	-	-	0
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα του σωρευμένου αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	23	-	-	-	-	-	0	0	-	0
Πωλήσεις και μεταβολές ποσοστών συμμετοχής	23	-	-	-	-	(5)	(6)	(11)	(0)	(11)
Υπόλοιπο την 30/6/2018		2.620	13.075	2.040	(2)	174	(10.682)	7.225	122	7.347
Υπόλοιπο έναρξης την 1/7/2018		2.620	13.075	2.040	(2)	174	(10.682)	7.225	122	7.347
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους		-	-	-	-	(0)	-	(0)	(0)	(0)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου 1/7-31/12/2018	23	-	-	-	-	-	208	208	(8)	200
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/7-31/12/2018		0	0	0	0	(0)	208	208	(8)	199
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	22, 23	-	-	-	1	-	(0)	1	-	1
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	23	-	-	-	-	(12)	12	-	-	0
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα του σωρευμένου αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	23	-	-	-	-	-	(32)	(32)	-	(32)
Πωλήσεις και μεταβολές ποσοστών συμμετοχής	23	-	-	-	-	(7)	(5)	(11)	2	(9)
Υπόλοιπο την 31/12/2018		2.620	13.075	2.040	(0)	155	(10.499)	7.390	116	7.506
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2019		2.620	13.075	2.040	(0)	155	(10.499)	7.390	116	7.506
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	12	-	-	-	-	88	-	88	(0)	88
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου 1/1 - 30/6/2019	23	-	-	-	-	-	41	41	(2)	38
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο		0	0	0	0	88	41	129	(3)	126
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	22, 23	-	-	-	(0)	-	0	(0)	-	(0)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	23	-	-	-	-	2	(2)	-	-	0
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα του σωρευμένου αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	23	-	-	-	-	-	2	2	-	2
Πωλήσεις και μεταβολές ποσοστών συμμετοχής	23	-	-	-	-	(18)	33	15	3	17
Υπόλοιπο την 30/6/2019		2.620	13.075	2.040	(1)	227	(10.425)	7.535	116	7.651

Τράπεζα	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
€ Εκκατ.							
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2018 σύμφωνα με την οριστική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α 9		2.620	13.075	2.040	186	(10.362)	7.558
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	12	-	-	-	(22)	-	(22)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου 1/1 - 30/6/2018	23	-	-	-	-	(124)	(124)
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/1 - 30/6/2018		0	0	0	(22)	(124)	(146)
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα του σωρευμένου αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λουιτών συνολικών εσόδων	23	-	-	-	-	0	0
Υπόλοιπο την 30/6/2018		2.620	13.075	2.040	164	(10.486)	7.413
Υπόλοιπο έναρξης την 1/7/2018		2.620	13.075	2.040	164	(10.486)	7.413
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους		-	-	-	(1)	-	(1)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου 1/7-31/12/2018	23	-	-	-	-	175	175
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/7-31/12/2018		0	0	0	(1)	175	174
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα του σωρευμένου αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λουιτών συνολικών εσόδων	23	-	-	-	-	(32)	(32)
Υπόλοιπο την 31/12/2018		2.620	13.075	2.040	163	(10.343)	7.554
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2019		2.620	13.075	2.040	163	(10.343)	7.554
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	12	-	-	-	91	-	91
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου 1/1 - 30/6/2019	23	-	-	-	-	30	30
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/1-30/6/2019		0	0	0	91	30	121
Υπόλοιπο την 30/6/2019		2.620	13.075	2.040	254	(10.313)	7.675

€ Εκατ.	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1/1 έως		Από 1/1 έως	
	30/6/2019	30/6/2018	30/6/2019	30/6/2018
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>				
Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων	57	(64)	45	(145)
<i>Προσαρμογή κερδών/ζημιών προ φόρων:</i>				
Προστίθενται: προβλέψεις και λοιπά έξοδα απομείωσης	334	300	332	354
Προστίθενται: αποσβέσεις	61	52	59	47
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση και δαπάνες κόστους αποχώρησης	19	139	19	133
Καθαρά (κέρδη)/ζημίες από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(0)	(9)	0	(10)
Καθαρά (κέρδη)/ζημίες από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(2)	(17)	(2)	(17)
(Κέρδη)/ ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες	15	40	3	27
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>				
483	440	455	388	
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>				
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθέσιμων στις Κεντρικές Τράπεζες	(297)	196	(296)	196
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	144	(694)	149	(696)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(5)	4	(5)	4
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	(1.015)	-	(1.015)	-
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα	(3)	72	(3)	196
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	1.288	2.168	1.164	2.080
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών	9	(167)	9	(167)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού	135	(237)	128	(205)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(2.173)	(5.893)	(2.152)	(6.003)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	20	74	20	74
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες	151	991	195	988
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων	(21)	(134)	(33)	(119)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή φόρου εισοδήματος	(1.284)	(3.178)	(1.384)	(3.264)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(0)	(0)	(0)	-
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	(1.284)	(3.178)	(1.385)	(3.264)
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>				
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	(50)	(73)	(34)	(63)
Πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	10	20	9	4
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	(8)	(14)	(8)	(13)
Αγορά διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	-	(0)	-	-
Πώληση διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού εξαιρουμένων των πωλήσεων θυγατρικών εταιρειών	38	0	33	-
Αγορά χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(1.157)	(416)	(1.151)	(416)
Πώληση χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	1.236	1.041	1.223	1.037
Εξαγορά και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	(92)	-	(3)	-
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών	111	150	111	150
Ίδρυση και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών	(3)	(29)	(1)	(29)
Πωλήσεις συγγενών εταιρειών	1	9	1	9
Είσπραξη μερισμάτων	1	6	1	6
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	86	695	181	685
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>				
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	389	96	389	96
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης	(0)	(1)	-	-
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	389	94	389	96
Συναλλαγματικές διαφορές του ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων	4	(7)	2	(7)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Α)	(806)	(2.397)	(813)	(2.491)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες	99	219	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες	(348)	(297)	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές του ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων	(0)	(2)	-	-
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων από διακοπείσες δραστηριότητες (Β)	(249)	(80)	0	0
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου (Γ)	3.351	4.188	2.954	3.479
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου (Α)+(Β)+(Γ)	2.297	1.711	2.141	989

1 Γενικές πληροφορίες

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. (“Τράπεζα”) ιδρύθηκε το 1916 και οι μετοχές της είναι ονομαστικές και εισηγμένες στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών από το 1918. Η Τράπεζα αποτελεί πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας υπό την άμεση εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 4261/2014 και 4548/2018, όπως ισχύουν, καθώς και το εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των εισηγμένων εταιρειών. Σύμφωνα με το Καταστατικό της, ο σκοπός της Τράπεζας είναι κάθε εργασία ή δραστηριότητα, η οποία επιτρέπεται ή επιβάλλεται στις Τράπεζες από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι ο Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών», τέθηκε σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2019 και σε συνδυασμό με τον Ν. 4601/2019 για τους Εταιρικούς Μετασχηματισμούς, αντικαθιστούν πλήρως τον προϊσχύσαντα κωδικοποιημένο εταιρικό νόμο 2190/1920 για τις ανώνυμες εταιρίες. Ο νέος Ν. 4548/2018, μεταξύ άλλων, ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο τις διατάξεις της Οδηγίας Shareholders Rights Directive II (SRD II) για τις αποδοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και για τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

Οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των ανώνυμων εταιριών από την εφαρμογή του νέου νόμου αφορούν κυρίως στις ακόλουθες ενότητες:

- Σύσταση ανώνυμης εταιρίας (νομικά έγγραφα σύστασης, επωνυμία, εταιρικά έγγραφα)
- Μετοχικό Κεφάλαιο (αποτίμηση των εισφορών σε είδος, διαδικασία πιστοποίησης καταβολής αρχικού μετοχικού κεφαλαίου ή αύξησής του)
- Τίτλοι που εκδίδονται από τις ανώνυμες εταιρίες.
- Διοικητικό Συμβούλιο (σύνθεση και λειτουργία, καθήκοντα, ελαττωματικές αποφάσεις, πολιτική αποδοχών, έκθεση αποδοχών)
- Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη
- Γενική Συνέλευση (είδη Γενικής Συνέλευσης, όροι συμμετοχής, κανόνες λήψης αποφάσεων)
- Δικαιώματα μειοψηφίας (π.χ. δυνατότητα σύστασης ενώσεων μετόχων)
- Διάθεση κερδών (διανομή ελάχιστου ή προσωρινού μερίσματος και προαιρετικών αποθεματικών)

Λαμβανομένου υπόψη ότι τα βασικά χαρακτηριστικά, η δομή και οι γενικοί κανόνες λειτουργίας της ανώνυμης εταιρίας δεν μεταβάλλονται, παρά τις διάφορες νομοθετικές αλλαγές που προαναφέρθηκαν, ο αντίκτυπος του νέου νόμου στην Τράπεζα Πειραιώς και στις θυγατρικές της (εφεξής αποκαλούμενες όλες μαζί ως «ο Όμιλος»), δεν είναι σημαντική.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει έδρα στην Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, 105 64, Αθήνα, αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. 225501000. Η διάρκεια της Τράπεζας έχει ορισθεί μέχρι την 6 Ιουλίου 2099. Ο Όμιλος αναπτύσσει δραστηριότητες στη Νοτιοανατολική και Δυτική Ευρώπη. Ο Όμιλος κατά την 30 Ιουνίου 2019 απασχολεί συνολικά 13.514 άτομα, εκ των οποίων 1.010 άτομα αντιστοιχούν σε μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε.). Η Τράπεζα αντίστοιχα απασχολεί 11.688 άτομα.

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μία σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/Χ.Α. (Large Cap, Banks), FTSE (Emerging Markets, Med 100, FTSE4Good), MSCI (Global SC, EMEA, Greece), Stoxx (All Europe TMI, Balkan) και S&P (Global, Greece BMI).

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την ημερομηνία έγκρισης των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για το 1^ο εξάμηνο 2019 είναι η εξής:

Γεώργιος Π. Χαντζηνικολάου	Ο Πρόεδρος Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος
Karel G. De Boeck	Ο Αντιπρόεδρος Δ.Σ., Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Ι. Μεγάλου	Ο Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Γεώργιος Γ. Γεωργακόπουλος	Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Βενετία Γ. Κοντογούρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Arne S. Berggren	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Enrico Tommaso C. Cucchiani	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
David R. Hexter	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Σολομών Α. Μπεράχας	Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Alexander Z. Blades	Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Per Anders J. Fasth	Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ., Εκπρόσωπος του ΤΧΣ βάσει Ν. 3864/2010.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων αυτής και είναι επανεκλέξιμα. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής και παρατείνεται μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση που συνέρχεται μετά τη λήξη της θητείας τους. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον Ν.3864/2010, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας μετέχει και εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Επίσης σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας, η εκάστοτε αντικατάσταση ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η θητεία του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την απόφαση που έλαβε η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας κατά την 28 Ιουνίου 2017, λήγει την 28 Ιουνίου 2020, με δυνατότητα παράτασης κατά τα ανωτέρω.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση κατάρτισης

Οι Συνοπτικές Ενδιάμεσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις κατά την και για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2019 (οι “Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις”) έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά».

Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν επιλεγμένες γνωστοποιήσεις και δεν περιλαμβάνουν όλη την πληροφόρηση που απαιτείται στις πλήρεις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Ως εκ τούτου, οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις θα πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Ομίλου της 31 Δεκεμβρίου 2018, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η “Ε.Ε.”).

Οι λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν είναι σύμφωνες με εκείνες του προηγούμενου οικονομικού έτους και της αντίστοιχης ενδιάμεσης περιόδου, με εξαίρεση την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις» το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση της λογιστικής αρχής του Ομίλου για τις συμβάσεις μισθώσεων περιλαμβάνεται στη Σημείωση 2.4. Όπως επιτρέπεται από τις μεταβατικές διατάξεις στο Δ.Π.Χ.Α. 16, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν επιλέξει να μην αναμορφώσουν τις συγκριτικές περιόδους αναφοράς, κατά συνέπεια η σχετική λογιστική αρχή που παρατίθεται στη Σημείωση 2 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 και περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2018 αφορά στις συγκριτικές περιόδους.

Τα κονδύλια παρουσιάζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) προς διευκόλυνση της παρουσίασής τους. Τυχόν διαφορές μεταξύ των ποσών που αναφέρονται στις κύριες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των σχετικών ποσών που παρουσιάζονται στις συνοδευτικές σημειώσεις, οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναμορφώθηκαν για να συμβαδίζουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο. Οι εν λόγω αναμορφώσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στην παρουσίαση των κύριων οικονομικών καταστάσεων, όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στη Σημείωση 27.

Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είτε μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και τα επενδυτικά ακίνητα τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

2.2 Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα

Συμπέρασμα

Η Διοίκηση έχει αποφανθεί ότι οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας έχουν καταρτιστεί κατάλληλα με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας για την εξάμηνη περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2019 λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τις σημαντικές θετικές εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία που έλαβαν χώρα τα τελευταία χρόνια και τις εκτιμήσεις που διαβλέπουν τη διατήρηση της αναπτυξιακής προοπτικής του μακροοικονομικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα της ανάκαμψης των τιμών των ακινήτων και της πιστωτικής επέκτασης,
- β) τη βελτιωμένη ρευστότητα του Ομίλου και της Τράπεζας, που αποτυπώνεται στη σταθεροποίηση του δείκτη δανείων προς καταθέσεις σε ικανοποιητικά επίπεδα και στην σταδιακή αποκατάσταση του δείκτη κάλυψης ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής εξάρτησης από τον μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας ELA (“Emergency Liquidity Assistance”) από τον Ιούλιο 2018 και της διαφοροποίησης των πηγών χρηματοδότησης,
- γ) την ανοδική κερδοφορία του Ομίλου και

- δ) την βελτιωμένη κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου από την έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης Tier 2 ονομαστικής αξίας € 400 εκατ. στις 26 Ιουνίου 2019, σε συνδυασμό με το Σχέδιο Κεφαλαιακής Ενίσχυσης που έχει ήδη ξεκινήσει.

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Το 1^ο εξάμηνο του 2019 η ελληνική οικονομία, σύμφωνα με τους διαθέσιμους δείκτες οικονομικής δραστηριότητας, διατήρησε την αναπτυξιακή της δυναμική αν και με βραδύτερο ρυθμό, έχοντας εισέλθει σε μια περίοδο θετικών ρυθμών ανάπτυξης, παρά τις εγχώριες προκλήσεις και το κλίμα αβεβαιότητας που επικρατεί στο διεθνές περιβάλλον. Οι σημαντικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2018 αποτέλεσαν τη βάση για την ενίσχυση του οικονομικού κλίματος, την επίτευξη δημοσιονομικής σταθερότητας και τη διατήρηση της αναπτυξιακής τροχιάς για δεύτερο συνεχόμενο έτος. Η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να ενδυναμωθεί περαιτέρω, ωστόσο υπόκειται στην προσήλωση της οικονομικής πολιτικής στις σχετικές οικονομικές και δημοσιονομικές δεσμεύσεις της χώρας στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας.

Με την ολοκλήρωση του 3ετούς προγράμματος οικονομικής προσαρμογής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (“ESM”), τον Αύγουστο του 2018, η Ελλάδα εντάχθηκε στον κύκλο συντονισμού της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ενώ βρίσκεται πλέον υπό την ενισχυμένη εποπτεία του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 472/2013. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ολοκληρωθεί τρεις αξιολογήσεις, το Νοέμβριο του 2018, το Φεβρουάριο του 2019 και τον Ιούνιο του 2019.

Από τον Ιούνιο του 2018 είχε ανακοινωθεί νέα δέσμη μέτρων ελάφρυνσης του χρέους, τα οποία εφαρμόστηκαν τον Απρίλιο του 2019. Ειδικότερα, εφαρμόστηκε πρόσθετη παράταση πληρωμής τόκων και αποπληρωμής κεφαλαίου των δανείων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (“EFSF”) ύψους € 96,4 δις και η μέση σταθμισμένη διάρκεια αποπληρωμής επεκτάθηκε κατά 10 έτη στα 42,5 έτη. Το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του χρέους εκτείνεται πλέον έως το 2070. Παράλληλα, εγκρίθηκε η απόδοση των κερδών Agreement on Net Financial Assets (ANFA) και Securities Market Programme (SMP), καθώς και η κατάργηση της σταδιακής αύξησης του περιθωρίου των δανείων του EFSF, με αποτέλεσμα την ελάφρυνση του χρέους συνολικού ύψους € 970 εκατ. Επιπλέον εντός του Απριλίου 2019, κατατέθηκε αίτημα για την πρόωρη αποπληρωμή μέρους των δανείων του ΔΝΤ.

Ταυτόχρονα, από τον Ιούνιο του 2018 έχει ξεκινήσει η δημιουργία αποθεματικού μετρητών για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας. Κατά τη διάρκεια του 2018 και στις αρχές του 2019 οι οίκοι αξιολόγησης Moody’s, S&P και Fitch σταδιακά αναβάθμισαν την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας στις κλίμακες “B1” (σταθερές προοπτικές), “B+” (θετικές προοπτικές) και “BB-” (σταθερές προοπτικές) αντίστοιχα. Τον Ιανουάριο του 2019 η Ελλάδα επέστρεψε στις διεθνείς αγορές χρεογράφων με την έκδοση 5ετούς ομολόγου ύψους € 2,5 δις με απόδοση 3,6%. Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2019 και τον Ιούλιο του 2019, η Ελλάδα εξέδωσε ομόλογα ονομαστικής αξίας € 2,5 δις το καθένα, με 10ετή και 7ετή λήξη αντίστοιχα και με απόδοση 3,9% και 1,9% αντίστοιχα, αντανακλώντας ένα σταθερό περιβάλλον, το οποίο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου η ελληνική οικονομία να παραμείνει σε μια βιώσιμη πορεία ανάπτυξης.

Το 2018 το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (“ΑΕΠ”), συνεχίζοντας τη θετική πορεία του 2017 (+1,5%), αυξήθηκε κατά 1,9%. Η ελληνική οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται το 1^ο τρίμηνο του 2019, αλλά με επιβραδυνόμενο ρυθμό, καθώς το ΑΕΠ, αυξήθηκε κατά 1,3% σε ετήσια βάση. Οι εξαγωγές υπηρεσιών, οι επενδύσεις και η ιδιωτική κατανάλωση είχαν θετική συμβολή στην ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, το 2018 η σταθερή βελτίωση του οικονομικού κλίματος στο σύνολο των επιμέρους κλάδων επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά και του δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτών, οδήγησε το δείκτη οικονομικού κλίματος στις 102,1 μονάδες (μέσος όρος έτους), στα υψηλότερα επίπεδα συγκριτικά με την τελευταία δεκαετία. Κατά το 1^ο εξάμηνο 2019 ο δείκτης διατηρείται σε υψηλά επίπεδα ξεπερνώντας τις 100 μονάδες. Επίσης, το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 19,3% το 2018 έναντι 21,5% το 2017, ενώ η απασχόληση αυξήθηκε κατά 2,0% σε ετήσια βάση. Το 1^ο τρίμηνο

του 2019, το ποσοστό ανεργίας, διαμορφώθηκε στο 19,2% και διατηρήθηκε η ανοδική πορεία στην απασχόληση στο 2,4% σε ετήσια βάση. Παράλληλα, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 0,6% το 2018 (2017: 1,1%), και 0,5% το 1^ο εξάμηνο του 2019 αντίστοιχα, ενσωματώνοντας εν μέρει τις μεταβολές στις τιμές ενέργειας. Το 2018, διατηρήθηκαν οι θετικές επιδόσεις στο χώρο του τουρισμού και το διάστημα Ιανουαρίου – Ιουνίου 2019 παρατηρήθηκε αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων κατά 15,3% σε ετήσια βάση. Παράλληλα με τον τουρισμό και μια πληθώρα άλλων δεικτών οικονομικής δραστηριότητας στον τομέα της βιομηχανίας, του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, των υπηρεσιών, αλλά και εξαγωγών παρουσιάζουν αυξητική πορεία τη τελευταία διετία.

Σε δημοσιονομικό επίπεδο, το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης για το 2018 εκτιμάται σε 1,1% του ΑΕΠ και το πρωτογενές πλεόνασμα σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχυμένης εποπτείας, ανήλθε σε 4,3% του ΑΕΠ, έναντι στόχου 3,5% του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας για τέταρτο κατά σειρά έτος τους στόχους του προγράμματος.

Η πορεία της Ελληνικής οικονομίας και ενδεχόμενη επιστροφή σε περιβάλλον ύφεσης αποτελεί τον πρωταρχικό παράγοντα κινδύνου για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο εν γένει αλλά και ειδικότερα για την Τράπεζα Πειραιώς, ενώ οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή είναι ένας πρόσθετος παράγοντας κινδύνου. Κατ' επέκταση, αρνητικές εξελίξεις στην οικονομική ανάπτυξη, στη δημοσιονομική πολιτική, στην ανεργία καθώς και στην πορεία των τιμών των ακινήτων θα είχαν ενδεχομένως αρνητική επίπτωση στη ρευστότητα της Τράπεζας (π.χ. εκροές ή παύση εισροών καταθέσεων, μείωση συναλλαγών επαναγοράς τίτλων με τρίτους στη διατραπεζική αγορά), καθώς και στην κεφαλαιακή της επάρκεια (π.χ. επίδραση στην ποιότητα του δανειακού της χαρτοφυλακίου και στη κερδοφορία της). Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την ενδεχόμενη επίδραση τους στις λειτουργίες και στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου και της Τράπεζας.

Ρευστότητα

Στις 30 Ιουνίου 2019 οι καταθέσεις του Ομίλου Πειραιώς αυξήθηκαν σε € 44,9 δις από € 44,7 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018 (+0,3%). Κατά το 1^ο εξάμηνο 2019, η έκθεση του Ομίλου και της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα μειώθηκε στα € 1,0 δις από € 3,2 δις την 31 Δεκεμβρίου 2018, κυρίως λόγω της απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας. Η χρηματοδότηση μέσω ELA της Τράπεζας Πειραιώς αποπληρώθηκε πλήρως τον Ιούλιο του 2018 και παρέμεινε μηδενική κατά την 30 Ιουνίου 2019. Στις 31 Αυγούστου 2018, το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Καλυμμένων Ομολόγων της Τράπεζας ύψους € 10 δις αξιολογήθηκε σε επενδυτική βαθμίδα από τον οίκο αξιολόγησης DBRS. Η ανάθεση της πιστοληπτικής αξιολόγησης, είχε ως αποτέλεσμα την σημαντική μείωση του κόστους χρηματοδότησης σε σχέση με την αγορά συναλλαγών επαναγοράς τίτλων, καθώς η Τράπεζα έχει χρησιμοποιήσει ως εξασφάλιση σε πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ μέρος των € 4,5 δις καλυμμένων ομολογίων που διαθέτει σε κυκλοφορία.

Στις συνεδριάσεις του Μαρτίου και του Ιουνίου 2019, η ΕΚΤ ανακοίνωσε επτά νέες Στοχευμένες Πράξεις Μακροχρόνιας Χρηματοδότησης (“Targeted Long-term Refinancing Operations” “TLTROs”), με διετή διάρκεια, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν τριμηνιαία κατά το διάστημα Σεπτέμβριος 2019 – Μάρτιος 2021, με καθορισμένους όρους. Η Τράπεζα αναμένει την παροχή επιπλέον πληροφοριών από την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τους όρους συμμετοχής προκειμένου να αξιολογήσει και να αποφασίσει την χρήση της διευκόλυνσης TLTRO III.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 ratio) του Ομίλου, σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας III, διαμορφώθηκε στις 30 Ιουνίου 2019 σε 13,89%. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής επάρκειας (Total Regulatory Capital ratio) ενισχύθηκε κατά περίπου 85 μ.β. από την έκδοση ομολόγου ύψους € 400 εκατ. σταθερού επιτοκίου μειωμένης εξασφάλισης Tier II (το Ομόλογο ‘TIER II’) και διαμορφώνεται σε 14,73%. Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακών

απαιτήσεων (“Overall Capital Requirement - OCR”) ανέρχεται στο 14,0% το 2019, όπως ορίσθηκε από τον SSM μέσω της διαδικασίας του Εποπτικού Ελέγχου και της Διαδικασίας Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP).

Το Σχέδιο Κεφαλαιακής Ενίσχυσης που είχε ανακοινώσει η Τράπεζα το 2018, προκειμένου να αποκαταστήσει τον δείκτη κεφαλαιακής της επάρκειας πάνω από τις ισχύουσες κεφαλαιακές απαιτήσεις και με σκοπό να επιταχύνει τη διαδικασία μείωσης των κινδύνων του ισολογισμού και τη στρατηγική απομόχλευσης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της οδεύει προς ολοκλήρωση. Η Διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς επεξεργάζεται επίσης μία σειρά επιπλέον πρωτοβουλιών για την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής της βάσης και τη δημιουργία κεφαλαιακών αποθεμάτων που να υπερβαίνουν τις εποπτικές απαιτήσεις.

Ειδικότερα, στις 3 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς και η Intrum ανακοίνωσαν μια μακροπρόθεσμη στρατηγική συνεργασία, ιδρύοντας εταιρία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις στην Ελλάδα με ηγετική θέση στην αγορά. Το τίμημα εξαγοράς που συμφωνήθηκε με την Intrum για την απόκτηση ποσοστού συμμετοχής 80% των δραστηριοτήτων RBU της Τράπεζας είναι € 328 εκατ., εκ των οποίων ποσό € 32 εκατ. εξαρτάται από τη μελλοντική απόδοση του RBU εντός ενός χρονικού ορίζοντα 3 ετών. Μια προκαταρκτική εκτίμηση της επίπτωσης στα κεφάλαια του Ομίλου και της Τράπεζας, η οποία απορρέει από την απώλεια ελέγχου επί των δραστηριοτήτων του RBU, με τη συντηρητική παραδοχή ότι το ενδεχόμενο τίμημα δεν θα καταβληθεί τελικά, είναι € 370 εκατ. προ φόρων. Η τελική επίπτωση της συναλλαγής αυτής στο αποτέλεσμα του Ομίλου και της Τράπεζας εξαρτάται από την εύλογη αξία, η οποία αξιολογείται στο παρόν στάδιο από ανεξάρτητους ειδικούς εκτιμητές. Η ίδρυση της εταιρείας διαχείρισης αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του 4^{ου} τριμήνου του 2019.

Για την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου και της Τράπεζας βλ. Σημείωση 26.

2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (‘Δ.Π.Χ.Α.’)

Τα ακόλουθα νέα λογιστικά πρότυπα και οι τροποποιήσεις στα υπάρχοντα Δ.Π.Χ.Α. και οι διερμηνείες, έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (“IASB”), έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και έχουν ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2019.

Νέα Λογιστικά Πρότυπα

Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις». Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 17 «Μισθώσεις», το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 4 “Καθορισμός εάν μία συμφωνία περιλαμβάνει Μίσθωση”, τη Διερμηνεία 15 “Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα” και τη Διερμηνεία 27 “Αξιολόγηση της ουσίας των συναλλαγών σχετικά με την νομική μορφή μίας μίσθωσης”. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, την επιμέτρηση, την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των μισθώσεων, με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές γνωστοποιούν σχετική πληροφόρηση που παρουσιάζει την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το πρότυπο εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί την αναγνώριση των δικαιωμάτων χρήσης και υποχρεώσεων μίσθωσης για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με εναπομένονσα διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Η λογιστική του εκμισθωτή παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη συγκριτικά με το Δ.Λ.Π. 17. Η αρχική επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης γίνεται στο ποσό της μισθωτικής υποχρέωσης πλέον των αρχικών άμεσων εξόδων, το εκτιμώμενο κόστος για την αποκατάσταση του περιουσιακού στοιχείου στην αρχική του κατάσταση και οποιεσδήποτε πληρωμές μείον τις καταβολές πριν από την ημερομηνία έναρξης. Ακολούθως, η επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης γίνεται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις, εκτός από τα μισθωμένα επενδυτικά ακίνητα τα οποία τηρούνται σε εύλογη αξία. Αντίστοιχα, κατά την ημερομηνία έναρξης, η μισθωτική υποχρέωση επιμετράται στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων της μίσθωσης προεξοφλημένα με το επιτόκιο που αναφέρεται στην μίσθωση ή εάν το επιτόκιο αυτό δεν μπορεί να καθοριστεί, με το επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή. Το δικαίωμα χρήσης του

χρηματοοικονομικού στοιχείου αρχικά επιμετράται στο ποσό της υποχρέωσης μίσθωσης.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα υιοθέτησαν το Δ.Π.Χ.Α. 16, ακολουθώντας την τροποποιημένη αναδρομική εφαρμογή, χωρίς την αναμόρφωση των αντίστοιχων συγκριτικών στοιχείων όπως επιτρέπονταν από τις μεταβατικές διατάξεις του προτύπου. Ως εκ τούτου, οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2018 είναι σύμφωνες με το Δ.Λ.Π. 17 και δεν είναι συγκρίσιμες με τις πληροφορίες που παρουσιάζονται στην τρέχουσα περίοδο. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επίδραση από την πρώτη εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 περιλαμβάνονται στη Σημείωση 28.

Τροποποιήσεις σε Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες

Δ.Π.Χ.Α. 9 (Τροποποίηση) «Προπληρωμές με αρνητική αποζημίωση». Η τροποποίηση επιτρέπει την επιμέτρηση συμμετρικών δικαιωμάτων προαίρεσης (options) που εμπεριέχουν προπληρωμές με αρνητική αποζημίωση είτε στο αποσβέσιμο κόστος είτε στην εύλογη αξία μέσω των κεφαλαίων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα ως προς τους φορολογικούς χειρισμούς». Η Διερμηνεία αποσκοπεί στη μείωση της ποικιλομορφίας του τρόπου με τον οποίο οι εταιρείες αναγνωρίζουν και μετρούν τη φορολογική υποχρέωση ή απαίτηση όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το φορολογητέο κέρδος (ή φορολογική ζημιά), την φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τις μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, τις μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές απαιτήσεις και τους φορολογικούς συντελεστές.

Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε Συγγενείς εταιρείες και Κοινοπραξίες». Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία –όπου η μέθοδος της καθαρής θέσης δεν εφαρμόζεται- με την χρήση του Δ.Π.Χ.Α. 9.

Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζόμενους». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι σε περίπτωση που συμβεί τροποποίηση του προγράμματος, της περικοπής (curtailment) ή του διακανονισμού είναι υποχρεωτικό το κόστος τρέχουσας προϋπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την περίοδο μετά την επαναμέτρηση να προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας τις υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την επαναμέτρηση. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται το αποτέλεσμα της τροποποίησης στο πρόγραμμα, την περικοπή ή τον διακανονισμό επί των απαιτήσεων που σχετίζονται με το ανώτατο όριο του περιουσιακού στοιχείου (asset ceiling).

Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι στην περίπτωση που μια οικονομική οντότητα αποκτά έλεγχο σε μία επιχείρηση που είναι από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα, τότε επιμετρά ξανά το δικαίωμα που διακρατούσε στην επιχείρηση αυτή.

Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι στην περίπτωση που μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο σε μία επιχείρηση που είναι από κοινού ελεγχόμενη, τότε η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά ξανά τα δικαιώματα που διακρατούσε στην επιχείρηση αυτή.

Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση) «Φόροι Εισοδήματος». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όλες οι φορολογικές επιπτώσεις από τα μερίσματα (π.χ. από διανομή κερδών) θα πρέπει να αναγνωρίζονται όπου αναγνωρίζονται οι συναλλαγές ή τα γεγονότα που δημιουργούν διανεμητέα κέρδη.

Δ.Λ.Π. 23 (Τροποποίηση) «Κόστος Δανεισμού». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι αν κάποιος συγκεκριμένος δανεισμός παραμένει εκκρεμής ενώ το αντίστοιχο περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για την προβλεπόμενη χρήση ή την πώλησή του, τότε αυτός ο δανεισμός αποτελεί μέρος των κεφαλαίων του γενικού δανεισμού που η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί για

να υπολογίζει το ποσοστό κεφαλαιοποίησης.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν υιοθετήσει τις ανωτέρω τροποποιήσεις και διερμηνείες, οι οποίες δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

2.4 Τροποποίηση λογιστικής πολιτικής λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16

Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εισάγει για τους μισθωτές ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής απεικόνισης των μισθώσεων εντός Ισολογισμού και καταργεί τη διάκριση μεταξύ λειτουργικής και χρηματοδοτικής μίσθωσης. Ο μισθωτής αναγνωρίζει ένα περιουσιακό στοιχείο δικαιώματος χρήσης που αντιπροσωπεύει το δικαίωμά του να χρησιμοποιεί το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο, καθώς και μία υποχρέωση από τη μίσθωση που αντιπροσωπεύει την υποχρέωσή του να καταβάλλει τις πληρωμές που απορρέουν από τη σύμβαση μίσθωσης. Εξαιρέσεις από τον κανόνα αναγνώρισης αποτελούν οι βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και οι μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας. Η λογιστική απεικόνιση από την πλευρά του εκμισθωτή παραμένει παρόμοια με αυτήν που οριζόταν στο Δ.Λ.Π. 17 "Μισθώσεις", ήτοι οι εκμισθωτές συνεχίζουν να κατηγοριοποιούν τις μισθώσεις ως χρηματοδοτικές ή λειτουργικές μισθώσεις στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις.

Η αλλαγή του ορισμού της μίσθωσης σχετίζεται κυρίως με την έννοια του ελέγχου. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 καθορίζει εάν μία σύμβαση περιέχει μίσθωση με βάση το εάν ο μισθωτής έχει το δικαίωμα να ελέγχει τη χρήση ενός προσδιορισμένου περιουσιακού στοιχείου για ένα χρονικό διάστημα, έναντι αντίστοιχου τιμήματος.

Η Διοίκηση εφαρμόζει τον ορισμό της μίσθωσης και τη σχετική καθοδήγηση όπως ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 16 σε όλες τις συμβάσεις μίσθωσης που συνάπτονται ή τροποποιούνται μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης αρχικά επιμετρώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων προεξοφλημένα με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή. Μεταγενέστερα, η υποχρέωση από τη μίσθωση προσαρμόζεται, μεταξύ άλλων, με τους τόκους και τις καταβολές μισθωμάτων, καθώς και με την επίπτωση από τυχόν τροποποιήσεις της σύμβασης μίσθωσης.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης περιλαμβάνει τα εξής:

- α) το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης από τη μίσθωση, όπως περιγράφεται παραπάνω,
- β) τυχόν καταβληθέντα μισθώματα, αφαιρουμένων οποιονδήποτε κινήτρων στα συμβόλαια μίσθωσης που ελήφθησαν,
- γ) τυχόν αρχικές άμεσες δαπάνες του μισθωτή, και
- δ) την εκτίμηση του κόστους με το οποίο θα επιβαρυνθεί ο μισθωτής προκειμένου να αποσυναρμολογήσει και να απομακρύνει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο, να αποκαταστήσει τον χώρο όπου έχει αρχικά τοποθετηθεί ή να επαναφέρει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση στην οποία προβλέπεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης.

Περαιτέρω, η φύση των εξόδων που σχετίζονται με τις μισθώσεις αυτές πλέον αλλάζει, διότι ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνωρίζουν κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία δικαιώματος χρήσης με την ευθεία μέθοδο καθώς και τόκους και εξομοιούμενα έξοδα επί της υποχρέωσης από τη μίσθωση.

Για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (διάρκειας 12 μηνών ή μικρότερης) και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας (μικρότερης των € 5 χιλ.), ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνωρίζουν ένα έξοδο μίσθωσης με την ευθεία μέθοδο, όπως επιτρέπεται

από το Δ.Π.Χ.Α. 16, εφαρμόζοντας τον αντίστοιχο πρακτικό κανόνα που προβλέπει το πρότυπο κατά τη μετάβαση. Το έξοδο αυτό παρουσιάζεται στο λογαριασμό "Έξοδα διοίκησης" της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Η Διοίκηση υιοθέτησε επίσης τον αντίστοιχο πρακτικό κανόνα και σε περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης που περιλαμβάνουν στοιχεία που δεν πληρούν τον ορισμό της μίσθωσης, ήτοι η Διοίκηση επέλεξε, ανά κατηγορία υποκειμένου περιουσιακού στοιχείου, να μη διαχωρίσει τα στοιχεία που πληρούν τον ορισμό της μίσθωσης από αυτά που δεν τον πληρούν και, αντί αυτού, να αντιμετωπίσει λογιστικά όλα τα στοιχεία αυτά ως στοιχεία ενιαίας μίσθωσης.

3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά την προετοιμασία των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, οι σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές που έγιναν από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και οι κύριες πηγές αβεβαιότητας αναφορικά με τις εκτιμήσεις ήταν παρόμοιες με αυτές που εφαρμόστηκαν στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις κατά την και για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

4 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

4.1 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων

4.1.1 Χρηματοοικονομικά μέσα που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις εύλογες αξίες και τις λογιστικές αξίες των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση και η εύλογη αξία τους είναι σημαντικά διαφορετική από την λογιστική.

Όμιλος	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Στοιχεία Ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	38.176	39.757	38.020	39.495
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	1.222	208	1.269	213

Όμιλος	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Υποχρεώσεις				
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	522	528	521	516

Τράπεζα	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Στοιχεία Ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	39.089	40.557	39.075	40.369
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	1.222	208	1.269	213

Τράπεζα	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Υποχρεώσεις				
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	522	528	521	516

Οι ακόλουθες μέθοδοι και υποθέσεις χρησιμοποιήθηκαν για να εκτιμηθεί η εύλογη αξία των ανωτέρω χρηματοοικονομικών

μέσων την 30 Ιουνίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος: Η εύλογη αξία υπολογίζεται με μοντέλα προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model), στα οποία χρησιμοποιούνται κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων προεξόφλησης και λαμβάνονται υπόψη προσαρμογές για τον πιστωτικό κίνδυνο.

Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος και πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία: Η εύλογη αξία τους υπολογίζεται με τιμές της αγοράς, ή, όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, με την χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model), που βασίζονται σε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς και προσφέρονται για μέσα με παρόμοια πιστωτική ποιότητα και διάρκεια.

4.1.2 Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες

Εύλογη αξία είναι η τιμή στην οποία θα πωληθεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή στην οποία θα μεταφερθεί μία υποχρέωση, μεταξύ αντισυμβαλλομένων μερών, υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης.

Το Δ.Π.Χ.Α. 13 καθορίζει μία ιεραρχία εύλογης αξίας που κατηγοριοποιεί σε τρία επίπεδα τα δεδομένα των τεχνικών αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, ως ακολούθως:

Στο **Επίπεδο 1** τα εισαγόμενα δεδομένα περιλαμβάνουν μη προσαρμοσμένες τιμές σε ενεργές αγορές για ταυτόσημα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που μπορούν να αξιολογηθούν κατά την ημερομηνία αποτίμησης. Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του επιπέδου 1 περιλαμβάνουν χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, καθώς και συμβάσεις παραγώγων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά (δηλ. συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο). Μια ενεργή αγορά είναι μια αγορά στην οποία οι συναλλαγές για στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο για την παροχή πληροφοριών σε συνεχή βάση και χαρακτηρίζονται από χαμηλά περιθώρια προσφοράς / ζήτησης.

Στο **Επίπεδο 2** τα εισαγόμενα δεδομένα περιλαμβάνουν άλλα παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 της ιεραρχίας των εύλογων αξιών. Κάποιο δεδομένο είναι παρατηρήσιμο εάν μπορεί να αναπτυχθεί με δεδομένα αγοράς, όπως διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες για γεγονότα ή συναλλαγές και αντικατοπτρίζει τις υποθέσεις που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά κατά την τιμολόγηση του στοιχείου του ενεργητικού ή της υποχρέωσης. Τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις του Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν εξωχρηματιστηριακές συμβάσεις παραγώγων και τίτλους των οποίων οι αξίες καθορίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα τιμολόγησης, μεθοδολογίες προεξοφλημένων ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές με εισαγωγή δεδομένων που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή που μπορούν να προκύψουν κυρίως από ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Στο **Επίπεδο 3** τα εισαγόμενα δεδομένα περιλαμβάνουν μη παρατηρήσιμα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που κατέχει η ίδια η εταιρεία, τα οποία προσαρμόζονται εάν είναι αναγκαίο, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις υποθέσεις που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες. Κάποιο δεδομένο δεν είναι παρατηρήσιμο εάν, ελλείψει διαθεσιμότητας δεδομένων για την αγορά, αναπτύσσεται χρησιμοποιώντας τις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις υποθέσεις που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά κατά την τιμολόγηση του στοιχείου ενεργητικού ή της υποχρέωσης. Τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις του Επιπέδου 3 περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία καθορίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα τιμολόγησης, μεθοδολογίες προεξοφλημένων ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές με εισαγωγή δεδομένων που απαιτούν σημαντική κρίση ή εκτίμηση

από τη Διοίκηση.

Η ιεραρχία της εύλογης αξίας δίνει την υψηλότερη προτεραιότητα στα δεδομένα του Επιπέδου 1 και τη χαμηλότερη προτεραιότητα στα δεδομένα Επιπέδου 3. Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό, η σημαντικότητα των εισαγόμενων δεδομένων αξιολογείται με βάση την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στο σύνολό της.

Στη συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται σε εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, ανά επίπεδο ιεραρχίας εύλογης αξίας κατά την 30 Ιουνίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018 στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα ιεράρχησης:

Όμιλος 30/6/2019	Ιεραρχία εύλογης αξίας			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- απαιτήσεις	-	518	4	523
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	249	0	0	249
- Ομόλογα	181	-	-	181
- Έντοκα γραμμάτια	54	-	-	54
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	15	-	0	15
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	70	0	57	127
- Ομόλογα	-	-	21	21
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	70	-	36	106
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	73	73
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες μέσω των λουτών συνολικών εσόδων	2.074	70	87	2.231
- Ομόλογα	2.030	-	-	2.030
- Μετοχές	44	70	87	202
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- υποχρεώσεις	-	557	5	562
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	86	-	-	86

Όμιλος 31/12/2018	Ιεραρχία εύλογης αξίας			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- απαιτήσεις	-	372	6	378
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	382	0	0	382
- Ομόλογα	190	-	-	190
- Έντοκα γραμμάτια	182	-	-	182
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	10	-	0	10
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	59	0	52	110
- Ομόλογα	-	-	16	16
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	59	-	36	94
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	84	84
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	2.137	51	81	2.270
- Ομόλογα	2.097	-	-	2.097
- Μετοχές	40	51	81	172
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	-	413	-	413
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	62	-	-	62

Τράπεζα 30/6/2019	Ιεραρχία εύλογης αξίας			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- απαιτήσεις	-	518	8	526
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	232	0	0	232
- Ομόλογα	179	-	-	179
- Έντοκα γραμμάτια	54	-	-	54
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	70	0	57	127
- Ομόλογα	-	-	21	21
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	70	-	36	106
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	73	73
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	2.071	70	88	2.229
- Ομόλογα	2.027	-	-	2.027
- Μετοχές	44	70	88	202
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- υποχρεώσεις	-	557	5	562
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	86	-	-	86

Τράπεζα 31/12/2018	Ιεραρχία εύλογης αξίας			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- απαιτήσεις	-	372	8	380
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	372	0	0	372
- Ομόλογα	190	-	-	190
- Έντοκα γραμμάτια	182	-	-	182
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	59	0	52	110
- Ομόλογα	-	-	16	16
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	59	-	36	94
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	84	84
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	2.133	51	79	2.262
- Ομόλογα	2.093	-	-	2.093
- Μετοχές	40	51	79	170
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- υποχρεώσεις	-	413	-	413
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	62	-	-	62

Δεν έγινε καμία μεταφορά χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων μεταξύ των Επιπέδων 1 και Επιπέδου 2 κατά την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2019 και την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι μεταφορές μεταξύ των επιπέδων θεωρούνται ότι έχουν επέλθει στο τέλος των περιόδων κατά τις οποίες τα μέσα μεταφέρθηκαν.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν μια συμφωνία των εύλογων αξιών του Επιπέδου 3 για τον Όμιλο και την Τράπεζα για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2019 και την κίνηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία στο Επίπεδο 3 κατά την 30 Ιουνίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018:

Όμιλος	Κίνηση αποτιμήσεων εύλογης αξίας Επιπέδου 3				
	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις
Υπόλοιπο Έναρξης 1/1/2019	52	84	81	6	0
Κέρδος/ (ζημία) περιόδου	6	(2)	2	(1)	5
-Από αποτίμηση	6	(2)	-	(1)	5
-Από αποαναγνώριση	0	-	2	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	4	-	-
Αγορές	-	-	5	-	-
Διαθέσεις/ Αποπληρωμές	(1)	(9)	(5)	-	-
Υπόλοιπο λήξης 30/6/2019	57	73	87	4	5

Όμιλος	Κίνηση αποτιμήσεων εύλογης αξίας Επιπέδου 3				
	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις
Υπόλοιπο Έναρξης 1/1/2018	63	107	116	4	25
Κέρδος/ (ζημία) χρήσης	(5)	(14)	(0)	1	(25)
-Από αποτίμηση	(6)	(14)	-	1	(25)
-Από αποαναγνώριση	1	-	(0)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	24	-	-
Αγορές	-	-	32	-	-
Διαθέσεις/ Αποπληρωμές	(1)	(0)	(89)	-	-
Μεταφορά προς το Επίπεδο 3	0	-	-	-	-
Μεταφορά στα Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	(5)	-	-	-	-
Μεταφορά στις διακοπείσες εταιρείες	-	-	(1)	-	-
Μεταφορά από δάνεια στο αποσβέσιμο κόστος	-	0	-	-	-
Μεταφορά στα Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	-	(10)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	52	84	81	6	0

Τράπεζα	Κίνηση αποτιμήσεων εύλογης αξίας Επιπέδου 3				
	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις
Υπόλοιπο Έναρξης 1/1/2019	52	84	79	8	0
Κέρδος/ (ζημία) περιόδου	6	(2)	-	0	5
-Από αποτίμηση	6	(2)	-	0	5
-Από αποαναγνώριση	0	-	-	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	4	-	-
Αγορές	-	-	5	-	-
Διαθέσεις/ Αποπληρωμές	(1)	(9)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης 30/6/2019	57	73	88	8	5

Τράπεζα	Κίνηση αποτιμήσεων εύλογης αξίας Επιπέδου 3				
	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις
Υπόλοιπο 1/1/2018	63	107	111	4	25
Κέρδος/ (ζημία) χρήσης	(5)	(14)	-	3	(25)
-Από αποτίμηση	(6)	(14)	-	3	(25)
-Από αποαναγνώριση	1	-	-	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	24	-	-
Αγορές	-	-	32	-	-
Διαθέσεις/ Αποπληρωμές	(1)	-	(89)	-	-
Μεταφορά προς το Επίπεδο 3	0	-	-	-	-
Μεταφορά στα Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	(5)	-	-	-	-
Μεταφορά από δάνεια στο αποσβέσιμο κόστος	-	0	-	-	-
Μεταφορά στα Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	-	(10)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	52	84	79	8	0

Ευαισθησία των επιμετρήσεων εύλογης αξίας επιπέδου 3 σε αλλαγές στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που υποχρεωτικά έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία

ενεργητικού που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, περιλαμβάνει παραμέτρους που δεν είναι παρατηρήσιμες στην αγορά π.χ. το πιστωτικό περιθώριο του αντισυμβαλλομένου ή του εκδότη, την τιμή της μετοχής, την ιστορική μεταβλητότητα της υποκείμενης μετοχής, την καθαρή αξία ενεργητικού κλπ. Μια λογική μετακίνηση στα προαναφερόμενα μη παρατηρήσιμα δεδομένα δεν θα είχε σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία του Ομίλου και της Τράπεζας.

Ιεραρχία εύλογης αξίας για τις διακοπείσες δραστηριότητες

Όμιλος 31/12/2018	Ιεραρχία εύλογης αξίας - διακοπείσες δραστηριότητες			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	0	-	0
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	0	229	1	230
- Ομόλογα	-	227	-	227
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	0	2	1	3
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- υποχρεώσεις	-	0	-	0

Κατά την 30 Ιουνίου 2019, οι διακοπείσες δραστηριότητες του Ομίλου δεν περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση.

4.2 Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

4.2.1 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος

Τα επιμέρους κονδύλια των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος προ προβλέψεων για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, όπως αναφέρονται στη Σημείωση 13.1, έχουν επηρεαστεί από την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία, στο πλαίσιο της άσκησης επιμερισμού του κόστους των δραστηριοτήτων που αποκτήθηκαν κατά την περίοδο από το 2012 έως το 2015. Ειδικότερα, το υπόλοιπο των σχηματισμένων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου και της Τράπεζας ύψους € 3,2 δις και € 3,1 δις αντίστοιχα στις 30 Ιουνίου 2019 της πρώην ATEbank, των ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών (Τράπεζας Κύπρου, Cyrgus Popular Bank, Ελληνικής Τράπεζας), της Millennium Bank A.E., της Γενικής Τράπεζας A.E. και της Πανελληνίας Τράπεζας A.E., το οποίο κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους από την Τράπεζα Πειραιώς ανέρχονταν για τον Όμιλο και την Τράπεζα σε € 8,1 δις και € 7,9 δις αντίστοιχα, έχει αυξήσει τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος προ προβλέψεων και τις προβλέψεις για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών αντίστοιχα στους παρακάτω πίνακες. Για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 7, η προαναφερόμενη προσαρμογή αποτελεί μέρος των προβλέψεων για απομειώσεις των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος:

Όμιλος - 30/6/2019	Στάδιο 1 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Στάδιο 2 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Στάδιο 3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	POCI Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	5.612	2.128	3.773	2.665	14.179
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(4)	(59)	(1.016)	(750)	(1.829)
Σύνολο Στεγαστικών Δανείων	5.609	2.069	2.756	1.915	12.350
Καταναλωτικά, Προσωπικά και Λοιπά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	835	486	1.304	1.155	3.779
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(30)	(71)	(817)	(719)	(1.637)
Σύνολο Καταναλωτικών, Προσωπικών και Λοιπών δανείων	805	415	486	436	2.142
Πιστωτικές Κάρτες					
Μεικτή λογιστική αξία	392	184	249	135	960
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(2)	(8)	(202)	(115)	(326)
Σύνολο Πιστωτικών Καρτών	390	177	47	20	634
Δανεία Ιδιωτών					
Μεικτή λογιστική αξία	6.840	2.798	5.325	3.955	18.918
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(36)	(138)	(2.036)	(1.583)	(3.793)
Σύνολο Δανείων Ιδιωτών	6.804	2.660	3.290	2.372	15.125
Δάνεια προς Μεγάλες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	7.063	1.283	4.026	670	13.042
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(62)	(85)	(1.977)	(333)	(2.457)
Σύνολο Δανείων προς Μεγάλες Επιχειρήσεις	7.001	1.198	2.049	337	10.585
Δάνεια προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	4.110	1.748	9.311	3.439	18.607
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(32)	(125)	(4.256)	(1.913)	(6.326)
Σύνολο Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	4.078	1.623	5.054	1.526	12.281
Δάνεια προς τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	173	1	13	3	189
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(1)	(0)	(4)	(0)	(5)
Σύνολο Δανείων προς τον Δημόσιο Τομέα	172	1	9	3	184
Δάνεια προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	11.346	3.032	13.349	4.112	31.839
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(96)	(209)	(6.237)	(2.246)	(8.788)
Σύνολο Δανείων προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα	11.250	2.823	7.112	1.866	23.051
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος					
Μεικτή λογιστική αξία	18.185	5.830	18.674	8.067	50.757
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(132)	(347)	(8.273)	(3.829)	(12.581)
Σύνολο Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	18.054	5.483	10.401	4.238	38.176

Όμιλος - 31/12/2018	Στάδιο 1 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Στάδιο 2 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Στάδιο 3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	POCI Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	5.831	2.165	3.750	2.776	14.523
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(4)	(65)	(1.004)	(750)	(1.824)
Σύνολο Στεγαστικών Δανείων	5.827	2.100	2.746	2.026	12.699
Καταναλωτικά, Προσωπικά και Λοιπά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	817	510	1.319	1.219	3.865
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(28)	(81)	(827)	(756)	(1.692)
Σύνολο Καταναλωτικών, Προσωπικών και Λοιπών δανείων	789	429	492	463	2.174
Πιστωτικές Κάρτες					
Μεικτή λογιστική αξία	400	145	256	142	943
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(2)	(6)	(205)	(121)	(333)
Σύνολο Πιστωτικών Καρτών	398	139	51	21	610
Δανεία Ιδιωτών					
Μεικτή λογιστική αξία	7.049	2.820	5.325	4.137	19.331
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(34)	(152)	(2.036)	(1.626)	(3.848)
Σύνολο Δανείων Ιδιωτών	7.014	2.669	3.289	2.511	15.482
Δάνεια προς Μεγάλες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	6.489	1.210	4.292	786	12.776
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(84)	(85)	(2.204)	(421)	(2.794)
Σύνολο Δανείων προς Μεγάλες Επιχειρήσεις	6.405	1.125	2.088	364	9.982
Δάνεια προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	3.961	1.863	9.820	3.601	19.246
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(36)	(130)	(4.500)	(2.021)	(6.687)
Σύνολο Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	3.926	1.733	5.321	1.580	12.559
Δάνεια προς τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	1.722	1	11	3	1.738
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(1)	(0)	(4)	(0)	(4)
Σύνολο Δανείων προς τον Δημόσιο Τομέα	1.722	1	8	3	1.734
Δάνεια προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	12.172	3.074	14.123	4.390	33.760
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(120)	(215)	(6.707)	(2.443)	(9.485)
Σύνολο Δανείων προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα	12.052	2.858	7.416	1.947	24.275
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος					
Μεικτή λογιστική αξία	19.221	5.894	19.448	8.527	53.090
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(154)	(367)	(8.743)	(4.069)	(13.333)
Σύνολο Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.067	5.527	10.705	4.458	39.757

Τράπεζα - 30/6/2019	Στάδιο 1 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Στάδιο 2 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Στάδιο 3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	POCI Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	5.612	2.128	3.772	2.665	14.178
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(4)	(59)	(1.016)	(750)	(1.829)
Σύνολο Στεγαστικών Δανείων	5.608	2.069	2.756	1.915	12.349
Καταναλωτικά, Προσωπικά και Λοιπά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	826	486	1.303	1.155	3.769
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(30)	(71)	(817)	(719)	(1.637)
Σύνολο Καταναλωτικών, Προσωπικών και Λοιπών δανείων	796	415	486	436	2.132
Πιστωτικές Κάρτες					
Μεικτή λογιστική αξία	392	184	249	135	960
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(2)	(8)	(202)	(115)	(326)
Σύνολο Πιστωτικών Καρτών	390	177	47	20	634
Δανεία Ιδιωτών					
Μεικτή λογιστική αξία	6.830	2.798	5.324	3.955	18.907
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(36)	(138)	(2.035)	(1.583)	(3.792)
Σύνολο Δανείων Ιδιωτών	6.794	2.660	3.289	2.372	15.115
Δάνεια προς Μεγάλες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	9.174	1.362	3.867	653	15.056
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(124)	(85)	(1.933)	(323)	(2.464)
Σύνολο Δανείων προς Μεγάλες Επιχειρήσεις	9.050	1.277	1.934	330	12.592
Δάνεια προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	3.743	1.427	8.590	3.264	17.024
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(30)	(111)	(3.882)	(1.798)	(5.821)
Σύνολο Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	3.713	1.316	4.708	1.466	11.203
Δάνεια προς τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	168	0	12	3	183
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(1)	(0)	(4)	(0)	(5)
Σύνολο Δανείων προς τον Δημόσιο Τομέα	167	0	8	3	179
Δάνεια προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	13.085	2.790	12.469	3.920	32.264
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(155)	(196)	(5.818)	(2.121)	(8.290)
Σύνολο Δανείων προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα	12.930	2.594	6.650	1.799	23.974
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος					
Μεικτή λογιστική αξία	19.915	5.588	17.793	7.875	51.170
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(191)	(334)	(7.853)	(3.704)	(12.081)
Σύνολο Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.724	5.254	9.940	4.171	39.089

Τράπεζα - 31/12/2018	Στάδιο 1 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Στάδιο 2 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Στάδιο 3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	POCI Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	5.831	2.165	3.749	2.776	14.521
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(4)	(65)	(1.003)	(750)	(1.823)
Σύνολο Στεγαστικών Δανείων	5.827	2.100	2.746	2.026	12.699
Καταναλωτικά, Προσωπικά και Λοιπά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	811	510	1.319	1.219	3.859
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(28)	(81)	(827)	(756)	(1.691)
Σύνολο Καταναλωτικών, Προσωπικών και Λοιπών δανείων	783	429	492	463	2.167
Πιστωτικές Κάρτες					
Μεικτή λογιστική αξία	400	145	256	142	942
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(2)	(6)	(205)	(121)	(333)
Σύνολο Πιστωτικών Καρτών	398	139	51	21	609
Δανεία Ιδιωτών					
Μεικτή λογιστική αξία	7.042	2.820	5.324	4.137	19.323
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(34)	(152)	(2.035)	(1.626)	(3.847)
Σύνολο Δανείων Ιδιωτών	7.007	2.669	3.288	2.511	15.475
Δάνεια προς Μεγάλες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	8.022	1.758	4.116	767	14.663
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(147)	(84)	(2.123)	(412)	(2.766)
Σύνολο Δανείων προς Μεγάλες Επιχειρήσεις	7.874	1.674	1.993	355	11.897
Δάνεια προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	3.663	1.491	9.056	3.409	17.618
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(33)	(112)	(4.132)	(1.890)	(6.167)
Σύνολο Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	3.630	1.379	4.924	1.519	11.451
Δάνεια προς τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	1.722	1	11	3	1.737
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(1)	(0)	(3)	(0)	(4)
Σύνολο Δανείων προς τον Δημόσιο Τομέα	1.722	1	7	3	1.733
Δάνεια προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	13.407	3.250	13.183	4.179	34.019
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(181)	(196)	(6.259)	(2.302)	(8.938)
Σύνολο Δανείων προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα	13.226	3.054	6.924	1.878	25.082
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος					
Μεικτή λογιστική αξία	20.448	6.070	18.506	8.317	53.342
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(215)	(348)	(8.294)	(3.928)	(12.785)
Σύνολο Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	20.233	5.723	10.213	4.389	40.557

Η κίνηση της συσσωρευμένης πρόβλεψης απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος

για τον Όμιλο και την Τράπεζα, αναλύεται ως εξής:

Όμιλος	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2019	154	367	8.743	4.069	13.333
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	-	(2)	27	-	25
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	43	22	(65)	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(31)	11	330	23	332
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	1	198	126	326
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(1)	(7)	(596)	(207)	(810)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(271)	(143)	(416)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(33)	(43)	(94)	(39)	(209)
Την 30/6/2019	132	347	8.273	3.829	12.581

Όμιλος	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2018	157	790	10.785	5.370	17.102
Μεταφορά στις διακοπείσες δραστηριότητες	(2)	(3)	(79)	-	(84)
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	(0)	(3)	(808)	(528)	(1.339)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	44	(191)	147	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(32)	(112)	491	(102)	245
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	2	236	159	396
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(2)	(1.103)	(446)	(1.551)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(321)	(182)	(505)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(4)	10	67	31	104
Την 30/6/2018	162	490	9.414	4.303	14.368

Τα υπόλοιπα της 30 Ιουνίου 2018 αναμορφώθηκαν έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του Ομίλου και της Τράπεζας για την επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9.

Όμιλος	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/7/2018	162	490	9.414	4.303	14.368
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	0	(7)	495	501	989
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	(111)	(73)	184	-	(0)
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	120	(43)	375	(166)	287
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	3	242	79	324
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(2)	(832)	(3)	(838)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(7)	(326)	(91)	(423)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(16)	6	(809)	(554)	(1.374)
Την 31/12/2018	154	367	8.743	4.069	13.333

Τράπεζα	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2019	215	348	8.294	3.928	12.785
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	-	(2)	27	-	25
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	43	19	(62)	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(33)	20	333	21	340
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	1	191	123	315
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(1)	(7)	(574)	(189)	(771)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(262)	(139)	(403)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(33)	(43)	(95)	(39)	(210)
Την 30/6/2019	191	334	7.853	3.704	12.081

Τράπεζα	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2018	148	760	10.197	5.211	16.315
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	(0)	(3)	(808)	(528)	(1.339)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	50	(191)	142	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(34)	(106)	496	(86)	270
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	2	227	155	384
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(2)	(1.088)	(446)	(1.536)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(307)	(177)	(486)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	56	9	55	31	151
Την 30/6/2018	219	466	8.914	4.160	13.760

Τα υπόλοιπα της 30 Ιουνίου 2018 αναμορφώθηκαν έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του Ομίλου και της Τράπεζας για την επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9.

Τράπεζα	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/7/2018	219	466	8.914	4.160	13.760
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	0	(7)	495	501	989
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	(114)	(84)	198	-	(0)
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	127	(23)	367	(169)	302
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	3	244	83	330
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(2)	(796)	1	(797)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(7)	(327)	(93)	(427)
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές κινήσεις	(17)	1	(803)	(554)	(1.372)
Την 31/12/2018	215	348	8.294	3.928	12.785

4.2.2 Λουπές απαιτήσεις από τον Ελληνικό Δημόσιο Τομέα

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η συνολική λογιστική αξία των απαιτήσεων του Ομίλου και της Τράπεζας από τον Ελληνικό Δημόσιο Τομέα την 30 Ιουνίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	438	306	438	306
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών (FVTPL)	229	242	229	242
Δάνεια και απαιτήσεις κατά Δημοσίου τομέα στο αποσβέσιμο κόστος	184	1.738	179	1.737
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	100	0	100	0
Ομόλογα, έντοκα γραμμάτια και λοιποί τίτλοι μεταβλητής απόδοσης που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λουπών συνολικών εσόδων (FVTOCI)	1.409	2.002	1.409	2.002
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	490	534	484	526
Σύνολο	2.849	4.822	2.838	4.814

Η μεταβολή των δανείων και απαιτήσεων κατά του Δημοσίου Τομέα στο αποσβέσιμο κόστος ύψους € 1,6 δις για τον Όμιλο και για την Τράπεζα οφείλεται κυρίως στην αποπληρωμή χρηματοδότησης που είχε παρασχεθεί σε φορέα του Δημοσίου (ΟΠΕΚΕΠΕ), με σκοπό την έγκαιρη απόδοση των κοινοτικών ενισχύσεων που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους Έλληνες αγρότες.

5 Επιχειρηματικοί τομείς

Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί Τομείς», ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά τομέα.

Οι επιχειρηματικοί τομείς έχουν την ακόλουθη δομή:

Τομείς “Core”

Λιανική Τραπεζική – Συμπεριλαμβάνονται πελάτες Mass, Affluent, Private banking, Μικρών Επιχειρήσεων, και Δημοσίου Τομέα καθώς και τα κανάλια διανομής.

Επιχειρηματική Τραπεζική – Περιλαμβάνει τις εργασίες και τα μεγέθη Μεγάλων Επιχειρήσεων, Ναυτιλίας, Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και του Αγροτικού τομέα.

Piraeus Financial Markets (“PFM”) – Περιλαμβάνει τις εργασίες που σχετίζονται με αγορές Ομολόγων, Συναλλάγματος Χρηματαγορών και λοιπές δραστηριότητες Διαχείρισης Διαθεσίμων μέρος των οποίων είναι και η διαχείριση του επιτοκιακού περιθωρίου των εργασιών της Τράπεζας. Συμπεριλαμβάνονται επίσης και οι μεγάλοι πελάτες – ιδρύματα (Institutional Clients’ Segment)

Λοιπά – Προσμετρώνται όλα τα μεγέθη και αποτελέσματα δραστηριοτήτων που σχετίζονται με διοικητικές αποφάσεις και πρακτικές, τα οποία δεν είναι εφικτό ή δεν πρέπει να κατανεμηθούν σε πελατειακούς τομείς. Συμπεριλαμβάνονται οι χρηματοδοτικές ενέργειες βάσει αποφάσεων της ALCO.

Τομέας “Piraeus Legacy Unit” – (PLU)

Ο τομέας αυτός κυρίως αναφέρεται στα μεγέθη και αποτελέσματα της Μονάδας Αναχρηματοδοτήσεων (Recovery Banking Unit – RBU), η οποία δεν θεωρείται κύρια (core) τραπεζική δραστηριότητα. Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται οι θυγατρικές εξωτερικού, οι θυγατρικές Real Estate Owned (“REO”), non-core ελληνικές θυγατρικές εταιρείες και διακοπείσες δραστηριότητες.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα του Ομίλου:

Όμιλος	Τομείς "Core"					PLU	Όμιλος
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets (PFM)	Λοιπά	Σύνολο		
1/1 - 30/6/2019							
Καθαρά έσοδα από τόκους	279	206	50	10	545	174	719
Καθαρά έσοδα προμηθειών	79	54	2	6	141	5	146
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	2	2	12	5	22	7	28
Σύνολο καθαρών εσόδων	360	262	64	21	707	186	893
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(224)	(71)	(12)	(83)	(389)	(102)	(492)
Κέρδη/ (ζημίες) προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	136	191	52	(62)	318	84	402
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(28)	(18)	(1)	(13)	(59)	(273)	(332)
Αναστροφές / (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(3)	(3)	(2)	(5)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	-	-	10	-	10	-	10
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	-	-	-	-	-	0	0
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(5)	(5)	(0)	(5)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	-	-	(1)	-	(1)	(0)	(1)
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	-	-	-	0	0	(0)	0
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	(4)	(4)	(6)	(11)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	109	174	60	(88)	255	(198)	57
Φόρος εισοδήματος							(25)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							32
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	7	7
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου							38
Λοιπά στοιχεία κατά την 30/6/2019							
Σύνολο ενεργητικού από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (εξαιρουμένων των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού)	10.059	12.684	6.587	11.005	40.335	18.541	58.875
Σύνολο ενεργητικού από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	107	107
Σύνολο ενεργητικού από διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	-	114	-	-	114	141	256
Σύνολο ενεργητικού	10.059	12.798	6.587	11.005	40.449	18.789	59.238
Σύνολο υποχρεώσεων	33.959	7.090	7.324	1.876	50.249	1.338	51.587

Όμιλος	Τομείς "Core"					PLU	Όμιλος
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets (PFM)	Λοιπά	Σύνολο		
1/1 - 30/6/2018							
Καθαρά έσοδα από τόκους	292	248	40	(3)	577	128	706
Καθαρά έσοδα προμηθειών	73	62	3	(11)	128	11	139
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	2	1	25	32	60	2	62
Σύνολο καθαρών εσόδων	366	311	69	19	764	142	906
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(244)	(78)	(11)	(201)	(534)	(112)	(646)
Κέρδη/ (ζημίες) προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	122	233	59	(182)	231	29	260
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(17)	(57)	0	0	(74)	(172)	(245)
Αναστροφές / (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(13)	(13)	(7)	(20)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	-	-	7	-	7	-	7
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	-	-	-	(0)	(0)	(49)	(50)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(4)	(4)	-	(4)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	-	-	(0)	-	(0)	0	0
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	-	-	-	14	14	(3)	11
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	(24)	(24)	(0)	(24)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	105	175	66	(208)	137	(202)	(64)
Φόρος εισοδήματος							6
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							(58)
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	(313)	(313)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου							(370)
Λοιπά στοιχεία κατά την 31/12/2018							
Σύνολο ενεργητικού από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (εξαρουμένων των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού)	10.162	13.830	5.768	11.257	41.018	18.834	59.852
Σύνολο ενεργητικού από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	1.721	1.721
Σύνολο ενεργητικού από διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	-	33	-	-	33	274	307
Σύνολο ενεργητικού	10.162	13.862	5.768	11.257	41.050	20.829	61.880
Σύνολο υποχρεώσεων	33.044	7.643	9.023	1.951	51.662	2.712	54.374

Στα αποτελέσματα κατά επιχειρηματικό τομέα του Ομίλου, όπως παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα της συγκριτικής περιόδου, έχουν πραγματοποιηθεί αναταξινομήσεις, όπως αναφέρονται στην σχετική Σημείωση 27. Επιπλέον, αναταξινομήσεις μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων έχουν πραγματοποιηθεί για την εν λόγω περίοδο (1^ο εξάμηνο 2018) λόγω βελτίωσης μεθοδολογίας/διαδικασίας κατανομών.

Στους ανωτέρω πίνακες, τα έντοκα έσοδα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση των εντόκων εξόδων, καθώς η Διοίκηση βασίζεται πρωτίστως στα καθαρά έντοκα έσοδα προκειμένου να αξιολογήσει την απόδοση του κάθε επιχειρηματικού τομέα.

Οι διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων πραγματοποιούνται σε συνήθεις όρους αγοράς.

6 Καθαρά έσοδα προμηθειών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
	Όπως αναμορφώθηκε		Όπως αναμορφώθηκε	
Έσοδα προμηθειών				
Εμπορική τραπεζική	175	166	153	141
Επενδυτική τραπεζική	8	7	4	3
Διαχείριση κεφαλαίων	6	7	4	5
Σύνολο εσόδων προμηθειών	188	180	161	150
Έξοδα προμηθειών				
Εμπορική τραπεζική	(40)	(40)	(36)	(41)
Επενδυτική τραπεζική	(2)	(2)	(0)	(0)
Διαχείριση κεφαλαίων	(0)	(0)	(0)	(0)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(42)	(42)	(36)	(42)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	146	139	125	108

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα έσοδα προμηθειών από συμβάσεις με πελάτες για τον Όμιλο και την Τράπεζα, για τις περιόδους 1/1 - 30/6/2019 και 1/1 - 30/6/2018 αντίστοιχα, με βάση τον τύπο προϊόντος και τους επιχειρηματικούς τομείς πριν από την αφαίρεση οποιωνδήποτε συναφών εξόδων.

α. Έσοδα προμηθειών

Ο Όμιλος και η Τράπεζα διαχωρίζουν τα έσοδα από τις συμβάσεις με τους πελάτες με βάση το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η Διοίκηση πιστεύει ότι αυτός ο τρόπος διαχωρισμού καταδεικνύει καλύτερα πως η φύση, η ποσότητα, ο χρόνος και η αβεβαιότητα των εσόδων και των ταμειακών ροών του Ομίλου και της Τράπεζας επηρεάζονται από οικονομικούς παράγοντες.

Όμιλος 1/1 - 30/6/2019	Έσοδο Προμηθειών					
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets	Λουπά	PLU	Σύνολο
Συναλλαγών/ενεργοποίησης POS	17	10	0	0	1	28
Αμοιβαίων κεφαλαίων/Μετοχών	9	0	2	1	0	12
Ασφαλιστικών Εργασιών	12	2	0	3	1	18
Καρτών	18	2	0	0	1	22
Καταθέσεων	3	1	0	0	0	4
Κίνησης Κεφαλαίων	18	6	0	0	1	26
Εγγυητικών Επιστολών	1	14	0	0	2	17
Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος	4	22	0	1	1	28
Πληρωμές Λογαριασμών	9	2	0	0	0	12
Συναλλάγματος	9	2	0	0	0	11
Λοιπές Προμήθειες	7	2	0	1	3	12
Σύνολο	106	62	3	7	11	188

Τράπεζα 1/1 - 30/6/2019	Έσοδο Προμηθειών					
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets	Λουπά	PLU	Σύνολο
Συναλλαγών/ενεργοποίησης POS	17	10	0	0	1	28
Αμοιβαίων κεφαλαίων/Μετοχών	4	0	2	0	0	6
Ασφαλιστικών Εργασιών	-	-	-	-	-	0
Καρτών	18	2	0	0	1	22
Καταθέσεων	3	1	0	0	0	4
Κίνησης Κεφαλαίων	18	6	0	0	1	26
Εγγυητικών Επιστολών	1	14	0	0	2	17
Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος	3	20	0	2	1	26
Πληρωμές Λογαριασμών	9	2	0	0	0	12
Συναλλάγματος	9	2	0	0	0	11
Λοιπές Προμήθειες	7	3	0	0	0	10
Σύνολο	89	58	3	3	7	161

Όμιλος 1/1 - 30/6/2018	Έσοδο Προμηθειών					
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Συναλλαγών/ενεργοποίησης POS	15	16	0	0	1	32
Αμοιβαίων κεφαλαίων/Μετοχών	8	0	3	1	0	12
Ασφαλιστικών Εργασιών	12	3	0	4	2	20
Καρτών	15	2	0	0	2	18
Καταθέσεων	3	1	0	0	0	4
Κίνησης Κεφαλαίων	18	6	0	0	1	25
Εγγυητικών Επιστολών	1	16	0	0	1	18
Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος	3	24	0	(13)	3	17
Πληρωμές Λογαριασμών	9	2	0	0	0	11
Συναλλάγματος	7	1	0	0	0	9
Λοιπές Προμήθειες	7	3	0	1	3	13
Σύνολο	97	73	4	(7)	13	180

Τράπεζα 1/1 - 30/6/2018	Έσοδο Προμηθειών					
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Συναλλαγών/ενεργοποίησης POS	15	16	0	0	1	32
Αμοιβαίων κεφαλαίων/Μετοχών	3	0	3	0	0	7
Ασφαλιστικών Εργασιών	-	-	-	-	-	0
Καρτών	15	2	0	0	2	18
Καταθέσεων	3	1	0	0	0	4
Κίνησης Κεφαλαίων	18	6	0	0	1	25
Εγγυητικών Επιστολών	1	16	0	0	1	18
Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος	3	21	0	(12)	2	14
Πληρωμές Λογαριασμών	9	2	0	0	0	11
Συναλλάγματος	7	1	0	0	0	9
Λοιπές Προμήθειες	7	3	0	0	1	11
Σύνολο	80	67	4	(11)	9	150

β. Λοιπά έσοδα

Οι κατωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τα λοιπά έσοδα από συμβάσεις με πελάτες για τον Όμιλο και την Τράπεζα για τις περιόδους 1/1 - 30/6/2019 και 1/1 - 30/6/2018 αντίστοιχα, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 15.

Όμιλος 1/1 - 30/6/2019	Λοιπά έσοδα			
	Λιανική Τραπεζική	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	0	12	2	14
Κέρδη από πώληση επενδυτικών ακινήτων	-	0	0	0
Κέρδη από πώληση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	0	5	5
Σύνολο	0	12	7	19

Τράπεζα 1/1 - 30/6/2019	Λοιπά έσοδα			
	Λιανική Τραπεζική	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	0	3	0	3
Κέρδη από πώληση επενδυτικών ακινήτων	-	0	-	0
Κέρδη από πώληση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	0	4	5
Σύνολο	0	3	4	7

Όμιλος 1/1 - 30/6/2018	Λοιπά έσοδα			
	Λιανική Τραπεζική	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	0	12	8	20
Κέρδη από πώληση επενδυτικών ακινήτων	-	0	0	0
Κέρδη από πώληση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	0	3	3
Σύνολο	0	12	11	24

Τράπεζα 1/1 - 30/6/2018	Λοιπά έσοδα			
	Λιανική Τραπεζική	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	0	3	0	3
Κέρδη από πώληση επενδυτικών ακινήτων	-	0	-	0
Κέρδη από πώληση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	0	3	3
Σύνολο	0	3	3	6

7 Έξοδα προσωπικού

Η μείωση στις «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» οφείλεται στην μείωση του αριθμού προσωπικού που απασχολείται στον Όμιλο και την Τράπεζα το 2019 σε σύγκριση με το 2018, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αναγνώριση ποσού € 16 εκατ. την 30 Ιουνίου 2019 για τα Προγράμματα Οικειοθελούς Αποχώρησης που πραγματοποιήθηκαν τον Φεβρουάριο 2018 και τον Ιούλιο 2019 (εκ των οποίων € 10 εκατ. αφορούν στο πρόσφατο Πρόγραμμα). Το τελικό ύψος της δαπάνης σχετικά με το Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχώρησης του Ιουλίου 2019 θα προσδιορισθεί στο 2^ο εξάμηνο του 2019, με την οριστικοποίηση του αριθμού των εργαζομένων που θα συμμετάσχουν.

8 Διακοπείσες Δραστηριότητες

Οι διακοπείσες δραστηριότητες την 30 Ιουνίου 2019 αποτελούνται από την ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2018, αποτελούνταν από τις εταιρείες ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., Piraeus Bank Bulgaria A.D. και Tirana Bank I.B.C. S.A.. Τα αποτελέσματα από τις

διακοπείσες δραστηριότητες της περιόδου 1/1 - 30/6/2019 αποτελούνται από τις εταιρείες ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., Piraeus Bank Bulgaria A.D. και Tirana Bank I.B.C. S.A. (για τις δύο τελευταίες έως την ημερομηνία πώλησης τους, αντίστοιχα), ενώ τα αποτελέσματα από τις διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο 1/1 - 30/6/2018 αποτελούνται από τις εταιρείες ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., Tirana Bank I.B.C. S.A., Piraeus Bank Bulgaria A.D., Sentinel Advisors S.A., Piraeus Leasing Doo Beograd, Piraeus Bank Beograd A.D., Piraeus Bank Romania S.A. και Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.

ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε.

Κατά το 1^ο τρίμηνο του 2017, η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., η οποία κατέχει και λειτουργεί το Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν, ταξινομήθηκε στις «Διακοπείσες δραστηριότητες» και στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού» στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, αντίστοιχα. Στις αρχές Αυγούστου 2018, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της α' φάσης για την πώληση του 100% των μετοχών της θυγατρικής της εταιρείας ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., κατόπιν σχετικής υποβολής μη δεσμευτικών προσφορών από επενδυτές. Η Τράπεζα αξιολόγησε τις υποβληθείσες μη δεσμευτικές προσφορές και προχώρησε στην επόμενη φάση της διαδικασίας. Η Τράπεζα ανακοίνωσε επίσημα στις 15 Οκτωβρίου 2018, ότι το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας (η υποβολή των δεσμευτικών προσφορών) ολοκληρώθηκε επίσημα. Η Τράπεζα παραμένει δεσμευμένη στο στρατηγικό της σχέδιο για τη διάθεση της ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε. και θεωρεί ότι η πώληση είναι πολύ πιθανή, δεδομένου ότι προετοιμάζεται για την επανέναρξη της διαδικασίας πώλησης το 2^ο εξάμηνο του 2019, επομένως αναμένεται ότι η πώληση θα ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών. Για το λόγο αυτό, η ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε. ταξινομήθηκε ως διακρατούμενη προς πώληση και διακοπείσα δραστηριότητα.

Piraeus Bank Bulgaria A.D.

Κατά το 2^ο τρίμηνο του 2018, η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας, Piraeus Bank Bulgaria A.D. ("PBB") ταξινομήθηκε στις «Διακοπείσες δραστηριότητες» και στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού» στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, αντίστοιχα. Η πώληση της Piraeus Bank Bulgaria A.D. στη Eurobank Bulgaria AD ολοκληρώθηκε στις 13 Ιουνίου 2019, αφού λήφθηκαν οι απαιτούμενες εγκρίσεις από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές, ενώ το συμφωνηθέν τίμημα ανήλθε σε € 75 εκατ. Η συναλλαγή αποτελεί το τελευταίο σημαντικό ορόσημο ως προς την υλοποίηση των δεσμεύσεων της Τράπεζας Πειραιώς στο πλαίσιο του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης, όπως αυτό έχει συμφωνηθεί με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Tirana Bank I.B.C. S.A.

Κατά το 2^ο τρίμηνο του 2018, η συμμετοχή της Τράπεζας στην κατά 98,83% αλβανική θυγατρική της, Tirana Bank I.B.C. S.A. (PB Albania), ταξινομήθηκε στις «Διακοπείσες Δραστηριότητες» και στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού» στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, αντίστοιχα. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος της PB Albania μεταβιβάστηκε στην Balfin Sh.p.k. και την Komercijalna Banka AD. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε € 57 εκατ.

Sentinel Advisors S.A

Στις 3 Απριλίου 2018, ολοκληρώθηκε η πώληση της συμμετοχής της Τράπεζας στην κατά 99,54% θυγατρική της Sentinel Advisors S.A. (πρώην ATE Insurance Romania S.A.). Το τίμημα ανήλθε σε € 3 εκατ.

Piraeus Bank Beograd AD and Piraeus Leasing Doo Beograd

Στις 17 Οκτωβρίου 2017, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση των τραπεζικών και

leasing δραστηριοτήτων της στη Σερβία, στη Direktna Banka A.D., τραπεζικό όμιλο της Σερβίας, για συνολικό τίμημα σε μετρητά € 61 εκατ., με συνδυασμό πώλησης και ταυτόχρονης μείωσης κεφαλαίου στην Piraeus Bank Beograd A.D.. Στις 23 Απριλίου 2018, ολοκληρώθηκε η πώληση της Piraeus Bank Beograd A.D. και της Piraeus Leasing Doo Beograd στην Direktna Banka A.D. μετά από τη λήψη των απαραίτητων κανονιστικών εγκρίσεων από τη Σερβική Κεντρική Τράπεζα και τη Σερβική Επιτροπή Ανταγωνισμού καθώς και το ΤΧΣ.

Piraeus Bank Romania S.A

Στις 21 Νοεμβρίου 2017, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. ανακοίνωσε ότι κατέληξε σε συμφωνία με την J.C. Flowers & Co για την πώληση του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου στη θυγατρική της στη Ρουμανία, Piraeus Bank Romania S.A. ("PBR"). Στις 29 Ιουνίου 2018, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση της Piraeus Bank Romania S.A. στην J.C. Flowers & Co, μετά από τη λήψη των απαραίτητων κανονιστικών εγκρίσεων από τη Ρουμανική Κεντρική Τράπεζα και τη Ρουμανική Επιτροπή Ανταγωνισμού καθώς και το ΤΧΣ. Το τίμημα για τη συναλλαγή ανήλθε στο ποσό των € 44 εκατ.

Olympic Commercial & Tourist Enterprises S.A.

Στις 21 Νοεμβρίου 2017, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε σχετικά με την πώληση της θυγατρικής της «Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Ανώνυμη Εταιρεία» («Olympic») - η οποία κατέχει το master franchise της Avis Rent a Car, Budget Rent a Car και Payless για την Ελλάδα - ότι η Avis Budget Group, μέσω της θυγατρικής της εταιρείας Zodiac Europe Limited, άσκησε δικαιώματα που κατείχε σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων franchise για τα σήματά της. Το τίμημα για τη συναλλαγή ανήλθε στο ποσό των € 81 εκατ. Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε στις 15 Μαρτίου 2018.

Α) Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από Διακοπείσες Δραστηριότητες

	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	19	56
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1)	(9)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	17	47
Έσοδα προμηθειών	8	18
Έξοδα προμηθειών	(1)	(4)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	7	14
Έσοδα από μερίσματα	0	0
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	2	(3)
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	9	(155)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	-	0
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	16	22
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	51	(75)
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(22)	(41)
Έξοδα διοίκησης	(14)	(37)
Αποσβέσεις	(5)	(7)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	(41)	(85)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ	11	(160)
Προβλέψεις και απομειώσεις αξίας	(4)	(157)
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	7	(318)
Φόρος εισοδήματος	0	5
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	7	(313)

Για την τρέχουσα περίοδο, η ζημιά που απορρέει από την επιμέτρηση των θυγατρικών εταιρειών που παρουσιάζονται στις Διακοπείσες Δραστηριότητες στην εύλογη αξία μείον το κόστος της πώλησης τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 5, ανέρχεται σε € 2 εκατ. (1/1 - 30/6/2018: € 152 εκατ.). Η προαναφερθείσα ζημιά περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Προβλέψεις και απομειώσεις αξίας» στον παραπάνω πίνακα.

Β) Στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων για Διακοπείσες Δραστηριότητες

	30/6/2019	31/12/2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	0	278
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	-	116
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	0
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	-	1
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	-	992
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	-	230
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	1
Ενσώματα πάγια στοιχεία	83	84
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5	6
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	19	15
Σύνολο Ενεργητικού	107	1.721

	30/6/2019	31/12/2018
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα	-	33
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	1.601
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	-	0
Υποχρεώσεις για παροχές μετά την συνταξιοδότηση	5	6
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	1	142
Λοιπές υποχρεώσεις	11	22
Σύνολο Υποχρεώσεων	17	1.804

9 Φόρος εισοδήματος έσοδο/ (έξοδο)

Σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4579/2018 (ΦΕΚ Α' 201/3.12.2018) και ισχύει σήμερα, ο ονομαστικός συντελεστής φορολογίας εταιρικού εισοδήματος της Τράπεζας για το 2019 και το 2018 ανέρχεται σε 29%. Από το 2019, ο συντελεστής φορολογίας εταιρικού εισοδήματος για τα Ελληνικά νομικά πρόσωπα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώνεται σταδιακά σε α) 28% για τα εισοδήματα του 2019, β) 27% για τα εισοδήματα του 2020, γ) 26% για τα εισοδήματα του 2021 και δ) 25% για τα εισοδήματα του 2022 και επόμενων ετών. Για τα πιστωτικά ιδρύματα ο φορολογικός συντελεστής εταιρικού εισοδήματος παραμένει στο 29%. Ο παρακρατούμενος φόρος επί των μερισμάτων που διανεμήθηκαν μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 μειώνεται από 15% σε 10% σύμφωνα με τον Ν. 4603/2019.

Από 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά, σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης κερδών χρήσης ή διανομής κερδών παρελθουσών χρήσεων (αποθεματικών), για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, το ποσό που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται φορολογείται ξεχωριστά (αυτοτελώς) κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 47 του Ν.4172/2013, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 2 του άρθρου 99 του Ν.4446/2016, ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το εάν η εταιρεία έχει φορολογικές ζημιές ή όχι.

Για τις θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, ο φόρος εισοδήματος έχει υπολογιστεί με τους αντίστοιχους ισχύοντες ονομαστικούς εταιρικούς φορολογικούς συντελεστές για τις χρήσεις 2019 και 2018 (Βουλγαρία: 10%, Ρουμανία: 16%, Αίγυπτος: 22,5%, Σερβία: 15%, Ουκρανία: 18%, Κύπρος: 12,5%, Αλβανία: 15% και Ηνωμένο Βασίλειο: 19%).

Ο φόρος εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
Τρέχων φόρος έξοδο	(5)	(7)	(0)	(0)
Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο/ (έξοδο)	(20)	14	(15)	21
Σύνολο	(25)	6	(15)	21

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων οφείλεται σε προσωρινές διαφορές, η επίδραση των οποίων αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	(18)	6	(18)	6
Δάνεια & Απαιτήσεις κατά πελατών	248	114	249	115
Λοιπές προβλέψεις	(3)	(7)	-	-
Προσαρμογές Αποτίμησης χρεογράφων	(1)	1	-	-
Προσαρμογές Αποτίμησης παραγώγων	1	23	1	23
Προσαρμογές Αποτίμησης επενδύσεων σε ακίνητα	1	(0)	-	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	(46)	(4)	(45)	(3)
Αποσβέσεις Άυλων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεις μισθώσεων	39	(16)	39	(16)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	(144)	(19)	(144)	(19)
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (στο πλαίσιο του PSI)	(28)	(28)	(28)	(28)
Συμμετοχές	(73)	(61)	(73)	(61)
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	4	3	4	2
Σύνολο	(20)	14	(15)	21

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27Α του νέου ΚΦΕ (Ν. 4172/2013), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, μετά την ψήφιση και του Ν. 4465/2017, περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων («ΑΦΑ»), επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις στα πιστωτικά ιδρύματα, στις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, από το 2017 και μετά, να μετατρέψουν τις ΑΦΑ, προερχόμενες από τις ζημίες του PSI και από συσσωρευμένες προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015, καθώς και από τις λογιστικές διαγραφές και οριστικές ζημίες λόγω οριστικής διαγραφής ή μεταβίβασης δανείων, σε απαίτηση («Tax Credit») έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Βασική προϋπόθεση για τη μετατροπή είναι η ύπαρξη λογιστικής ζημίας βάσει Δ.Π.Χ.Α., ξεκινώντας από το φορολογικό έτος 2016 και μετά. Οι εν λόγω απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου θα υπολογισθούν ως ποσοστό των λογιστικών ζημιών βάσει Δ.Π.Χ.Α. προς την καθαρή θέση (εξαιρουμένων των ζημιών χρήσης) σε ατομική βάση. Το ποσοστό αυτό θα εφαρμοσθεί στις εναπομένουσες επιλέξιμες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις σε μία συγκεκριμένη χρήση για τον υπολογισμό του ύψους της απαίτησης στην οποία μπορεί να μετατραπεί στο έτος αυτό, αναφορικά με το προηγούμενο φορολογικό έτος. Η απαίτηση μπορεί να συμψηφισθεί με πληρωτέο φόρο εισοδήματος. Το μη συμψηφιζόμενο μέρος αναγνωρίζεται άμεσα ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Στην περίπτωση αυτή, η Τράπεζα θα εκδώσει δικαιώματα μετατροπής υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ποσού ίσου με το 100% της απαίτησης και στο σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού. Οι κοινοί μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα προτίμησης επί των ανωτέρω δικαιωμάτων. Το εν λόγω ειδικό αποθεματικό θα κεφαλαιοποιηθεί

με την έκδοση κοινών μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Η νομοθεσία επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα την αντιμετώπιση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ως «μη εξαρτώμενων από τη μελλοντική κερδοφορία» σύμφωνα με την CRD IV και ως εκ τούτου οι εν λόγω αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δεν αφαιρούνται από τον δείκτη CET 1, βελτιώνοντας κατά τον τρόπο αυτό την κεφαλαιακή θέση του πιστωτικού ιδρύματος. Παράλληλα, προβλέπεται 20ετής απόσβεση των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, διατηρώντας το καθεστώς των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, διαχωρίζοντας τις λογιστικές από τις οριστικές διαγραφές δανείων και πιστώσεων.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας της 19 Δεκεμβρίου 2014 ενέκρινε την ένταξή της στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, σχετικά με την προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί προσωρινών φορολογικών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου και παράλληλα εξουσιοδότησε το Διοικητικό της Συμβούλιο να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

Κατά την 30 Ιουνίου 2019, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, που πληρούσαν τα κριτήρια του ανωτέρω Νόμου ανέρχονταν σε € 3,9 δις (31 Δεκεμβρίου 2018: € 3,9 δις.), εκ των οποίων ποσό € 1,2 δις (31 Δεκεμβρίου 2018: € 1,3 δις) αφορά σε αναπόσβεστες ζημίες του προγράμματος PSI και ποσό € 2,7 δις (31 Δεκεμβρίου 2018: € 2,7 δις) αφορά στις διαφορές μεταξύ του Δ.Π.Χ.Α. λογιστικού υπολοίπου και της φορολογικής βάσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, αντίστοιχα.

Με το άρθρο 82 του Ν. 4472/2017 προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών νομικών προσώπων που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 να καταβάλλουν ετήσια προμήθεια 1,5% επί του υπερβάλλοντος ποσού της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζεται βάσει του Ν. 4334/2015 (ΦΕΚ Α' 80/16.07.2015) αναδρομικά από 1 Ιανουαρίου 2015 (29%) και του φορολογικού συντελεστή που ίσχυε την 30 Ιουνίου 2015 (26%). Το συνολικό ποσό που αντιστοιχεί στον Όμιλο και στην Τράπεζα για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2019 είναι € 3 εκατ. και έχει αναγνωρισθεί στη γραμμή «Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)» της Ενδιάμεσης Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Με το άρθρο 63 του Ν. 4607/2019, από 1 Μαΐου 2019 επεκτείνεται η επιβολή εισφοράς του Ν. 128/75 στις πάσης φύσεως πιστώσεις που χορηγούν όλα τα χρηματοδοτικά ιδρύματα, όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό 575/2013, που λειτουργούν στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

10 Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	253	275	251	270
Σωρευμένες απομειώσεις τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων	(52)	(54)	(52)	(52)
Καθαρή αξία τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων	201	221	200	218

Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν τις ακόλουθες απαιτήσεις του Ομίλου και της Τράπεζας από παρακρατούμενους φόρους, οι οποίοι διεκδικούνται από το Ελληνικό Δημόσιο:

- α) Απαιτήσεις από παρακρατούμενους φόρους επί τόκων ομολόγων και εντόκων γραμματίων ύψους € 91 εκατ., οι οποίες ανάγονται στα οικονομικά έτη 2009, 2011, 2012 και 2013 (φορολογικό έτος 2008, 2010, 2011 και 2012). Με τις διατάξεις του Ν.4605 (άρθρο 93, παρ. 1 & 2) που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α' 52 την 1 Απριλίου 2019, εισήχθη στη νομοθεσία περί

Φορολογίας Νομικών Προσώπων, τροποποίηση η οποία αποσαφηνίζει θέματα σχετικά με τις ανωτέρω απαιτήσεις από παρακρατούμενους φόρους, ως εξής:

- φόροι ύψους € 28 εκατ. οι οποίοι, παρακρατήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 12 του Ν. 2238/1994, συμψηφίζονται κατά προτεραιότητα όταν προκύψει φόρος εισοδήματος και κατά το μέρος που ο φόρος αυτός επαρκεί για το σκοπό του ως άνω συμψηφισμού, ενώ ένα ποσό € 14 εκατ. παρακρατήθηκε στην ίδια βάση, για το οικονομικό έτος 2010 (φορολογικό έτος 2009), οι οποίοι διεκδικούνται από το Ελληνικό Δημόσιο,
- παρακρατούμενοι φόροι ύψους € 49 εκατ. οι οποίοι εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του Ν. 4046/2012 και δεν συμψηφίστηκαν εντός των πέντε (5) ετών, συμψηφίζονται σε ισόποσες δόσεις εντός δέκα ετών με οποιαδήποτε φύσεως φορολογικές υποχρεώσεις των τραπεζών, αρχής γενομένης από 1 Ιανουαρίου 2020.

β) Απαιτήσεις από παρακρατούμενους φόρους τόκων Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 60 εκατ., οι οποίοι παρακρατήθηκαν μετά την 1 Ιανουαρίου 2013 και αφορούν σε εισοδήματα από τόκους που πλέον φορολογούνται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, συμψηφίζονται με φόρο εισοδήματος εντός των επόμενων πέντε χρήσεων από το έτος της απαίτησης. Μετά το πέρας της πενταετίας το μη συμψηφισθέν ποσό επιστρέφεται από το Ελληνικό Δημόσιο.

γ) Παρακρατούμενοι φόροι ύψους € 36 εκατ. επί εταιρικών ομολόγων οι οποίοι είναι απαιτητοί από το Ελληνικό Δημόσιο.

δ) Λοιπές φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Τράπεζας ύψους € 15 εκατ. και € 14 εκατ., αντίστοιχα.

11 Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη/(ζημίες) μετά φόρων που αναλογούν στους κοινούς μετόχους της μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών, που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών, που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος.

Την 2 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της κεφαλαιακής στήριξης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το Νόμο 3864/2010 και την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου Νο 36/2015, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη στην έκδοση Υπό Αίρεση Μετατρέψιμων Ομολογιών («CoCo's») συνολικού ποσού € 2.040 εκατ. Το ποσό αυτό καλύφθηκε αποκλειστικά από το ΤΧΣ με ομόλογα εκδόσεως του ESM.

Τα CoCo's δεν είχαν μειωτική επίδραση επί των κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή για τη συγκριτική περίοδο και συνεπώς δεν προσαρμόστηκε ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για τον υπολογισμό του προσαρμοσμένου δείκτη.

	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018	1/4 - 30/6/2019	1/4 - 30/6/2018
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	34	(55)	20	24
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από διακοπείσες δραστηριότητες	7	(312)	1	(309)
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	41	(366)	22	(285)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών (Βασικά κέρδη / ζημίες)	436.395.935	436.467.125	436.449.311	436.532.792
Δυνητικές μετοχές από τη μετατροπή των Υπό Αίρεση Μετατρέψιμων Ομολογιών (CoCos)	394.400.000	-	394.400.000	-
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών (Προσαρμοσμένα κέρδη / ζημίες)	830.795.935	436.467.125	830.849.311	436.532.792
Βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,08	(0,12)	0,05	0,05
Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,04	(0,12)	0,02	0,05
Βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από διακοπείσες δραστηριότητες	0,02	(0,71)	0,00	(0,71)
Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από διακοπείσες δραστηριότητες	0,01	(0,71)	0,00	(0,71)
Βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,09	(0,84)	0,05	(0,65)
Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,05	(0,84)	0,03	(0,65)

12 Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Τα λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο 1/1 - 30/6/2019 ανήλθαν σε € 88 εκατ. (1/1 - 30/6/2018: € 127 εκατ.). Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ανάλυση των ποσών:

Α. Συνεχιζόμενες δραστηριότητες - Όμιλος

1/1 - 30/6/2019	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	106	(34)	72
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	4	-	4
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	28	(7)	21
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	0	(0)	0
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	138	(41)	97

1/1 - 30/6/2018	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(30)	4	(26)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	5	-	5
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	6	(2)	4
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	(0)	(0)
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(20)	2	(18)

Β. Διακοπείσες δραστηριότητες - Όμιλος

1/1 - 30/6/2019	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(4)	-	(4)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(4)	-	(4)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(1)	-	(1)
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	-	(0)
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	(9)	0	(9)

1/1 - 30/6/2018	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	0	-	0
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	145	-	145
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	0	-	0
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	-	(0)
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	145	0	145

Γ. Τράπεζα

Τα λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους για την περίοδο 1/1 - 30/6/2019 ανήλθαν σε € 91 εκατ. (1/1 - 30/6/2018: € (22) εκατ.). Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την ανάλυση αυτών των ποσών:

1/1 - 30/6/2019	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	106	(34)	72
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	27	(8)	19
Λοιπά συνολικά έσοδα	134	(42)	91

1/1 - 30/6/2018	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(30)	4	(26)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	6	(2)	4
Λοιπά συνολικά έσοδα	(24)	2	(22)

13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος

Τα επιμέρους κονδύλια των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος προ προβλέψεων για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών έχουν επηρεαστεί από την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία, στο πλαίσιο της άσκησης επιμερισμού του κόστους των δραστηριοτήτων που αποκτήθηκαν την περίοδο 2012 έως 2015. Ειδικότερα, το υπόλοιπο των σχηματισμένων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος του Ομίλου και της Τράπεζας ύψους € 3,2 δις και € 3,1 δις αντίστοιχα στις 30 Ιουνίου 2019 της πρώην ΑΤΕbank, των ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών (Τράπεζα Κύπρου, Cyprus Popular Bank, Ελληνικής Τράπεζας), της Millennium Bank A.E., της Γενικής Τράπεζας Α.Ε. και της Πανελληνίας Τράπεζας Α.Ε., το οποίο κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους από την Τράπεζα Πειραιώς ανέρχονταν για τον Όμιλο και την Τράπεζα σε € 8,1 δις και € 7,9 δις αντίστοιχα, έχει μειώσει τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος προ προβλέψεων και τις προβλέψεις για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών αντίστοιχα στους παρακάτω πίνακες, καθώς βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 3 είχαν περιληφθεί στην προσαρμογή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε εύλογη αξία κατά τη διαδικασία επιμερισμού κόστους. Ωστόσο, για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 7 (Σημείωση 4.2.1), η προαναφερόμενη προσαρμογή αποτελεί μέρος των προβλέψεων για απομειώσεις των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος και συνεπώς η μεικτή αξία και η πρόβλεψη απομείωσης έχουν αυξηθεί ισόποσα.

Όμιλος	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	
30/6/2019					
Στεγαστικά δάνεια	5.579	2.097	3.720	2.404	13.799
Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	817	455	1.227	590	3.089
Πιστωτικές κάρτες	392	184	247	29	852
Σύνολο Δανείων ιδιωτών	6.788	2.736	5.194	3.023	17.741
Μεγάλες Επιχειρήσεις	7.042	1.136	3.837	452	12.467
MME	4.052	1.730	9.042	2.303	17.128
Δημόσιος Τομέας	172	1	10	3	186
Δάνεια προς εταιρείες και τον δημόσιο τομέα	11.266	2.867	12.889	2.759	29.781
Σύνολο προ προβλέψεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	18.054	5.603	18.083	5.781	47.521
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(0)	(120)	(7.682)	(1.543)	(9.345)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	18.054	5.483	10.401	4.238	38.176

Όμιλος	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	
31/12/2018					
Στεγαστικά δάνεια	5.797	2.135	3.690	2.505	14.128
Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	800	479	1.232	622	3.134
Πιστωτικές κάρτες	399	145	253	29	825
Σύνολο Δανείων ιδιωτών	6.996	2.759	5.176	3.156	18.087
Μεγάλες Επιχειρήσεις	6.470	1.187	3.975	501	12.133
MME	3.908	1.839	9.517	2.379	17.642
Δημόσιος Τομέας	1.722	1	9	3	1.735
Δάνεια προς εταιρείες και τον δημόσιο τομέα	12.101	3.027	13.500	2.882	31.510
Σύνολο προ προβλέψεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.097	5.785	18.676	6.039	49.597
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(31)	(258)	(7.971)	(1.580)	(9.840)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.067	5.527	10.705	4.458	39.757

Τράπεζα	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	
30/6/2019	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια	5.579	2.095	3.718	2.428	13.820
Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	807	451	1.225	621	3.104
Πιστωτικές κάρτες	392	184	247	34	857
Σύνολο Δανείων ιδιωτών	6.778	2.731	5.190	3.083	17.781
Μεγάλες Επιχειρήσεις	9.153	1.215	3.699	460	14.527
MME	3.686	1.410	8.294	2.190	15.580
Δημόσιος Τομέας	168	0	10	3	181
Δάνεια προς εταιρείες και τον δημόσιο τομέα	13.006	2.625	12.003	2.653	30.287
Σύνολο προ προβλέψεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.784	5.356	17.193	5.736	48.068
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(60)	(102)	(7.253)	(1.564)	(8.979)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.724	5.254	9.940	4.171	39.089

Τράπεζα	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	
31/12/2018	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια	5.797	2.133	3.688	2.529	14.148
Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	794	475	1.229	653	3.151
Πιστωτικές κάρτες	398	145	253	34	830
Σύνολο Δανείων ιδιωτών	6.989	2.753	5.171	3.216	18.129
Μεγάλες Επιχειρήσεις	8.003	1.735	3.820	507	14.066
MME	3.610	1.467	8.724	2.248	16.049
Δημόσιος Τομέας	1.722	1	8	3	1.735
Δάνεια προς εταιρείες και τον δημόσιο τομέα	13.336	3.203	12.553	2.758	31.850
Σύνολο προ προβλέψεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	20.325	5.956	17.724	5.974	49.979
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(92)	(233)	(7.511)	(1.586)	(9.422)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	20.233	5.723	10.213	4.389	40.557

Η κίνηση της συσσωρευμένης πρόβλεψης απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος για τον Όμιλο και την Τράπεζα, αναλύεται ως εξής:

Όμιλος	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2019	31	258	7.971	1.580	9.840
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	-	(2)	27	-	25
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	31	(98)	67	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(31)	11	330	23	332
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	1	198	126	326
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(6)	(577)	(101)	(684)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(271)	(143)	(416)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(30)	(43)	(63)	58	(78)
Την 30/6/2019	0	120	7.682	1.543	9.345

Όμιλος	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2018	123	719	9.349	1.090	11.281
Μεταφορά στις διακοπείσες δραστηριότητες	(2)	(3)	(79)	-	(84)
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	(0)	(3)	(774)	(0)	(777)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	44	(191)	147	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(32)	(112)	491	(102)	245
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	2	236	159	396
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(1)	(873)	(14)	(889)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(321)	(182)	(505)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(4)	10	67	31	104
Την 30/6/2018	127	420	8.242	982	9.771

Τα υπόλοιπα της 30 Ιουνίου 2018 αναμορφώθηκαν έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του Ομίλου και της Τράπεζας για την επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9.

Όμιλος	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/7/2018	127	420	8.242	982	9.771
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	0	(7)	462	0	455
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	(111)	(73)	184	-	(0)
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	120	(43)	375	(166)	287
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	3	242	79	324
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	0	260	9	269
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(7)	(326)	(91)	(423)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(106)	(35)	(1.468)	766	(843)
Την 31/12/2018	31	258	7.971	1.580	9.840

Τράπεζα	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2019	92	233	7.511	1.586	9.422
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	-	(2)	27	-	25
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	31	(101)	70	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(33)	20	333	21	340
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	1	191	123	315
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(6)	(555)	(84)	(645)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(262)	(139)	(403)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(30)	(42)	(62)	58	(76)
Την 30/6/2019	60	102	7.253	1.564	8.979

Τράπεζα	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2018	114	689	8.761	1.077	10.640
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	(0)	(3)	(774)	(0)	(777)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	50	(191)	142	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(34)	(106)	496	(86)	270
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	2	227	155	384
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(1)	(858)	(14)	(873)
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(2)	(307)	(177)	(486)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	56	3	37	31	128
Την 30/6/2018	185	390	7.724	986	9.286

Τα υπόλοιπα της 30 Ιουνίου 2018 αναμορφώθηκαν έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του Ομίλου και της Τράπεζας για την επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9.

Τράπεζα	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/7/2018	185	390	7.724	986	9.286
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	0	(7)	462	0	455
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	(114)	(84)	198	-	(0)
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	127	(23)	367	(169)	302
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	3	244	83	330
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	0	296	14	310
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(7)	(327)	(93)	(427)
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές κινήσεις	(106)	(40)	(1.454)	766	(834)
Την 31/12/2018	92	233	7.511	1.586	9.422

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών διακρατούμενα προς πώληση

Εντός του 3^{ου} τριμήνου 2018, η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση μη εξυπηρετούμενων και καταγγελλόμενων επιχειρηματικών πιστωτικών ανοιγμάτων, με εμπράγματα εξασφαλίσεις σε ακίνητα, συνολικής ονομαστικής αξίας € 110 εκατ. Η Τράπεζα στις 30 Σεπτεμβρίου 2018 ταξινομήσε τη συγκεκριμένη περίμετρο δανείων στο Διακρατούμενο προς πώληση χαρτοφυλάκιο με δεδομένο ότι πληρούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις κατά την εν λόγω ημερομηνία. Την 30 Ιουνίου 2019, ο επιχειρηματικός τομέας ο οποίος περιλαμβάνει το σχετικό χαρτοφυλάκιο δανείων είναι ο PLU και η καθαρή λογιστική αξία των δανείων ανέρχεται σε € 39 εκατ.

Επιπλέον, εντός του 1^{ου} εξαμήνου 2019, η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση μη εξυπηρετούμενων και καταγγελλόμενων επιχειρηματικών και ναυτιλιακών πιστωτικών ανοιγμάτων, με εμπράγματα εξασφαλίσεις πλοία και ακίνητα, συνολικής ονομαστικής αξίας € 535 εκατ. Το συμφωνημένο τίμημα ανέρχεται σε € 240 εκατ. και η πώληση ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2019. Την 30 Ιουνίου 2019, το εν λόγω χαρτοφυλάκιο είναι ταξινομημένο στο Διακρατούμενο προς πώληση χαρτοφυλάκιο, με λογιστική αξία € 212 εκατ και παρουσιάζεται στον επιχειρηματικό τομέα PLU.

Εντός του Μαρτίου 2019, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση μη εξυπηρετούμενων και καταγγελλόμενων επιχειρηματικών δανείων, με εμπράγματα εξασφαλίσεις ακίνητα και μετοχές μη εισηγμένων εταιρειών, συνολικής ονομαστικής αξίας € 58 εκατ.

14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	100	0	100	0
Εκδόσεις Δημοσίου άλλων κρατών (εκτός Ελληνικού Δημοσίου)	1.123	208	1.123	208
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους προ προβλέψεων στο αποσβέσιμο κόστος	1.223	208	1.223	208
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(1)	0	(1)	0
Καθαρή λογιστική αξία απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	1.222	208	1.222	208

Κατά την τρέχουσα περίοδο, η αύξηση στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος για τον Όμιλο και την Τράπεζα προέρχεται κυρίως από την απόκτηση Ευρωπαϊκών Κρατικών Ομολόγων με επενδυτικό σκοπό την διακράτηση τους για την είσπραξη των συμβατικών χρηματοροών τους.

15 Επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες

Οι επενδύσεις του Ομίλου και της Τράπεζας σε ενοποιούμενες εταιρείες είναι οι εξής:

A) θυγατρικές εταιρείες (μέθοδος ολικής ενσωμάτωσης)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
1.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
2.	Πειραιώς Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
3.	Γενική Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών & Συμβούλων Α.Ε.	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Ελλάδα	2012-2018	100,00%	100,00%
4.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
5.	Πειραιώς Factoring Α.Ε.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
6.	Piraeus Capital Management Α.Ε.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
7.	Piraeus Jeremie Technology Catalyst Management Α.Ε.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	-
8.	Ελληνικό Ταμείο Βιώσιμης Ανάπτυξης	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	Ελλάδα	-	65,00%	-
9.	ΕΤΒΑ Διαχείρισης Α.Κ.Ε.Σ. Α.Ε.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών	Ελλάδα	2014-2018	65,00%	-

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
10.	Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
11.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτόρευση ασφαλειών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
12.	Γενική Ενημέρωσης και Ρύθμισης Α.Ε.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
13.	ΔΙ.ΒΙ.ΠΑ.ΚΑ. Α.Ε.	Φορέας διοίκησης και διαχείρισης βιομηχανικού πάρκου Καστοριάς	Ελλάδα	2013-2018	57,53%	-
14.	ΕΤΒΑ Αναπτυξιακή Α.Ε.	Πραγματοποίηση επενδύσεων και ανάπτυξη δράσεων, σύμφωνα με τις αρχές της Βιώσιμης Ανάπτυξης	Ελλάδα	2014-2018	65,00%	-
15.	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	Ελλάδα	2013-2018	65,00%	65,00%
16.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	61,65%	40,14%
17.	ΑΧΑΪΑ Clauss Estate Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	75,49%	75,49%
18.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	62,90%	42,51%
19.	Kosmopolis Α' Α.Ε. Εκμ/σης εμπ. κέντρων - παροχής υπηρεσιών	Διαχείριση εμπορικού κέντρου	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
20.	Linklife Food & Entertainment Hall Α.Ε.	Εκμετάλλευση χώρων εστίασης	Ελλάδα	2014-2018	100,00%	-
21.	ND Αναπτυξιακή Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
22.	New Up Dating Development Κτημ., Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
23.	Picar Α.Ε.	Διαχείριση χώρων City Link	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
24.	Property Horizon Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
25.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	61,92%	40,31%
26.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών και Αναπτύξεων Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	66,66%	66,66%
27.	Εντροπία Κτηματική Α.Ε.	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	Ελλάδα	2013-2018	66,70%	-
28.	ΕΥΡΩΑΚ Α.Ε. Ακινήτων	Συμμετοχές Real Estate	Ελλάδα	2013-2018	53,60%	53,60%
29.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
30.	Πειραιώς Buildings Α.Ε.	Ανάπτυξη ακινήτου	Ελλάδα	2010-2018	100,00%	-
31.	Πειραιώς Development Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
32.	Πειραιώς Real Estate Α.Ε.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
33.	Πλειάδες Estate A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
34.	A.C.T. B.A.S. A.E.	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών επί μισθοδοτικών και εργατικών θεμάτων	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	100,00%
35.	KPM Energy Εταιρεία Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.	Παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ΑΠΕ	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	-
36.	Mille Fin A.E.	Εμπορία Οχημάτων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
37.	Multicollection A.E.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	Ελλάδα	2009-2018	51,00%	51,00%
38.	Πειραιώς Direct Solutions A.E.	Εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών – τηλεπικοινωνιακών & μηχανογραφικών υπηρεσιών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
39.	Zibeno I Energy S.A.	Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω ΑΠΕ και Συμβατικών Πηγών Ενέργειας	Ελλάδα	2015-2018	83,00%	-
40.	Κέντρο Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας Εξέλιξη Α.Ε.	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες - Ξενοδοχεία - Επαγγελματική Κατάρτιση & Εκπαίδευση	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%
41.	ΠΡΟΣΠΕΚΤ Ν.Ε.Π.Α.	Διαχείριση σκαφών αναψυχής	Ελλάδα	-	100,00%	-
42.	Άνεμος Ηπείρου Ανώνυμη Ενεργειακή Εταιρεία	Εκμετάλλευση αιολικού πάρκου στην Ελλάδα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-
43.	Αιολική Μπελεχέρι ΑΕ	Παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην ελληνική επικράτεια	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-
44.	Αιολικό Πάρκο Άρτας Αετοί Ε.Ε.	Παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-
45.	Αιολικό Πάρκο Ευρυτανίας 2 - Μορφοράχη Ε.Ε.	Παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-
46.	Αιολικό Πάρκο Ευρυτανίας 4 - Ουρανός Ε.Ε.	Παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-
47.	DMX Αιολική Μαρμαρίου -Αγκάθι Μ.Ε.Π.Ε.	Η μελέτη, κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-
48.	DMX Αιολική Μαρμαρίου -Ρίγανη Μ.Ε.Π.Ε.	Η μελέτη, κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-
49.	Αιολικό Πάρκο Josharton - Ροδόπη 2 Ε.Ε.	Η παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%	-

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
50.	Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο Α.Ε.	Εμπορευματικό Κέντρο	Ελλάδα	-	52,00%	-
51.	Tirana Leasing Sh.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Αλβανία	2016-2018	100,00%	100,00%
52.	Cielo Consultancy Sh.P.K.	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	Αλβανία	2014-2018	99,09%	-
53.	Beta Asset Management EOOD	Ενοικίαση και διαχείριση ακινήτων	Βουλγαρία	2013-2018	100,00%	-
54.	Bulfina E.A.D.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2008-2018	100,00%	100,00%
55.	Bulfince E.A.D.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2008-2018	100,00%	-
56.	Delta Asset Management EOOD	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	Βουλγαρία	2015-2018	100,00%	-
57.	Gama Asset Management EOOD	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	Βουλγαρία	2015-2018	100,00%	-
58.	Piraeus Real Estate Bulgaria EOOD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	Βουλγαρία	2007-2018	100,00%	-
59.	Varna Asset Management EOOD	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Βουλγαρία	2014-2018	100,00%	-
60.	Asset Management Bulgaria EOOD	Ταξιδιωτικές υπηρεσίες, ενοικιάσεις και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2012-2018	100,00%	-
61.	Besticar Bulgaria EOOD	Διαχείριση απαιτήσεων	Βουλγαρία	2012-2018	100,00%	-
62.	Besticar EOOD	Διαχείριση προβληματικών απαιτήσεων	Βουλγαρία	2012-2018	100,00%	-
63.	Emerald Investments EOOD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2018	100,00%	-
64.	Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	-	100,00%	-
65.	Piraeus Equity Investment Management Ltd	Διαχείριση κεφαλαίων	Κύπρος	2012-2018	100,00%	-
66.	Arigeo Energy Holdings Ltd	Εταιρεία συμμετοχών σε ΑΠΕ	Κύπρος	2013-2018	100,00%	-
67.	Euroinvestment & Finance Public Ltd	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	Κύπρος	2008-2018	90,85%	90,85%
68.	Piraeus Clean Energy Holdings Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	100,00%	-
69.	Piraeus Equity Partners Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	100,00%	100,00%
70.	Piraeus Renewable Investments Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%	-
71.	PRI WIND I Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%	-
72.	PRI WIND II Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%	-
73.	PRI WIND III Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%	-

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
74.	R.E. Anodus Two Ltd	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	Κύπρος	2013-2018	99,09%	99,09%
75.	Tellurion Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	100,00%	100,00%
76.	Tellurion Two Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	99,09%	-
77.	Trieris Two Real Estate Ltd	Εταιρεία συμμετοχών, επενδύσεων και διαχείρισης χαρτοφυλακίου ακινήτων	Κύπρος	2011-2018	100,00%	100,00%
78.	Zibeno Investments Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	83,00%	-
79.	O.F. Investments Ltd	Εταιρεία επενδύσεων	Κύπρος	2013-2018	100,00%	-
80.	R.E. Anodus Ltd	Εταιρεία συμβουλευτικών υπηρεσιών για real estate και συμμετοχών	Κύπρος	2009-2018	100,00%	100,00%
81.	Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη Ltd	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	Κύπρος	2009-2018	50,66%	40,00%
82.	Φιλοκτηματική Δημόσια Ltd	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	Κύπρος	2015-2018	53,29%	6,39%
83.	Piraeus Clean Energy GP Ltd	Γενικός εταίρος της Piraeus Clean Energy LP	Κύπρος	2012-2018	100,00%	-
84.	Piraeus Equity Advisors Ltd	Συμβουλευτική εταιρεία επενδύσεων	Κύπρος	2012-2018	100,00%	-
85.	Sunholdings Properties Company Ltd	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	Κύπρος	2008-2018	26,65%	-
86.	Φιλοκτηματική Εργοληπτική Ltd	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	Κύπρος	2015-2018	53,29%	-
87.	WH South Wind Hellas Ltd	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας	Κύπρος	2016-2018	100,00%	-
88.	Emadiero Solar Energy & Investments Ltd	Κατοχή άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αιολικού πάρκου	Κύπρος	2016-2018	100,00%	-
89.	Josharton Ltd	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας	Κύπρος	2016-2018	100,00%	-
90.	JSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές υπηρεσίες	Ουκρανία	-	99,99%	99,99%
91.	Akinita Ukraine LLC	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Ουκρανία	2014-2018	100,00%	-
92.	Sinitem LLC	Αγοραπωλησίες ακινήτων	Ουκρανία	2013-2018	99,94%	-

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
93.	Solum Enterprise LLC	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ουκρανία	2012-2018	99,94%	-
94.	Solum Limited Liability Company	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ουκρανία	2018	99,94%	-
95.	Piraeus Leasing Romania S.A.	Παροχή ελεγκτικών και εισπρακτικών υπηρεσιών για δάνεια της εταιρείας	Ρουμανία	2003-2018	100,00%	100,00%
96.	Daphne Real Estate Consultancy SRL	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Ρουμανία	2014-2018	99,09%	-
97.	Priam Business Consultancy SRL	Ανάπτυξη real estate	Ρουμανία	2014-2018	99,18%	-
98.	Proiect Season Residence SRL	Ανάπτυξη ακίνητης περιουσίας	Ρουμανία	2012-2018	100,00%	-
99.	R.E. Anodus SRL	Ανάπτυξη real estate	Ρουμανία	2013-2018	99,09%	-
100.	Rhesus Development Projects SRL	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Ρουμανία	2014-2018	99,09%	-
101.	Piraeus Real Estate Consultants SRL	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	Ρουμανία	2015-2018	100,00%	-
102.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	Σερβία	2007-2018	100,00%	100,00%
103.	Piraeus Real Estate Egypt LLC	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Αίγυπτος	2011-2018	100,00%	99,90%
104.	Trieris Real Estate Management Ltd	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-	100,00%	100,00%
105.	Marathon 1 Greenvale Rd LLC	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Η.Π.Α.	2012-2018	99,95%	99,95%
106.	Piraeus Group Capital Ltd	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%
107.	Piraeus Group Finance PLC	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%
108.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
109.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
110.	Axia III APC LIMITED	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
111.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
112.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
113.	Kion Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
114.	Praxis I Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
115.	Praxis II APC LIMITED	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
116.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
117.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	Λουξεμβούργο	-	100,00%	99,94%
118.	HMIΘEA A.E. (2)	Οργάνωση, εκμετάλλευση και διοίκηση νοσηλευτικών μονάδων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%	100,00%

Σημείωση (1): Μετά την κοινοποίηση της εγκυκλίου ΠΟΛ.1034/2016 και την κατάργηση της 18μηνιας προθεσμίας προκειμένου να καταστούν οι χρήσεις 2011, 2012 & 2013 οριστικά ελεγμένες φορολογικά, ενδέχεται να προκύψει φορολογικός έλεγχος για τις ανωτέρω εταιρείες με έδρα την Ελλάδα, εάν επιπύτουν στα κριτήρια επιλογής ελέγχου της Φορολογικής Διοίκησης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 80 του Ν. 3842/2010.

Σημείωση (2): Κατηγοριοποιημένη στις διακοπείσες δραστηριότητες (Σημείωση 8).

Οι εταιρείες με αρίθμηση 108 έως 116 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Η εταιρεία με αρίθμηση 85, η οποία στον παραπάνω πίνακα εμφανίζεται με ποσοστό μικρότερο του 50,00%, αποτελεί θυγατρική του Ομίλου λόγω πλειοψηφίας στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.

Επίσης, κατά την 30 Ιουνίου 2019 σε καθεστώς εκκαθάρισης ήταν οι εταιρείες με αρίθμηση 30, 36-37, 51, 65 και 100-101.

Συνολικά 6 θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες στο σύνολό τους δεν είναι σημαντικές ως προς τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου, δεν ενοποιούνται αλλά τηρούνται στο κόστος κτήσης. Οι θυγατρικές που τηρούνται στο κόστος κτήσης είναι οι ακόλουθες: α) «ΕΛΣΥΠ Α.Ε.», β) «Το Μουσείο Ε.Π.Ε.», γ) «Procas Holding Ltd», δ) «Axia III Holdings Ltd.», ε) «Praxis II Holdings Ltd.» και στ) «Kion Holdings Ltd.». Η ενοποίηση όλων των ανωτέρω εταιρειών δεν θα είχε σημαντική επίπτωση στην Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων καθώς το σύνολο του καθαρού εσόδου, το σύνολο της καθαρής θέσης και το σύνολο ενεργητικού των ανωτέρω εταιρειών είναι μικρότερο του 0,01% των αντίστοιχων μεγεθών του Ομίλου βάσει των πιο πρόσφατων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις Θυγατρικών Εταιρειών

Οι Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, για τη χρήση 2018 που είχαν οριστικοποιηθεί πριν την ημερομηνία έκδοσης των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων του 1^{ου} εξαμήνου 2019, έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Οικονομικά Στοιχεία – Οικονομικές Καταστάσεις – Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες. Οι

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των υπολοίπων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της Τράπεζας Πειραιώς κατά την οριστικοποίησή τους.

Β) Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες (μέθοδος ενσωμάτωσης καθαρής θέσης)

Συγγενείς εταιρείες

Οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου και της Τράπεζας που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι οι ακόλουθες:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
1	Piraeus - TANEQ Capital Fund A.K.E.Σ.	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	Ελλάδα	-	50,01%	50,01%
2	PJ Tech Catalyst Fund	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	Ελλάδα	-	30,00%	-
3	APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	27,80%	27,80%
4	Marfin Investment Group Α.Ε. Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	31,34%	31,19%
5	Όμιλον Κύκλος Ένα Συμμετοχική Α.Ε. (πρώην Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών)	Εταιρεία συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	28,10%	28,10%
6	APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	27,80%	27,80%
7	APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	28,92%	28,92%
8	Όλγανος Α.Ε.	Διαχείριση και Εκμ/ση Ακινήτων/ Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς	Ελλάδα	2014-2018	32,27%	32,27%
9	Πύρριχος Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	50,77%	50,77%
10	Exodus Α.Ε.	Εφαρμογές πληροφορικής	Ελλάδα	2013-2018	49,90%	49,90%
11	Αναπτυξιακή Εταιρεία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων	Ελλάδα	2010-2018	30,00%	30,00%
12	Γαία Επιχειρείν Α.Ε.	Υπηρεσίες Λογισμικού	Ελλάδα	2015-2018	26,00%	-
13	Εταιρεία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	Ελλάδα	2013-2018	30,45%	30,45%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
14	Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ	Εμπορία και εκμετάλλευση ιχθύων - εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων	Ελλάδα	2013-2018	32,92%	32,92%
15	Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργιες Α.Ε.	Εμπορία και εκμετάλλευση ιχθύων - εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων	Ελλάδα	2013-2018	32,23%	24,55%
16	Τειρεσίας Α.Ε.	Διατραπεζική εταιρεία ανάπτυξης, λειτουργίας και διαχείρισης πληροφοριακών συστημάτων	Ελλάδα	2013-2018	23,53%	23,53%
17	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	39,39%	39,39%
18	Πειραιώς Direct Services Α.Ε.	Εταιρεία παροχής υπηρεσιών υποστήριξης & ηλεκτρονικού εμπορίου, πώληση καρτών χρόνου ομιλίας	Ελλάδα	2013-2018	49,90%	49,90%
19	Trieris Real Estate Ltd	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-	32,37%	32,37%
20	Exus Software Ltd	Εταιρεία Εμπορίας Προϊόντων Πληροφορικής	Ηνωμένο Βασίλειο	2018	49,90%	49,90%

Σημείωση (1): Μετά την κοινοποίηση της εγκυκλίου ΠΟΛ.1034/2016 και την κατάργηση της 18μηνιας προθεσμίας προκειμένου να καταστούν οι χρήσεις 2011, 2012 και 2013 οριστικά ελεγμένες φορολογικά, ενδέχεται να προκύψει φορολογικός έλεγχος για τις ανωτέρω εταιρείες με έδρα την Ελλάδα, εάν εμπίπτουν στα κριτήρια επιλογής ελέγχου της Φορολογικής Διοίκησης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 80 του Ν. 3842/2010.

Ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ελέγχει τις παραπάνω εταιρείες. Αυτό ισχύει και στην περίπτωση των εταιρειών 1 και 9, όπου η συμμετοχή του Ομίλου και τα δικαιώματα ψήφου υπερβαίνουν το 50%.

Η NGP Plastic Α.Ε.Β.Ε., συγγενής εταιρεία που είναι μη σημαντική ως προς τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου, δεν ενοποιείται αλλά τηρείται στο κόστος κτήσης. Η εν λόγω συγγενής εταιρεία αντιστοιχεί σε λιγότερο από 0,6% στα συνολικά καθαρά έσοδα του Ομίλου, σε λιγότερο από 0,02% στη συνολική καθαρή θέση του Ομίλου και σε λιγότερο από 0,04% στο σύνολο ενεργητικού του Ομίλου, με βάση τις πιο πρόσφατες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο των ενοποιούμενων εταιρειών αναφέρονται στη Σημείωση 25.

Κοινοπραξίες

Οι κοινοπραξίες του Ομίλου και της Τράπεζας, που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, είναι οι ακόλουθες:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	Όμιλος	Τράπεζα
					% συμμετοχής	% συμμετοχής
1	Α.Ε.Π. Ελαιώνα Α.Ε.	Εκμετάλλευση ακινήτων	Ελλάδα	2012-2018	50,00%	-
2	Πείργκα Κύθνου Ι.Κ.Ε.	Διαχείριση ακινήτων	Ελλάδα	-	50,00%	50,00%

Σημείωση (1): Μετά την κοινοποίηση της εγκυκλίου ΠΟΛ.1034/2016 και την κατάργηση της 18μηνιας προθεσμίας προκειμένου να καταστούν οι χρήσεις 2011, 2012 και 2013 οριστικά ελεγμένες φορολογικά, ενδέχεται να προκύψει φορολογικός έλεγχος στις παραπάνω εταιρείες, εάν εμπίπτουν στα κριτήρια επιλογής ελέγχου της Φορολογικής Διοίκησης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 80 του Ν. 3842/2010.

16 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα της 30 Ιουνίου 2019 ύψους 3.781 εκατ. για τον Όμιλο και 3.709 εκατ. για την Τράπεζα, περιλαμβάνονται οι πράξεις αναχρηματοδότησης έναντι ενεχύρων από το ευρωσύστημα ύψους € 1.000 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα (31 Δεκεμβρίου 2018: € 3.200 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα). Η μείωση της αντλούμενης ρευστότητας από το ευρωσύστημα οφείλεται κυρίως στην περαιτέρω απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου καθώς και την αύξηση των καταθέσεων πελατείας.

17 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Επιχειρήσεις				
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	8.018	8.019	8.167	8.130
Καταθέσεις προθεσμίας	3.461	3.665	3.570	3.761
Καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	240	245	240	245
Σύνολο (Α)	11.719	11.928	11.977	12.136
Ιδιώτες				
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	3.876	3.618	3.859	3.604
Ταμειυτήριο	15.251	15.323	15.247	15.320
Καταθέσεις προθεσμίας	13.940	13.737	13.926	13.727
Δεσμευμένες καταθέσεις, καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	25	32	25	32
Σύνολο (Β)	33.092	32.711	33.058	32.683
Επιταγές και εμβάσματα (Γ)	79	100	79	100
Σύνολο Υποχρεώσεων προς πελάτες (Α)+(Β)+(Γ)	44.890	44.739	45.114	44.919

18 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Οι πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία για την Τράπεζα και τον Όμιλο την 30 Ιουνίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζονται παρακάτω:

A) Υποχρέωση από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων

	Μέσο επιτόκιο (%)	Όμιλος		Τράπεζα	
		30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Έκδοση € 750 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040	3M Euribor+0,70%	10	10	10	10
Έκδοση € 1.250 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054	3M Euribor+0,70%	29	34	29	34
Έκδοση € 600 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2051	3M Euribor+0,57%	13	13	13	13
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία		51	58	51	58

Η Τράπεζα είχε προβεί σε έκδοση τριών ομολόγων από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων συνολικού ύψους € 2.600 εκατ. (έκδοση € 750 εκατ., € 1.250 εκατ. και € 600 εκατ. αντίστοιχα). Η αρχική ονομαστική αξία των τιτλοποιήσεων έχει μειωθεί λόγω των αποπληρωμών των στεγαστικών δανείων, με το τρέχον συνολικό υπόλοιπο των τριών τιτλοποιήσεων να ανέρχεται στα € 663 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 694 εκατ.)

Από τις παραπάνω εκδόσεις τιτλοποιήσεων στεγαστικών δανείων, ο Όμιλος και η Τράπεζα την 30 Ιουνίου 2019 ιδιοκατέχουν τίτλους ονομαστικής αξίας α) € 76 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 81 εκατ.) από την έκδοση των € 750 εκατ., β) € 512 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 529 εκατ.) από την έκδοση των € 1.250 εκατ. και γ) € 24 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 26 εκατ.) από την έκδοση των € 600 εκατ.

Εντός της περιόδου που έληξε την 30 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα επαναγόρασε τίτλους ονομαστικής αξίας € 4 εκατ.

B) Καλυμμένες Ομολογίες

	Ονομαστικό επιτόκιο (%)	Όμιλος		Τράπεζα	
		30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Έκδοση € 500 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2022	3M Euribor+2,50%	471	471	471	471
Σύνολο καλυμμένων ομολογιών		471	471	471	471

Από την παραπάνω έκδοση Καλυμμένων Ομολογιών, συνολικής έκδοσης € 500 εκατ., λήξης Οκτωβρίου 2022, που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2017 και διατέθηκε σε διεθνείς επενδυτές μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης, ο Όμιλος και η Τράπεζα την 30 Ιουνίου 2019 ιδιοκατέχουν τίτλους ονομαστικής αξίας € 30 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 30 εκατ.)

Γ) Ιδιοκατεχόμενες εκδόσεις

Εκτός από τους πιστωτικούς τίτλους που αναφέρονται στους παραπάνω πίνακες, σημειώνεται ότι κατά την 30 Ιουνίου 2019, υφίστανται υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις δανείων, οι οποίες όμως διακρατούνται από τον Όμιλο και την Τράπεζα. Οι εκδόσεις αυτές είναι η πρώτη και τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκατ. και € 2.352 εκατ. αντίστοιχα, καθώς και η πρώτη και δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων

ύψους € 725 εκατ. και € 558 εκατ. αντίστοιχα.

Στις 20 Ιουλίου 2017, η Τράπεζα προέβη στην μερική ακύρωση της τιτλοποίησης επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκατ., διαμορφώνοντας το τρέχον υπόλοιπό της στα € 250 εκατ. και στις 27 Νοεμβρίου, προχώρησε στην μερική ακύρωση της τιτλοποίησης επιχειρηματικών δανείων ύψους € 2.352 εκατ., διαμορφώνοντας το τρέχον υπόλοιπο της σε € 235 εκατ.

Με ημερομηνία 30 Ιουνίου 2019 καλυμμένες ομολογίες συνολικής ονομαστικής αξίας € 4.030 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 4.030 εκατ.) έκδοσης Τράπεζας Πειραιώς, διακρατούνται στο σύνολό τους από τον Όμιλο και την Τράπεζα. Πρόκειται για την Σειρά Καλυμμένων Ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 εκατ., λήξης Νοεμβρίου 2019 (Σειρά 3, αρχικής λήξης Φεβρουαρίου 2018), την Σειρά Καλυμμένων Ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 εκατ., λήξης Νοεμβρίου 2020 (Σειρά 5, αρχικής λήξης Μαΐου 2019), την Σειρά Καλυμμένων Ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 εκατ., λήξης Ιανουαρίου 2021 (Σειρά 6, αρχικής λήξης Ιουλίου 2019) και την Σειρά Καλυμμένων Ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 εκατ., λήξης Φεβρουαρίου 2020 (Σειρά 7), που είναι πλήρως ιδιοκατεχόμενες. Επιπλέον, ο Όμιλος και η Τράπεζα ιδιοκατέχουν τίτλους ονομαστικής αξίας € 30 εκατ. από την Σειρά Καλυμμένων Ομολογιών ονομαστικής αξίας € 500 εκατ., λήξης Οκτωβρίου 2022 (Σειρά 4).

Δ) Μεσομακροπρόθεσμοι τίτλοι Κύριου Χρέους

Οι τίτλοι Κύριου Χρέους εκδίδονται μέσω του προγράμματος EMTN είτε απευθείας από την Τράπεζα είτε μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC και φέρουν την εγγύηση της Τράπεζας.

Η Τράπεζα δεν προέβη σε καμία έκδοση ομολόγου Κύριου Χρέους μέσω του προγράμματος EMTN εντός της περιόδου που έληξε την 30 Ιουνίου 2019.

19 Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Ομόλογο σταθερού επιτοκίου μειωμένης εξασφάλισης	395	-	-	-
Δανειακές υποχρεώσεις σταθερού επιτοκίου	-	-	395	-
Σύνολο	395	0	395	0

Στις 26 Ιουνίου 2019, η Piraeus Group Finance PLC εξέδωσε το Ομόλογο Tier II, ονομαστικής αξίας € 400 εκατ., λήξης Ιουνίου 2029. Ο παραπάνω τίτλος εκδόθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος EMTN, φέρει την εγγύηση της Τράπεζας και το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 9,75% για τα πρώτα 5 έτη πληρωτέο σε ετήσια βάση. Εφόσον το Ομόλογο Tier II δεν εξαγοραστεί από τον εκδότη κατά την ημερομηνία εξαγοράς, το νέο επιτόκιο καθορίζεται βάσει του ισχύοντος 5ετούς επιτοκίου mid swap πλέον 9,952%. Το Ομόλογο Tier II, είναι εξαγοράσιμο ολικώς από την Piraeus Group Finance PLC στην ονομαστική του αξία, στις 26 Ιουνίου 2024, με προϋπόθεση την έγκριση της αρμόδιας Εποπτικής Αρχής. Οι δανειακές υποχρεώσεις σταθερού επιτοκίου της Τράπεζας αφορούν στο ποσό με το οποίο χρηματοδοτήθηκε η Τράπεζα δυνάμει της δανειακής σύμβασης με την Piraeus Group Finance PLC, που αφορά στις προσόδους του Ομολόγου Tier II, που εξέδωσε η τελευταία.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν προέβησαν σε καμία επαναγορά του Ομολόγου Tier II εντός του 1^{ου} εξαμήνου 2019.

20 Υποχρεώσεις μισθώσεων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των συνολικών υποχρεώσεων μίσθωσης του Ομίλου και της Τράπεζας. Ο Όμιλος έχει επιλέξει να εξαιρέσει την αναγνώριση για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και συνεπώς η ανάλυση που ακολουθεί δεν περιλαμβάνει μισθώσεις με υπολειμματική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών από την 1 Ιανουαρίου 2019.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	1/1/2019	30/6/2019	1/1/2019
Έως 1 έτος	32	32	28	29
Από 1 έως 5 έτη	93	96	85	89
Άνω των 5 ετών	56	65	60	68
Σύνολο μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων	181	192	173	186

Στις 30 Ιουνίου 2019 η παρούσα αξία των υποχρεώσεων από μισθώσεις ανέρχεται σε € 148 εκατ. για τον Όμιλο (1 Ιανουαρίου 2019: € 157 εκατ.) και σε € 156 εκατ. για την Τράπεζα (1 Ιανουαρίου 2019: € 167 εκατ.).

Οι υποχρεώσεις μισθώσεων περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπές υποχρεώσεις». Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επίπτωση της υιοθέτησης του Δ.Π.Χ.Α. 16 την 1 Ιανουαρίου του 2019 παρακαλώ ανατρέξτε στη Σημείωση 28.

21 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις

21.1 Νομικά θέματα

Στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπάρχουν εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου και της Τράπεζας. Για τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη στις Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, η Διοίκηση επί του παρόντος δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία καθώς:

- α) οι αγωγές είτε βρίσκονται σε αρχικό στάδιο είτε μπορεί να διαρκέσουν αρκετά χρόνια χωρίς κάποια βεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, ή
- β) υπάρχουν σημαντικά νομικά ζητήματα σε εκκρεμότητα που πρέπει να επιλυθούν τα οποία θα επέφεραν σημαντική μεταβολή στην αξιολόγηση.

Ωστόσο, με βάση την κρίση της Διοίκησης και τη γνωμοδότηση των Νομικών Υπηρεσιών του Ομίλου και της Τράπεζας, η οριστική διευθέτηση των εν λόγω υποθέσεων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην Ενδιάμεση Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, στην Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών του Ομίλου και της Τράπεζας. Το ποσό των προβλέψεων που σχετίζονται με επίδικες απαιτήσεις και το οποίο έχει αναγνωρίσει η Διοίκηση κατά την 30 Ιουνίου 2019 για τον Όμιλο και την Τράπεζα ανέρχεται σε € 33 εκατ. και € 27 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 35 εκατ. και € 28 εκατ. αντίστοιχα).

21.2 Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση του 2010.

Για τις χρήσεις 2011 - 2016, απαιτήθηκαν φορολογικοί έλεγχοι για την Τράπεζα και όλες τις Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες. Οι εν λόγω φορολογικοί έλεγχοι διενεργήθηκαν από τους ορκωτούς ελεγκτές κατά το Ν.2190/1920 σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, όπως ίσχυαν.

Από τη χρήση 2016 και μετά η έκδοση του Φορολογικού Πιστοποιητικού Ελέγχου έγινε προαιρετική, ωστόσο, η Διοίκηση επέλεξε για την Τράπεζα και τις ελληνικές θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου να συνεχίσουν τη λήψη του Φορολογικού Πιστοποιητικού από τους σχετικούς ορκωτούς ελεγκτές. Η φορολογική αρχή διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει σε φορολογικό έλεγχο εντός του θεσπισθέντος πλαισίου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 36 του Ν.4174/2013.

Για τις χρήσεις 2011 και 2012, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 του Ν.2238/1994, έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας και έχει εκδοθεί το Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου από την εταιρεία PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη και ευρήματα.

Ο φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2013 έχει ολοκληρωθεί από την PricewaterhouseCoopers A.E. και το σχετικό Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου, έχει εκδοθεί και υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών, διατυπώνεται δε, θέμα έμφασης, αναφορικά με τις διατάξεις που εφαρμόστηκαν για την φορολογική αντιμετώπιση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ελληνικών υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τις οποίες στοιχειοθετείται η απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις.

Για τις χρήσεις 2014, 2015 και 2016, έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας από την PricewaterhouseCoopers A.E. και έχει εκδοθεί το Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου χωρίς να διατυπώνεται επιφύλαξη και ευρήματα. Για τη χρήση 2017, ο φορολογικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί από την Deloitte A.E. και έχει εκδοθεί το Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου χωρίς να διατυπώνεται επιφύλαξη και ευρήματα. Για την χρήση 2018, ο φορολογικός έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη και διενεργείται από τον τακτικό ελεγκτή της Τράπεζας Deloitte A.E.

Όσον αφορά στις ημεδαπές θυγατρικές του Ομίλου που υποχρεούνται σε έλεγχο από ορκωτό ελεγκτή και για τις οποίες η Διοίκηση έχει επιλέξει προαιρετικά να αποκτήσει τα πιστοποιητικά ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, οι φορολογικοί έλεγχοι των εταιρειών αυτών για τη χρήση 2017 έχουν ολοκληρωθεί και έχουν εκδοθεί τα σχετικά Φορολογικά Πιστοποιητικά Ελέγχου, ενώ για την χρήση 2018 διενεργείται ήδη από τους νόμιμους ελεγκτές των εταιρειών φορολογικός έλεγχος, χωρίς να έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Οι ανέλεγκτες χρήσεις των θυγατρικών, συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών του Ομίλου παρατίθενται στη Σημείωση 15 των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου, οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Οι Φορολογικές Αρχές δεν έχουν ελέγξει όλες τις χρήσεις των θυγατρικών εταιρειών και συνεπώς οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές.

Πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις μπορούν να επιβληθούν ως αποτέλεσμα των εν λόγω φορολογικών ελέγχων που διενεργούνται από τις Φορολογικές Αρχές αν και δεν αναμένεται να έχει ουσιώδη επίπτωση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

21.3 Πιστωτικές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος και η Τράπεζα, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, συνάπτει συμβατικές πιστωτικές δεσμεύσεις με τους πελάτες του προκειμένου να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές τους ανάγκες ή υποχρεώσεις. Οι συμβατικές δεσμεύσεις, λόγω της φύσης τους, αντιμετωπίζονται ως στοιχεία εκτός ισολογισμού. Οι Πιστωτικές δεσμεύσεις αφορούν Εγγυητικές επιστολές, Εγγύγυες πιστώσεις και Εγκεκριμένες αλλά μη εκταμειωθείσες πιστωτικές διευκολύνσεις. Γενικά οι Εγγυητικές επιστολές και Εγγύγυες πιστώσεις διασφαλίζουν την πληρωμή σε τρίτο μέρος για εμπορικές συναλλαγές ενός πελάτη ή εγγυώνται την καλή εκτέλεση μιας συμφωνίας ενός πελάτη σε τρίτο εμπλεκόμενο. Οι μη ανακληθείσες αχρησιμοποίητες πιστωτικές δεσμεύσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας από τον πελάτη. Ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνωρίζοντας τον εγγενή πιστωτικό κίνδυνο αυτών των Πιστωτικών δεσμεύσεων, εφαρμόζει την ίδια Πιστοδοτική Πολιτική, τις ίδιες εγκριτικές διαδικασίες και ελέγχους όπως αυτά εφαρμόζονται στα Δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος.

Κατά την 30 Ιουνίου 2019 ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν αναλάβει τις ακόλουθες πιστωτικές δεσμεύσεις:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Εγγυητικές επιστολές	2.956	2.788	3.171	3.012
Εγγύγυες Πιστώσεις	28	33	27	32
Μη ανακλητά αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	467	469	465	513
Συνολικές δεσμεύσεις	3.450	3.290	3.664	3.556

Τα μη ανακλητά αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια της 30 Ιουνίου 2019 προσμετρώνται στον υπολογισμό του Σταθμισμένου Ενεργητικού (RWA) για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας υπό τους εν ισχύ κεφαλαιακούς κανόνες. Σημειώνεται ότι υπολογίζεται αναμενόμενη Πιστωτική Ζημιά (ECL allowance) για τα μη ανακλητά αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια καθώς και για τις ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές.

Η πρόβλεψη που σχηματίστηκε για τις δανειακές δεσμεύσεις με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 9 κατά την 30 Ιουνίου 2019 ανέρχεται για τον Όμιλο και την Τράπεζα σε € 125 εκατ. και € 126 εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2018: € 131 εκατ. και € 132 εκατ. αντίστοιχα) και περιλαμβάνεται στη γραμμή «Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη» της Ενδιάμεσης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

21.4 Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	751	646	751	646
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.420	1.841	1.420	1.841
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	539	39	539	39
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	34	5	34	5
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	29	29	29	29
	2.773	2.560	2.773	2.560

Τα ανωτέρω στοιχεία σε ενέχυρο χρησιμοποιούνται για άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα σύμφωνα με τους

γενικούς όρους που ισχύουν για τέτοιου είδους συμφωνίες, για την κάλυψη κινδύνων από α) συναλλαγές παραγώγων για τις οποίες υπάρχουν συμβάσεις ISDA (International Swaps and Derivatives Association) και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου CSA (Credit Support Annex), και β) διατραπεζικές συμφωνίες επαναγοράς τίτλων όπου χρησιμοποιούνται συμβάσεις GMRA (Global Master Repurchase Agreements).

Στο πλαίσιο διατραπεζικών συναλλαγών επαναγοράς χρεογράφων (repo) χρησιμοποιούνται για άντληση ρευστότητας τίτλοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 2.712 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα (31 Δεκεμβρίου 2018: € 2.178 εκατ. και € 2.368 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα), εκ των οποίων ονομαστική αξία € 1.075 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα (31 Δεκεμβρίου 2018: € 1.204 εκατ. και € 1.394 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα) αφορά τίτλους εκδοθέντες από το Ελληνικό Δημόσιο και ονομαστική αξία € 505 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα (31 Δεκεμβρίου 2018: € 622 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα) αφορά διακρατούμενους πιστωτικούς τίτλους.

Επιπλέον των ανωτέρω στοιχείων σε ενέχυρο, κατά την 30 Ιουνίου 2019 ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν δεσμεύσει περιουσιακά στοιχεία ποσού € 168 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 168 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα) που περιλαμβάνονται στα «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων», στα πλαίσια εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής από το Ελληνικό Δημόσιο.

Σημειώνεται επίσης ότι τα «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» που εμφανίζονται στον παραπάνω πίνακα, αφορούν δάνεια τα οποία έχουν ενεχυριαστεί στο πλαίσιο χρηματοδότησης από την Ε.Κ.Τ.

22 Μετοχικό κεφάλαιο και υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες

	Τράπεζα			Σύνολο	Όμιλος Σύνολο	Ίδιες μετοχές
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	2.620	13.075	2.040	17.735		(1)
Αγορές / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-		0
Υπόλοιπο 31/12/2018	2.620	13.075	2.040	17.735		(1)
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2019	2.620	13.075	2.040	17.735		(1)
Αγορές / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-		(0)
Υπόλοιπο 30/6/2019	2.620	13.075	2.040	17.735		(1)

	Αριθμός μετοχών		
	Τράπεζα		Όμιλος
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες Μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	436.659.164	(191.669)	436.467.495
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(4.707.405)	(4.707.405)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	4.530.947	4.530.947
Υπόλοιπο 31/12/2018	436.659.164	(368.127)	436.291.037
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2019	436.659.164	(368.127)	436.291.037
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(3.954.243)	(3.954.243)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	4.033.641	4.033.641
Υπόλοιπο 30/6/2019	436.659.164	(288.729)	436.370.435

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την 30 Ιουνίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018, ανέρχεται σε € 2.619.954.984 διαιρούμενο σε 436.659.164 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 6,00 η κάθε μία.

Επιπρόσθετα, οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες της Τράπεζας, που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2015, και καλύφθηκαν αποκλειστικά από το ΤΧΣ με ομόλογα εκδόσεως ESM, κατά την 30 Ιουνίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018, αντιστοιχούν στο ποσό των € 2.040 εκατ.

Οι βασικότεροι όροι των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Σε περίπτωση που ο δείκτης CET 1 της Τράπεζας υπολογισμένος σε ατομική ή ενοποιημένη βάση είναι κατώτερος από 7%, οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες θα μετατρέπονται υποχρεωτικά σε κοινές μετοχές, ο δε αριθμός των κοινών μετοχών που εκδίδονται ανά κάτοχο θα καθορίζεται διαιρώντας το 116% της ονομαστικής αξίας των ανεξόφλητων υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών που έχει στην κατοχή του δια την τιμή μετατροπής.
- Οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες αποφέρουν τόκο, καταβλητέο ετησίως δεδουλευμένο με ετήσιο επιτόκιο 8%. Οι καταβολές τόκου (είτε συνολικά είτε εν μέρει) εναπόκεινται αποκλειστικά στη διακριτική ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Τυχόν ακυρωθέντες τόκοι δεν συσσωρεύονται ούτε είναι πληρωτέοι και απαιτητοί στο μέλλον. Σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος, η μη καταβολή τόκου δεν συνιστά γεγονός αθέτησης υποχρέωσης. Στην περίπτωση όπου η Τράπεζα δεν καταβάλλει εξ' ολοκλήρου οποιοδήποτε καταβλητέο τόκο στη σχετική ημερομηνία καταβολής, τότε δεν καταβάλλονται μερίσματα επί των κοινών μετοχών έως την επόμενη πληρωμή τόκου από την Τράπεζα κατά την οικεία ημερομηνία καταβολής.
- Οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες μετατρέπονται υποχρεωτικά σε κοινές μετοχές, εάν δεν καταβληθούν από την Τράπεζα συνολικά ή μερικά οι καταβλητέοι τόκοι σε δύο ημερομηνίες καταβολής τόκου (όχι απαραίτητα συνεχόμενες), εξαιρουμένου προς το σκοπό αυτό κάθε τόκου που καταβάλλεται με την έκδοση κοινών μετοχών αντί καταβολής σε μετρητά.

Οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες δεν έχουν ορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής.

Την 30 Ιουνίου 2019, οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες συνιστούν μέρος των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας καθώς πληρούνται όλα τα κριτήρια των σχετικών διατάξεων του Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση».

Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16Γ του Ν. 3864/2010, κατά το χρονικό διάστημα συμμετοχής του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών από την Τράπεζα χωρίς έγκριση του ΤΧΣ. Οι αγορές και οι πωλήσεις ιδίων μετοχών εντός της χρήσης 2018 και του 1^{ου} εξαμήνου 2019, καθώς και οι κατεχόμενες ίδιες μετοχές κατά την 30 Ιουνίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 σχετίζονται με συναλλαγές οι οποίες διενεργούνται από τη θυγατρική εταιρία Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ. στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, που απορρέουν από την ιδιότητά της ως ειδικού διαπραγματευτή.

23 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Τακτικό αποθεματικό	84	108	69	69
Έκτακτο αποθεματικό	0	0	-	-
Αποθεματικό χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	185	97	185	93
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(59)	(59)	-	-
Αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	(27)	(27)	(27)	(27)
Λοιπά αποθεματικά	44	36	27	27
Λοιπά αποθεματικά	227	155	254	163
Αποτελέσματα εις νέον	(10.425)	(10.499)	(10.313)	(10.343)

Κίνηση λοιπών αποθεματικών	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	155	51	163	186
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	88	(22)	91	(23)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	2	(15)	-	-
Πωλήσεις	(18)	(8)	-	-
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	0	0	-	0
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	0	149	-	-
Υπόλοιπο λήξης	227	155	254	163

Κίνηση αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	97	119	93	116
Κέρδη/(ζημίες) από την αποτίμηση ομολόγων	118	(26)	118	(26)
Κέρδη/(ζημίες) από την αποτίμηση μετοχών	30	(10)	27	(10)
Απομειώσεις / (αναστροφές) απομειώσεων ομολόγων	(10)	(5)	(10)	(6)
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων	(9)	15	(2)	15
Αναβαλλόμενοι φόροι	(41)	5	(42)	4
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές	0	0	-	-
Υπόλοιπο λήξης	185	97	185	93

Κίνηση αποτελεσμάτων εις νέον	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	(10.499)	(10.308)	(10.343)	(10.362)
Κέρδη/(ζημίες) μετά φόρων για το έτος αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	41	(158)	30	51
Κέρδη/(ζημίες) από πωλήσεις ιδίων μετοχών	0	(1)	-	-
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα του σωρευμένου αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	2	(32)	-	(32)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	(2)	11	-	-
Πωλήσεις και μεταβολές ποσοστών συμμετοχής	33	(11)	-	-
Υπόλοιπο λήξης	(10.425)	(10.499)	(10.313)	(10.343)

24 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη νοούνται:

- α) τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου, ο Επικεφαλής του Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου, η Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, καθώς και οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι των σημαντικών θυγατρικών του Ομίλου, συλλογικά οι κατέχοντες καίριες Διοικητικές Θέσεις,
- β) τα οικογενειακά μέλη των προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις (μέχρι Α΄ βαθμού συγγένειας),
- γ) οι εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (των προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις καθώς και των οικογενειακών μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%,
- δ) οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας,
- ε) οι συγγενείς εταιρείες της Τράπεζας,
- στ) οι κοινοπραξίες της Τράπεζας και
- ζ) το ΤΧΣ, που οι κοινές μετοχές που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας παρέχουν τα ειδικά δικαιώματα του άρθρου 10 του Ν. 3864/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Οι συναλλαγές με τα προαναφερόμενα συνδεδεμένα μέρη διέπονται από τους συνήθεις όρους και συνθήκες αγοράς. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη, έχουν δοθεί μέσα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών του Ομίλου, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα, και ο κίνδυνος αποπληρωμής τους κυμαίνεται στο σύνηθες πλαίσιο των συνθηκών της αγοράς.

Οι συναλλαγές με τα πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις, καθώς και με τα λοιπά συνδεδεμένα μέρη, τα οποία περιλαμβάνουν τα συνδεδεμένα μέρη που αναφέρονται στα ως άνω σημεία (β) και (γ), αναλύονται στον κάτωθι πίνακα. Σημειώνεται ότι δεν υπήρχαν σημαντικές συναλλαγές με το ΤΧΣ κατά την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2019 και τη χρήση 2018.

Όμιλος (ποσά σε χιλ. €)	30/6/2019		31/12/2018	
	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Υπόλοιπο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	5.045	37	5.318	41
Υπόλοιπο καταθέσεων	1.708	93	892	160
Εγγυητικές επιστολές και ενέγγυες πιστώσεις	-	-	-	-

Όμιλος (ποσά σε χιλ. €)	1/1 - 30/6/2019		1/1 - 30/6/2018	
	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα	70	4	19	6
Έξοδα	6	0	0	0

Τράπεζα (ποσά σε χιλ. €)	30/6/2019		31/12/2018	
	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Υπόλοιπο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	5.045	37	5.318	41
Υπόλοιπο καταθέσεων	1.611	93	797	160
Εγγυητικές επιστολές και ενέγγυες πιστώσεις	-	-	-	-

Τράπεζα (ποσά σε χιλ. €)	1/1 - 30/6/2019		1/1 - 30/6/2018	
	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα	69	4	19	6
Έξοδα	5	0	0	0

Παροχές προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις (ποσά σε χιλ. €)	Όμιλος		Τράπεζα	
	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
Βραχυπρόθεσμες παροχές	2.667	2.240	2.268	2.104
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	43	157	38	151

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές των προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις περιλαμβάνουν τους μισθούς, τις αμοιβές, τις εργοδοτικές εισφορές και τις λοιπές επιβαρύνσεις. Το κονδύλι “Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία” περιλαμβάνει το κόστος προγραμμάτων για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για προγράμματα παροχών σε πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις διαμορφώθηκε σε € 1 εκατ. την 30 Ιουνίου 2019, από € 2 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2018 για τον Όμιλο και την Τράπεζα, αντίστοιχα. Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση.

24.1 Θυγατρικές εταιρείες

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με θυγατρικές της εταιρείες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

(ποσά σε χιλ. €)	Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.501	141.608
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	2.535.691	2.433.336
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	3.032	2.178
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	184.460	187.409
Σύνολο	2.732.685	2.764.530
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	6	320.138
Υποχρεώσεις προς πελάτες	282.688	235.755
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία στο αποσβέσιμο κόστος	51.226	57.511
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	395.553	-
Λοιπές υποχρεώσεις	66.969	15.175
Σύνολο	796.443	628.579

(ποσά σε χιλ. €)	Τράπεζα	
	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	26.010	30.791
Έσοδα προμηθειών	5.859	4.119
Λοιπά έσοδα	1.153	(1.075)
Σύνολο	33.023	33.835
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(3.597)	(5.765)
Έξοδα προμηθειών	(34)	(6.087)
Λειτουργικά έξοδα	(11.235)	(14.149)
Σύνολο	(14.866)	(26.001)

Οι εγγυητικές επιστολές προς τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου κατά την 30 Ιουνίου 2019 ανέρχονται σε € 220 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 228 εκατ.). Οι λοιπές υποχρεώσεις της 30 Ιουνίου 2019 περιλαμβάνουν ποσό € 57 εκατ. το οποίο αφορά τις υποχρεώσεις από μισθώσεις ακινήτων θυγατρικών εταιρειών της Τράπεζας σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 16. Καθώς ο Όμιλος δεν προέβη σε αναδρομική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 βάσει των μεταβατικών διατάξεων του εν λόγω προτύπου, το συγκριτικό ποσό της 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν περιλαμβάνει υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων θυγατρικών εταιρειών.

24.2 Συγγενείς εταιρείες

Οι συναλλαγές και τα αποτελέσματα με τις συγγενείς εταιρείες, παρουσιάζονται παρακάτω:

(ποσά σε χιλ. €)	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	1.034.317	1.061.837	1.030.727	1.057.632
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	1.077	-	1.077
Λοιπές απαιτήσεις	3.694	3.560	544	197
Καταθέσεις	51.719	83.646	51.719	69.247
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	5.268	-	5.268	-
Λοιπές υποχρεώσεις	9.701	3.535	7.402	1.692

(ποσά σε χιλ. €)	Όμιλος		Τράπεζα	
	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
Συνολικά έξοδα και κεφαλαιουχικές δαπάνες	(14.580)	(8.319)	(14.563)	(7.506)
Συνολικά έσοδα	22.355	25.564	20.737	23.797

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για απομείωση επί δανείων σε συγγενείς εταιρείες για τον Όμιλο και την Τράπεζα διαμορφώθηκε στις 30 Ιουνίου 2019 σε € 45 εκατ. και € 44 εκατ. αντίστοιχα, από € 87 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι εγγυητικές επιστολές προς τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου και της Τράπεζας κατά την 30 Ιουνίου 2019 ανέρχονται σε € 11 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 7 εκατ.). Οι λοιπές υποχρεώσεις της 30 Ιουνίου 2019 περιλαμβάνουν ποσό € 6 εκατ. το οποίο αφορά τις υποχρεώσεις από μισθώσεις ακινήτων συγγενών εταιρειών του Ομίλου σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 16. Καθώς ο Όμιλος δεν προέβη σε αναδρομική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 βάσει των μεταβατικών διατάξεων του εν λόγω προτύπου, το συγκριτικό ποσό της 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν περιλαμβάνει υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων συγγενών εταιρειών.

24.3 Κοινοπραξίες

Οι συναλλαγές και τα αποτελέσματα με τις κοινοπραξίες παρουσιάζονται παρακάτω:

(ποσά σε χιλ. €)	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	53.075	52.652	53.075	52.652

(ποσά σε χιλ. €)	Όμιλος		Τράπεζα	
	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018	1/1 - 30/6/2019	1/1 - 30/6/2018
Συνολικά έσοδα	424	416	424	416

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για απομείωση επί δανείων σε κοινοπραξίες την 30 Ιουνίου 2019 διαμορφώθηκε σε € 42 εκατ. για τον Όμιλο και σε € 42 εκατ. για την Τράπεζα (31 Δεκεμβρίου 2018: € 42 εκατ. για τον Όμιλο και € 42 εκατ. για την Τράπεζα).

25 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο των ενοποιούμενων εταιρειών

Ακολουθεί η ανάλυση των μεταβολών στο χαρτοφυλάκιο ενοποιούμενων εταιρειών κατά το 1^ο εξάμηνο 2019:

α) Ιδρύσεις Εταιρειών:

Την 1 Φεβρουαρίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς ίδρυσε την κατά 50,00% εταιρεία, Πείργκα Κύθνου ΙΚΕ, καταβάλλοντας το αναλογούν μετοχικό κεφάλαιο ύψους € 833 χιλ. Η εταιρεία κατηγοριοποιήθηκε στο χαρτοφυλάκιο των κοινοπραξιών.

Την 2 Μαΐου 2019, η κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., ίδρυσε την κατά 100,00% εταιρεία, Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD, καταβάλλοντας το ποσό των € 511 χιλ.

β) Συμμετοχή σε αυξήσεις/ μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου - Μεταβολές ποσοστών συμμετοχής:

Την 4 Φεβρουαρίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 344 χιλ. της κατά 75,37% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς, ΑΧΑΪΑ Clauss Estate A.E., αυξάνοντας έτσι το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία σε 75,49%.

Την 13 Φεβρουαρίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 3 εκατ. της κατά 100,00% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς, Trieris Two Real Estate Ltd, διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 22 Φεβρουαρίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 540 χιλ. της κατά 100,00% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς, Πλειάδες Estate A.E., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 13 Μαρτίου 2019, πιστοποιήθηκε από την κατά 23,07% συγγενή εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Unisoft A.E., η αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 5 εκατ., με κεφαλαιοποίηση των δανειακών της υποχρεώσεων, μεταξύ των οποίων και υποχρεώσεων προς την Τράπεζα Πειραιώς ύψους € 1 εκατ. Κατόπιν τούτου, η Τράπεζα Πειραιώς αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία σε 26,73%.

Κατά τη διάρκεια του 1^{ου} τριμήνου 2019, η κατά 50,00% συμμετοχή του Ομίλου, ΑΕΠ Ελαιώνα Α.Ε., η οποία κατηγοριοποιείται στο χαρτοφυλάκιο των κοινοπραξιών του Ομίλου, προέβη σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου συνολικού ύψους € 7 εκατ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Trieris Two Real Estate LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 3,5 εκατ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην Εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια του 1^{ου} τριμήνου 2019, η κατά 30,00% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 79 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας € 24 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 11 Απριλίου 2019, η κατά 30,00% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 56 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 17 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 24 Απριλίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισφορά σε είδος ύψους € 2 εκατ. της κατά 100,00% θυγατρικής της

εταιρείας, Gama Asset Management EOOD, διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου.

Την 2 Μαΐου 2019, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Piraeus Bank Bulgaria A.D., Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD, απέκτησε από την κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., το 100,00% της εταιρείας Beta Asset Management EOOD, το 100,00% της εταιρείας Gama Asset Management EOOD, το 100,00% της εταιρείας Emerald Investments EOOD, το 100,00% της εταιρείας Asset Management Bulgaria EOOD, το 100,00% της εταιρείας Varna Asset Management EOOD, το 100,00% της εταιρείας Delta Asset Management EOOD και το 100,00% της εταιρείας Besticar Bulgaria EOOD. Κατόπιν των παραπάνω, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις προαναφερόμενες εταιρείες παρέμεινε αμετάβλητο σε 99,98%.

Την 21 Μαΐου 2019, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Bulfina E.A.D., απέκτησε από την κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., το 100,00% της εταιρείας Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην εταιρεία αυξήθηκε σε 100,00%.

Την 21 Ιουνίου 2019, η κατά 50,01% συγγενής συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus - TANEQ Capital Fund A.K.E.Σ., αύξησε το ενεργητικό της κατά το ποσό των € 60 χιλ.. Η Τράπεζα Πειραιώς κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 30 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

γ) Εκκαθαρίσεις – Πωλήσεις εταιρειών:

Την 31 Ιανουαρίου 2019, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Πειραιώς Green Investments A.E., διεγράφη από το Γ.Ε.Μ.Η.

Την 28 Φεβρουαρίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς πώλησε το σύνολο της συμμετοχής στην κατά 98,83% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία Tirana Bank S.A., έναντι τιμήματος € 57 εκατ.

Την 18 Απριλίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς πώλησε το σύνολο της συμμετοχής της στην κατά 26,73% συγγενή της εταιρεία, Unisoft A.E., έναντι τιμήματος € 700 χιλ.

Την 13 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς πώλησε το σύνολο της συμμετοχής της στην κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία Piraeus Bank Bulgaria A.D., έναντι τιμήματος € 75 εκατ.. Κατόπιν τούτου, η κατά 99,98% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Insurance Brokerage EOOD, δεν ανήκει στον Όμιλο.

Η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Real Estate Consultants SRL, έχει τεθεί σε καθεστώς εκκαθάρισης.

26 Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν συμμορφωθεί από την 1 Ιανουαρίου 2014 με το ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014.

Το ρυθμιστικό πλαίσιο απαιτεί από τα Πιστωτικά Ιδρύματα να διατηρούν σε επίπεδο Ομίλου και Τράπεζας ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει του άρθρου 92 του CRR, διαμορφώνονται ως εξής:

	Όμιλος	Τράπεζα
Δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio)	4,5%	4,5%
Δείκτες Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio)	6,0%	6,0%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (CAD ratio)	8,0%	8,0%

Από τις 4 Νοεμβρίου 2014, στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM, ο Όμιλος και η Τράπεζα υπόκεινται στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ.

Βάσει της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP), η ΕΚΤ γνωστοποίησε στον Όμιλο Πειραιώς τη συνολική κεφαλαιακή του απαίτηση, η οποία ισχύει από την 1 Μαρτίου 2019.

Σύμφωνα με τη σχετική απόφαση, η Τράπεζα Πειραιώς οφείλει να διατηρεί σε ατομική και ενοποιημένη βάση, Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (Overall Capital Requirements - OCR) ύψους 14,00% (2018: 13,625%), ο οποίος περιλαμβάνει:

α) τις ελάχιστες συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι της Βασιλείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 92(1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 ύψους 8%,

β) τις επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις υπό τον Πυλώνα ΙΙ της Βασιλείας βάσει του άρθρου 16(2) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 ύψους 3,25% (έναντι 3,75% της προηγούμενης απόφασης),

γ) το μεταβατικό απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου του Νόμου υπ' αριθ. 4261/2014, το οποίο βρίσκεται σε πλήρη ισχύ το 2019 και ανέρχεται σε 2,5% (1,875% το 2018) και

δ) το μεταβατικό απόθεμα ασφαλείας O-SII (άλλων συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων) του Νόμου υπ' αριθ. 4261/2014 το οποίο για το 2019 ανέρχεται σε 0,25% (0% το 2018).

Οι βασικοί στόχοι της Διοίκησης σχετικά με τη διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας είναι:

- η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι αναλαμβανόμενων κινδύνων, σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο,
- η διαφύλαξη της δυνατότητας του Ομίλου και της Τράπεζας να συνεχίσουν απρόσκοπτα τις δραστηριότητές τους έτσι ώστε να προσφέρουν αποδόσεις και οφέλη στους μετόχους και να διασφαλίζουν την εμπιστοσύνη των συναλλασσόμενων,
- η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης, η οποία να στηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης του Ομίλου και
- η διατήρηση και ενίσχυση των υφιστάμενων υποδομών, πολιτικών, διαδικασιών και μεθοδολογιών για την επαρκή κάλυψη των εποπτικών του αναγκών, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα κύρια μεγέθη της κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου και της Τράπεζας για την 30 Ιουνίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018, όπως υπολογίστηκαν βάσει των κανόνων του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και μετά την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) και των μεταβατικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2395/2017 που αφορά τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30/6/2019	31/12/2018	30/6/2019	31/12/2018
Μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 Capital)	6.476	6.489	6.664	6.689
Μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (Tier 1 Capital)	6.476	6.489	6.664	6.689
Συνολικά Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια	6.871	6.489	7.059	6.689
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	46.632	47.554	45.129	45.563
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1 Capital ratio)	13,89%	13,65%	14,77%	14,68%
Δείκτης κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (T1 Capital ratio)	13,89%	13,65%	14,77%	14,68%
Συνολικός δείκτης κεφαλαίου (Total Capital Ratio)	14,73%	13,65%	15,64%	14,68%

Τον Ιούνιο 2019 η Τράπεζα Πειραιώς ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση Κεφαλαιακού Μέσου της Κατηγορίας 2, αντλώντας € 400 εκατ. στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδίου κεφαλαιακής ενίσχυσής της. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας για τον Όμιλο και την Τράπεζα Πειραιώς διαμορφώθηκε σε 14,73% (δείκτης CET1 13,89%) και 15,64% (δείκτης CET1 14,77%) αντιστοίχως, καλύπτοντας πλήρως τα υφιστάμενα επίπεδα Συνολικών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (OCR).

Ο pro-forma συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Βασιλείας III του Ομίλου, μετά την ενσωμάτωση της θετικής επίδρασης στο σταθμισμένο έναντι κινδύνων ενεργητικό (Risk Weighted Assets - RWA) από την πώληση χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων (που περιλαμβάνονταν στα Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού στις 30 Ιουνίου 2019) και συμπεριλαμβανομένων των κερδών του 2019, διαμορφώνεται στο 14,92%.

Η Τράπεζα προχωράει στην εφαρμογή περαιτέρω πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της κεφαλαιακής της θέσης, χωρίς την έκδοση κοινών μετοχών, με στόχο τη δημιουργία κεφαλαιακών αποθεμάτων που υπερβαίνουν τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις.

27 Αναμορφώσεις/ αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών πληροφοριών συγκριτικής περιόδου

Παρατίθενται οι αναμορφώσεις/ αναταξινομήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων των περιόδων 1/1 - 30/6/2018 και 1/4 - 30/6/2018.

Για σκοπούς παρουσίασης, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναταξινομήσαν τα έξοδα επιβράβευσης πελατείας από τους τόκους και τα διοικητικά έξοδα στα έξοδα προμηθειών. Επιπρόσθετα, οι δαπάνες που συνδέονται άρρηκτα με τις πιστωτικές κάρτες αναταξινομήθηκαν από τα διοικητικά έξοδα στα έξοδα προμηθειών.

Όμιλος	1/1 - 30/6/2018		
	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά
Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	954	-	954
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(254)	6	(248)
Καθαρά έσοδα από τόκους	699	6	706
Έσοδα προμηθειών	180	-	180
Έξοδα προμηθειών	(31)	(10)	(42)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	149	(10)	139
Έσοδα από μερίσματα	7	-	7
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	24	-	24
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(19)	-	(19)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	17	-	17
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	34	-	34
Σύνολο καθαρών εσόδων	910	(4)	906
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(384)	-	(384)
Έξοδα διοίκησης	(212)	4	(208)
Αποσβέσεις	(52)	-	(52)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(2)	-	(2)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(650)	4	(646)
Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	260	0	260
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(245)	-	(245)
Αναστροφές/ (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(20)	-	(20)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	7	-	7
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	(50)	-	(50)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(4)	-	(4)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	0	-	0
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	11	-	11
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(24)	-	(24)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	(64)	0	(64)
Φόρος εισοδήματος	6	-	6
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(58)	0	(58)
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(313)	-	(313)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου	(370)	0	(370)
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(55)	-	(55)
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(3)	-	(3)
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(312)	-	(312)
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(1)	-	(1)
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας (σε €):			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά	(0,12)	-	(0,12)
- Προσαρμοσμένα	(0,12)	-	(0,12)
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
- Βασικά	(0,71)	-	(0,71)
- Προσαρμοσμένα	(0,71)	-	(0,71)

Όμιλος	1/4 - 30/6/2018		
	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά
Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	476	-	476
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(127)	3	(124)
Καθαρά έσοδα από τόκους	349	3	352
Έσοδα προμηθειών	92	-	92
Έξοδα προμηθειών	(18)	(5)	(23)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	75	(5)	70
Έσοδα από μερίσματα	7	-	7
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	25	-	25
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(24)	-	(24)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	7	-	7
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	21	-	21
Σύνολο καθαρών εσόδων	460	(2)	458
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(125)	-	(125)
Έξοδα διοίκησης	(112)	2	(110)
Αποσβέσεις	(25)	-	(25)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(2)	-	(2)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(264)	2	(262)
Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	196	0	196
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(82)	-	(82)
Αναστροφές/ (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(9)	-	(9)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	(8)	-	(8)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	(32)	-	(32)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(3)	-	(3)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	0	-	0
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	5	-	5
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(16)	-	(16)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	51	0	51
Φόρος εισοδήματος	(29)	-	(29)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	22	0	22
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(310)	-	(310)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου	(287)	0	(287)
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	24	-	24
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	-	(2)
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(309)	-	(309)
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(1)	-	(1)
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας (σε €):			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά	0,05	-	0,05
- Προσαρμοσμένα	0,05	-	0,05
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
- Βασικά	(0,71)	-	(0,71)
- Προσαρμοσμένα	(0,71)	-	(0,71)

Τράπεζα	1/1 - 30/6/2018		
	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά
Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	943	-	943
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(257)	6	(251)
Καθαρά έσοδα από τόκους	686	6	693
Έσοδα προμηθειών	150	-	150
Έξοδα προμηθειών	(32)	(10)	(42)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	118	(10)	108
Έσοδα από μερίσματα	6	-	6
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	20	-	20
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(26)	-	(26)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	17	-	17
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	1	-	1
Σύνολο καθαρών εσόδων	824	(4)	820
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(363)	-	(363)
Έξοδα διοίκησης	(202)	4	(198)
Αποσβέσεις	(47)	-	(47)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(2)	-	(2)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(615)	4	(611)
Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	209	-	209
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(270)	-	(270)
Αναστροφές/ (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(17)	-	(17)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	7	-	7
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	(83)	-	(83)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(4)	-	(4)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	(0)	-	(0)
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	13	-	13
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	(145)	0	(145)
Φόρος εισοδήματος	21	-	21
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου	(124)	0	(124)

Τράπεζα	1/4 - 30/6/2018		
	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά
Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	468	-	468
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(128)	3	(125)
Καθαρά έσοδα από τόκους	340	3	343
Έσοδα προμηθειών	77	-	77
Έξοδα προμηθειών	(18)	(5)	(23)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	59	(5)	54
Έσοδα από μερίσματα	6	-	6
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	25	-	25
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(30)	-	(30)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	7	-	7
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	(1)	-	(1)
Σύνολο καθαρών εσόδων	405	(2)	404
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(114)	-	(114)
Έξοδα διοίκησης	(106)	2	(104)
Αποσβέσεις	(23)	-	(23)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(2)	-	(2)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(245)	2	(244)
Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	160	0	160
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(89)	-	(89)
Αναστροφές/ (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(9)	-	(9)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	(8)	-	(8)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	(83)	-	(83)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(3)	-	(3)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	(0)	-	(0)
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	5	-	5
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	(27)	0	(27)
Φόρος εισοδήματος	(17)	-	(17)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου	(44)	0	(44)

28 Γνωστοποιήσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Την 1 Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος και η Τράπεζα εφάρμοσαν τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις» (Δ.Π.Χ.Α. 16). Οι κάτωθι γνωστοποιήσεις που αφορούν στη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16 παρέχουν σχετική πληροφόρηση, προκειμένου να γίνει κατανοητή η επίπτωση της εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου χρηματοοικονομικής αναφοράς στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η Διοίκηση ξεκίνησε το πρόγραμμα υλοποίησης του Δ.Π.Χ.Α. 16 κατά το 2^ο τρίμηνο του 2018. Στο πλαίσιο υλοποίησης αυτού του προγράμματος, εφαρμόστηκαν οι απαραίτητες αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης και συστάθηκαν μία Οργανωτική Επιτροπή, ένα Γραφείο Διαχείρισης Έργου και διάφορες ομάδες έργου με συμμετέχοντες από διάφορες Μονάδες και

θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας. Η Οργανωτική Επιτροπή για τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16 συμμετείχε ενεργά στην όλη διαδικασία, διασφαλίζοντας την αποδοτική, αποτελεσματική, ορθή και έγκαιρη υλοποίηση του προγράμματος για το Δ.Π.Χ.Α. 16.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος για το Δ.Π.Χ.Α. 16, η Διοίκηση ανέπτυξε επαρκή λειτουργικότητα στην υφιστάμενη υποδομή πληροφοριακών συστημάτων της και στις διαδικασίες. Επιπλέον, η Διοίκηση βελτίωσε το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας, ενώ σχεδίασε και εφάρμοσε νέες εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας και διαδικασίες σε τομείς που κρίθηκε αναγκαίο της μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 16. Ορισμένοι από τους κύριους τομείς διακυβέρνησης και εσωτερικών ελέγχων είναι αυτοί που σχετίζονται με:

- α) Την επιλογή, μεταξύ των τριών εναλλακτικών μεθόδων μετάβασης που προβλέπονται στο πρότυπο, για την πρώτη εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16.
- β) Την αξιολόγηση συμβάσεων μίσθωσης αναφορικά με το εάν συνιστούν μίσθωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Α. 16.
- γ) Τον προσδιορισμό του διαφορικού επιτοκίου δανεισμού που θα εφαρμοστεί κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16 (Incremental Borrowing Rate - IBR).

Η Εκτελεστική Επιτροπή του Ομίλου παρακολούθησε την υλοποίηση του Προγράμματος για το Δ.Π.Χ.Α. 16 και συμμετείχε στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Εκτελεστική Επιτροπή του Ομίλου ενέκρινε το έγγραφο του Δ.Π.Χ.Α. 16 – Λογιστική Πολιτική, "Αναγνώριση και επιμέτρηση μισθώσεων σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 16", καθώς και τις παρούσες γνωστοποιήσεις για τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα ως μισθωτές αξιολόγησαν την εκτιμώμενη χρηματοοικονομική επίπτωση που θα έχει η αρχική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 στον Όμιλο και την Τράπεζα, όπως περιγράφεται παρακάτω. Η Διοίκηση συνεχίζει να ελέγχει και να βελτιώνει τις νέες λογιστικές διαδικασίες, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και το πλαίσιο διακυβέρνησης που καθίστανται αναγκαία από την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16. Συνεπώς, η εκτίμηση της αναμενόμενης χρηματοοικονομικής επίπτωσης από την αρχική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 ενδέχεται να διαφοροποιηθεί έως την οριστικοποίηση των Ενοποιημένων και Ατομικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που θα λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Παραδοχές της Διοίκησης για την Πρώτη Εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 και την αναμενόμενη χρηματοοικονομική επίπτωση.

Η Διοίκηση αξιοποιώντας τον πρακτικό κανόνα που προβλέπεται κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16, δεν επανεκτίμησε τις υφιστάμενες συμβάσεις αναφορικά με το να αυτές είναι ή περιέχουν συμβάσεις μίσθωσης. Αντίστοιχα, ο ορισμός της μίσθωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17 και τη διερμηνεία Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 4 θα συνεχίσει να εφαρμόζεται στις μισθώσεις που συνήφθησαν ή τροποποιήθηκαν πριν τη 1 Ιανουαρίου 2019.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα εφάρμοσαν το Δ.Π.Χ.Α. 16 για πρώτη φορά την 1 Ιανουαρίου 2019, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (Modified Retrospective Approach). Για την εφαρμογή της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης, η Διοίκηση επέλεξε:

- να επιμετρήσει την παρούσα αξία του υπολοίπου της υποχρέωσης από μίσθωση χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού της Τράπεζας που ίσχυε κατά την ημερομηνία της μετάβασης και να ορίσει την αξία των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης σε ποσό ίσο με το ποσό της υποχρέωσης από τη μίσθωση.

- να εφαρμόσει τον πρακτικό κανόνα για να εξαιρέσει τις αρχικές άμεσες δαπάνες από την αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης.

Το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού που χρησιμοποιήθηκε την 1 Ιανουαρίου 2019 βασίστηκε πάνω στην καμπύλη μηδενικού επιτοκίου του Ελληνικού Δημοσίου, προσαρμοζόμενο χαμηλότερα σύμφωνα με την αναμενόμενη προσαρμογή του πιστωτικού περιθωρίου για τα καλυμμένα ομόλογα. Ως αντιπροσωπευτικός δείκτης μηδενικού ρίσκου για την Ελλάδα θεωρήθηκε η καμπύλη απόδοσης του ομολόγου μηδενικού κουπονιού του Ελληνικού Δημοσίου όπως αυτή εξήχθη από το Bloomberg. Η προσαρμογή του πιστωτικού περιθωρίου υπολογίστηκε βάση του περιθωρίου με το οποίο διαπραγματεύονται τα καλυμμένα ομόλογα των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών, σε αντιπαραβολή με την καμπύλη των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου μηδενικού κουπονιού. Η ίδια διαδικασία υπολογισμού θα εφαρμόζεται σε κάθε περίοδο αναθεώρησης της αρχικής καμπύλης του διαφορικού επιτοκίου η οποία θα λαμβάνει χώρα σε τριμηνιαία βάση.

Αναφορικά με την ημερομηνία έναρξης μίσθωσης για τις συμβάσεις μίσθωσης που προέρχονται από τις εξαγορασθείσες τράπεζες, η Διοίκηση επέλεξε να χρησιμοποιήσει τις αντίστοιχες ημερομηνίες εξαγοράς ως ημερομηνίες έναρξης για τις προαναφερθείσες συμβάσεις.

Επιπλέον, τα παρακάτω έχουν εξαιρεθεί από το πλαίσιο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 για τους παρακάτω λόγους:

- Συμβάσεις μίσθωσης αορίστου, καθώς η Διοίκηση έκρινε ότι για τις συμβάσεις αυτές δεν υφίστανται εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις κατά την έννοια του προτύπου και, κατά συνέπεια, δεν πληρούν τον ορισμό της σύμβασης μίσθωσης όπως αυτός ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 16,
- Συμβάσεις μίσθωσης που αφορούν διακοπείσες δραστηριότητες,
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 38 "Άυλα περιουσιακά στοιχεία" και
- Έξοδα ασφαλειών, ΦΠΑ και έξοδα χαρτοσήμου.

Το χαρτοφυλάκιο μισθώσεων του Ομίλου και της Τράπεζας

Μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος και η Τράπεζα είναι μισθωτές

Οι μισθώσεις ακινήτων του Ομίλου και της Τράπεζας περιλαμβάνουν κυρίως μισθώσεις κτηρίων που στεγάζουν γραφεία, καταστήματα, διαμερίσματα και οχήματα. Ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν χαρακτηρίσει τις μισθώσεις αυτές ως λειτουργικές μισθώσεις σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο Δ.Λ.Π. 17.

Μισθώσεις κτηρίων που στεγάζουν γραφεία: Ο Όμιλος και η Τράπεζα μισθώνουν κτήρια που στεγάζουν γραφεία για τη λειτουργία Διοικητικών Υπηρεσιών. Οι βασικοί όροι των νέων μισθώσεων (διάρκεια κ.λπ.) είναι παρόμοιοι για όλους τους μισθωτές. Σύμφωνα με την τρέχουσα πρακτική, η Τράπεζα επιδιώκει να υπογράψει συμβάσεις μακροχρόνιας μίσθωσης (κατά κανόνα, διάρκειας τουλάχιστον 12 ετών). Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία που ρυθμίζει τις συμβάσεις μίσθωσης, η ελάχιστη δεσμευτική διάρκεια και για τα δύο μέρη της νέας σύμβασης είναι έως 3 έτη. Ανάλογα με τους συμφωνηθέντες όρους, το μίσθωμα αναπροσαρμόζεται ετησίως με βάση τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, όπως υπολογίζεται και ανακοινώνεται μηνιαίως από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, πλέον μιας πιθανής συμφωνηθείσας προσαύξησης (π.χ. +1%, +2% κ.λπ.). Στο βαθμό κατά τον οποίο οι μισθώσεις συνάπτονται σύμφωνα με τον νέο νόμο περί επαγγελματικών μισθώσεων που ισχύει από το 2014, δεν υφίσταται δικαίωμα παράτασης (εκτός εάν αυτή συμφωνηθεί ρητά).

Οι συμβάσεις διάρκειας αορίστου χρόνου δεν εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Συνεπεία του παραπάνω είναι ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν 389 συμβόλαια διάρκειας αορίστου χρόνου επί

συνόλου 1.373 συμβολαίων, τα οποία συνδέονται με ετήσιο έξοδο μισθώματος αξίας € 6 εκατ., τα οποία έχουν εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16, καθώς τα εν λόγω συμβόλαια δεν πληρούν τον ορισμό του συμβολαίου μίσθωσης όπως αυτό ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 16.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Διοίκηση αξιολογεί εάν θα ασκήσει τυχόν δικαιώματα προαίρεσης για ανανέωση των συμβάσεων μίσθωσης, λαμβάνοντας υπόψη την τοποθεσία των κτηρίων, τη διαθεσιμότητα κατάλληλων εναλλακτικών επιλογών, το ύψος των μισθωμάτων κ.λπ.

Μισθώσεις Καταστημάτων: Ο Όμιλος και η Τράπεζα μισθώνουν ακίνητα για τη λειτουργία του δικτύου καταστημάτων. Οι βασικοί όροι των νέων μισθώσεων (διάρκεια κ.λπ.), καθώς και οι πρακτικές που εφαρμόζονται σε αυτές τις περιπτώσεις είναι γενικά οι ίδιοι οι οποίοι εφαρμόζονται και στις μισθώσεις κτιρίων που στεγάζουν γραφεία.

Μισθώσεις Διαμερισμάτων: Με σχετική έγκριση της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου, ο Όμιλος και η Τράπεζα μισθώνουν διαμερίσματα που χρησιμοποιούνται για τη στέγαση στελεχών της Τράπεζας και του Ομίλου τα οποία εργάζονται μακριά από την περιφέρεια στην οποία βρίσκεται η έδρα τους. Οι όροι μίσθωσης και οι υπολειπόμενες διάρκειες μίσθωσης την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής ποικίλλουν ανάλογα με τις λειτουργικές ανάγκες της Τράπεζας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η υπολειπόμενη διάρκεια μίσθωσης την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 είναι μικρότερη των 12 μηνών (λόγω συγκεκριμένων αναγκών της Τράπεζας). Οι μισθώσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν δικαιώματα προαίρεσης για την ανανέωσή τους, ενώ προβλέπουν σταθερά μισθώματα.

Μισθώσεις οχημάτων: Ο Όμιλος και η Τράπεζα μισθώνουν οχήματα που προσφέρονται ως παροχή σε στελέχη τους ή για τον σκοπό της διατήρησης ενός στόλου οχημάτων που εξυπηρετούν τις λειτουργικές τους ανάγκες. Η μέση διάρκεια μίσθωσης είναι τα πέντε έτη. Είναι δυνατή η συμβατική επέκταση της μίσθωσης μετά τη λήξη της για 12 ή 24 μήνες, υπό τους ίδιους όρους.

Τυχόν μεταβολές των μισθωμάτων οφείλονται στην αύξηση των ετήσιων ασφαλιστρών από τη συνεργαζόμενη ασφαλιστική εταιρεία, καθώς και των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των οχημάτων.

Μισθώσεις στις οποίες η Τράπεζα και ο Όμιλος είναι εκμισθωτές

Επενδυτικά ακίνητα

Ο Όμιλος και η Τράπεζα κατέχουν διάφορα κτήρια τα οποία δε χρησιμοποιούνται πλέον για τις δραστηριότητές τους ή αποκτώνται από πλειστηριασμούς και χρησιμοποιούνται για την απόκτηση εισοδήματος από ενοίκια. Τα κτήρια που εκμισθώνονται σε τρίτα μέρη χαρακτηρίζονται λειτουργικές μισθώσεις με σταθερά ή κυμαινόμενα μισθώματα. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος υπεκμισθώνει επενδυτικά ακίνητα σε τρίτα μέρη.

Πώληση και επαναμίσθωση

Οι συμβάσεις που αφορούν τα ακίνητα του Ομίλου υπό καθεστώς πώλησης και επαναμίσθωσης συντάχθηκαν στο πλαίσιο της επιχειρησιακής λειτουργίας που διέπει τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου. Η Τράπεζα δεν διαθέτει ακίνητα υπό καθεστώς πώλησης και επαναμίσθωσης.

Χρηματοοικονομική επίπτωση από την αρχική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας

Λόγω της μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 16 από την 1 Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν πρόσθετες υποχρεώσεις από μισθώσεις ύψους € 117 εκατ. και € 166 εκατ. αντίστοιχα για τις συμβάσεις μίσθωσης που εμπίπτουν στο πλαίσιο του Δ.Π.Χ.Α. 16. Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης ορίστηκε ίσο με το ποσό της υποχρέωσης από τη μίσθωση και, συνεπώς, δεν υπήρξε επίπτωση στο Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία μετάβασης.

Κατά την επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, η Διοίκηση προεξόφλησε μισθώματα χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού της 1 Ιανουαρίου 2019 όπως αναλύθηκε παραπάνω. Η καμπύλη διαφορικού επιτοκίου επιλέχθηκε με βάση τη διάρκεια εκάστης σύμβασης μίσθωσης.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία των δεσμεύσεων για λειτουργικές μισθώσεις, όπως γνωστοποιούνται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 17, με τις υποχρεώσεις από μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν την 1 Ιανουαρίου 2019 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16:

	Όμιλος	Τράπεζα
Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων την 31/12/2018, όπως γνωστοποιήθηκαν για τον Όμιλο και την Τράπεζα σύμφωνα με το ΔΛΠ 17	132	188
Σύνολο υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων την 31/12/2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 17	132	188
Μείον: Εξαίρεση βραχυχρόνιων μισθώσεων	2	3
Προσαρμοσμένο σύνολο υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων την 31/12/2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 17	129	185
Μείον: Επίδραση προεξόφλησης υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) την 1/1/2019	13	19
Σύνολο υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων που αναγνωρίστηκαν την 1/1/2019 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16	117	166
Υποχρέωση από χρηματοδοτικές μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν την 31/12/2018	40	1
Σύνολο υποχρεώσεων από μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν την 1/1/2019 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16	157	167

Ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν έχουν αναμορφώσει τα συγκριτικά οικονομικά μεγέθη, καθώς ακολούθησαν την τροποποιημένη αναδρομική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16.

Η Διοίκηση προχώρησε σε εκτίμηση του μέσου κόστους αποκατάστασης που αφορά τα ακίνητα που μισθώνει η Τράπεζα. Βάση της εκτίμησης αυτής, αυξήθηκαν τα «Περιουσιακά Στοιχεία» (ROU assets) κατά € 6 εκατ. με μια ισόποση αύξηση της «Υποχρέωσης Αποκατάστασης», χωρίς συνακόλουθη επίπτωση στα Ίδια Κεφάλαια.

29 Γεγονότα μετά την ημερομηνία των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Εκτός των γεγονότων που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί στις Σημειώσεις 7 και 13, δεν υπάρχουν γεγονότα μετά την 30 Ιουνίου 2019 και μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων προς δημοσίευση, που να χρήζουν λογιστικοποίησης ή γνωστοποίησης.

Αθήνα, 29^η Αυγούστου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο GROUP CHIEF
FINANCIAL OFFICER

Ο CHIEF
FINANCIAL OFFICER

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΧΑΝΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
Α.Δ.Τ. Χ 501829

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΜΕΓΑΛΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 011012

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Χ. ΓΝΑΡΔΕΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 662109

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875
Αρ. αδείας Α΄ Τάξης 29358